

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Diplomová práce

**Posouzení bonity společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o.
a její schopnosti splácet úvěr**

**Assess the creditworthiness of the company Elektrostav
Strakonice, s.r.o. and its ability to repay the loan**

Bc. Martina Hanzalová

Plzeň 2014

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Bc. Martina HANZALOVÁ
Osobní číslo: K11N0056P
Studijní program: N6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Podniková ekonomika a management
Název tématu: Posouzení bonity společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o.
a její schopnosti splácet úvěr
Zadávající katedra: Katedra financí a účetnictví

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Charakterizujte možnosti financování firem z cizích zdrojů.
2. Uveďte možnosti zjišťování bonity.
3. Představte vybranou firmu.
4. Proveďte hodnocení bonity firmy v návaznosti na hodnocení Komerční banky, a.s.
5. Stanovte návrhy na zlepšení stávající situace.

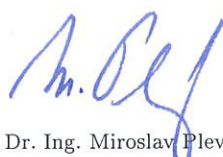

Rozsah grafických prací: neuveden
Rozsah pracovní zprávy: 60 - 80 stran
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická
Seznam odborné literatury:

- **DVOŘÁK, Petr.** *Bankovníctví pro bankéře a klienty. 3. přepracované a rozšířené vydání.* Praha: Linde, 2005. ISBN 80-7201-515-X
- **GRÜNWARD, Rolf.; HOLEČKOVÁ, Jaroslava.** *Finanční analýza a plánování podniku. 3. vydání.* Praha: Oeconomica, 2008. ISBN 978-80-245-1108-5
- **RŮČKOVÁ, Petra.** *Finanční analýza - metody, ukazatele, využití v praxi. 4. aktualizované vydání.* Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3916-8
- **VALACH, Josef.** *Finanční řízení podniku. 2. vydání.* Praha: Ekopress, 1999. ISBN 80-86119-21-1

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Karel Karlovec**
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání diplomové práce: **1. června 2013**
Termín odevzdání diplomové práce: **6. prosince 2013**

Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
děkan

Prof. Ing. Lilia Dvořáková, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 1. června 2013

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma

„Posouzení bonity společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. a její schopnosti splácet úvěr“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího diplomové práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

V Plzni, dne 24. listopadu 2013

.....
podpis autora

Poděkování

Děkuji panu Ing. Karlu Karlovcovi, vedoucímu této diplomové práce, za odborné vedení a především cenné rady při jejím zpracování. Dále bych ráda poděkovala panu Ing. Vladimíru Vlčkovi a panu Františku Křišťanovi, majitelům společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o., za poskytnuté materiály a potřebné informace. V neposlední řadě patří mé poděkování panu Michalu Čapkovi, bankovnímu poradci Komerční banky, a.s., kterému bych ráda poděkovala za jeho ochotu přiblížit řešenou problematiku z pohledu bankovní instituce.

OBSAH

ÚVOD.....	8
1 CIZÍ ZDOJE FINANCOVÁNÍ SPOLEČNOSTI	10
1.1 Finanční struktura	10
1.2 Charakteristika cizích zdrojů	11
1.2.1 Důvody financování z cizích zdrojů	12
1.2.2 Pravidla využití cizích zdrojů financování	12
2 AKTIVNÍ ÚVĚROVÉ OBCHODY A ÚVĚROVÝ PROCES	13
2.1 Úvěr.....	13
2.1.1 Členění bankovních úvěrů	14
2.1.2 Produktivní úvěry.....	15
2.2 Úvěrový proces	16
2.2.1 Žádost o poskytnutí úvěru.....	16
2.2.2 Úvěrová analýza.....	17
2.2.2.1 Pojetí úvěrové analýzy	17
2.2.3 Uzavření úvěrové smlouvy a uvolnění čerpání úvěru.....	20
2.2.4 Kontrola dodržování podmínek úvěrové smlouvy.....	20
2.2.5 Splacení úvěru, úroků a následné uvolnění záruk.....	21
3 MOŽNOSTI POSOUZENÍ BONITY SPOLEČNOSTI.....	22
3.1 Bankovní informace	22
3.1.1 Úvěrové registry.....	23
3.2 Bonitní a bankrotní modely.....	24
3.2.1 Bonitní modely.....	25
3.2.1.1 Kralickův Quicktest.....	25
3.2.1.2 Index bonity.....	26
3.2.2 Bankrotní modely.....	27
3.2.2.1 Altmanův model	27
3.2.2.2 Index IN05.....	28
4 FINANČNÍ ANALÝZA JAKO NÁSTROJ POSOUZENÍ BONITY SPOLEČNOSTI	29
4.1 Finanční analýza	29
4.2 Zdroje informací pro finanční analýzu.....	30
4.2.1 Účetní výkazy	30

4.3	Metody finanční analýzy.....	31
4.3.1	Horizontální a vertikální analýza.....	31
4.3.2	Poměrová analýza.....	32
4.3.2.1	Ukazatele rentability.....	32
4.3.2.2	Ukazatele likvidity.....	34
4.3.2.3	Ukazatele aktivity.....	35
4.3.2.4	Ukazatele zadluženosti.....	36
4.3.3	Analýza čistého pracovního kapitálu.....	37
4.3.4	Pyramidový Du Pontův rozklad.....	37
5	PŘEDSTAVENÍ SPOLEČNOSTI.....	39
5.1	Profil společnosti.....	39
5.1.1	Poslání společnosti.....	39
5.2	Historie společnosti.....	39
5.3	Předmět podnikání společnosti.....	40
5.4	Působnost společnosti.....	41
5.5	Zaměstnanci a organizační struktura společnosti.....	41
5.5.1	Organizační struktura společnosti.....	42
6	POSOUZENÍ BONITY SPOLEČNOSTI A SCHOPNOSTI SPLÁCET	
	ÚVĚR	43
6.1	Úvěrová analýza v Komerční bance, a.s.	43
6.2	Průběh úvěrové analýzy společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. v KB, a.s....	45
6.2.1	Otázka č. 1 - KDO JSI?.....	45
6.2.2	Otázka č. 2 - CO CHCEŠ?.....	48
6.2.3	Otázka č. 3 - JAK SPLATÍŠ?	49
6.3	Finanční úvěrová analýza společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. v KB, a.s.	51
6.3.1	Pohled do finančních výkazů společnosti.....	52
6.3.2	Finanční kritéria.....	64
6.3.3	Bonitní a bankrotní modely.....	80
6.4	Zhodnocení bonity společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. a návrhy na zlepšení.....	86
6.4.1	Zhodnocení bonity společnosti a její schopnosti splácet poskytnutý úvěr ..	86
6.4.2	Návrhy na zlepšení stávající situace	90
	ZÁVĚR	92
	SEZNAM TABULEK.....	94

SEZNAM OBRÁZKŮ	96
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	97
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	98
SEZNAM PŘÍLOH.....	101

ÚVOD

Ve snaze eliminovat úvěrové riziko je v současné době kladen stále větší důraz na posouzení bonity klienta a jeho schopnosti splácet poskytnutý úvěr. Konkrétně se jedná o provedení úvěrové analýzy, která je nedílnou součástí úvěrového procesu každé bankovní instituce, jelikož významně přispívá k ochraně před nespolehlivými a zároveň pro banku rizikovými klienty. Samotný průběh úvěrové analýzy je do jisté míry odlišný v závislosti na typu klienta, charakteru úvěrového obchodu či praktikách a postupech uplatňovaných konkrétní bankovní institucí.

Předkládaná diplomová práce je zaměřena na posouzení bonity vybrané společnosti a její schopnosti splácet poskytnutý úvěr prostřednictvím úvěrové analýzy provedené dle metodiky jedné z předních bankovních institucí na českém trhu. Hlavním cílem této diplomové práce je na základě provedené úvěrové analýzy dle metodiky Komerční banky, a.s. zhodnotit bonitu společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. a její schopnost řádně splácet úvěr, jehož poskytovatelem je Komerční banka, a.s.

Diplomová práce je rozdělena do šesti samostatných kapitol. V první kapitole je ve stručnosti charakterizována problematika cizích zdrojů financování, která má své nezastupitelné místo v úvěrové analýze společnosti s ohledem na posouzení úrovně její bonity. Druhá kapitola pojednává o aktivních úvěrových obchodech se zaměřením na bankovní úvěry a samotný úvěrový proces. Bližší pozornost je zde věnována průběhu úvěrové analýzy prováděné s cílem posoudit bonitu potenciálního úvěrového dlužníka a jeho schopnost splácet poskytnutý úvěr. Předmětem třetí kapitoly jsou již konkrétní možnosti a nástroje vhodné pro posouzení bonity, ať už se jedná o bankovní informace dostupné prostřednictvím bankovních úvěrových registrů či bonitní a bankrotní modely aplikované s cílem posoudit bonitu a ekonomickou situaci potenciálního úvěrového dlužníka. Je však nutno podotknout, že v bankovní praxi nejsou tyto formy hodnotících modelů běžně využívány. Určitým způsobem zde však nahrazují komplexní scóringové a hodnotící modely, které představují vytvořené know-how chráněné bankou. Finanční analýze, která je obecně nejčastěji využívaným nástrojem pro posouzení hospodářské situace a jejího vývoje v průběhu sledovaného období, je věnována čtvrtá kapitola.

V páté kapitole je již představena společnost Elektrostav Strakonice, s.r.o., která je žadatelem o poskytnutí investičního úvěru u Komerční banky, a.s. V rámci poměrně rozsáhlé šesté kapitoly je následně provedena úvěrová analýza společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. dle metodiky uplatňované v Komerční bance, a.s. s cílem posoudit

a následně zhodnotit její bonitu a schopnost splácet bankou poskytnutý úvěr. V zásadě je tvořena pilíři nefinanční a finanční úvěrové analýzy společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. vedoucí k posouzení vývoje hospodářské situace posuzované společnosti v průběhu sledovaného období 2008-2012. V souvislosti se zjištěnou hospodářskou situací jsou dále koncipovány návrhy a doporučení vedoucí k jejímu zlepšení v následujících letech.

Na základě zjištěných výsledků v rámci provedené úvěrové analýzy společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. je možno celkově zhodnotit její bonitu a schopnost splácet úvěr poskytnutý Komerční bankou, a.s. Následně lze vydat konečné rozhodnutí, zda bude této společnosti požadovaný úvěr poskytnut či bude její žádost zamítnuta.

1 CIZÍ ZDOJE FINANCOVÁNÍ SPOLEČNOSTI

Volba zdroje financování podnikatelské činnosti a nových podnikatelských záměrů, které mohou pro společnost znamenat určitou finanční zátěž, představuje pro řadu společností rozhodnutí zásadního významu. Zohledněn musí být zejména jeho vliv na budoucí finanční situaci společnosti, do jaké míry toto rozhodnutí ovlivní její rentabilitu, likviditu a stav zadluženosti.

Zdroje financování obecně jsou v rozvaze společnosti představovány stranou pasiv, kde jsou prioritně členěny z hlediska jejich vlastnictví na zdroje vlastní a cizí, nikoli z hlediska času typického pro položky aktiv. Členění z hlediska času na zdroje s krátkodobou, střednědobou a dlouhodobou splatností je pro pasiva v tomto ohledu až druhořadé. [9]

1.1 Finanční struktura

V rozvaze na straně pasiv lze zároveň analyzovat finanční strukturu společnosti představující strukturu podnikového kapitálu, ze kterého je majetek financován. V rámci finanční struktury je analyzována především relace mezi vlastním a cizím kapitálem. Za optimální finanční strukturu lze považovat rozložení kapitálu, které je spojeno s minimalizací veškerých nákladů souvisejících s jeho pořízením, je v souladu s předpokládaným vývojem tržeb, zisku a majetkovou strukturou společnosti. [9]

Struktura strany pasiv je zachycena v níže uvedeném schématu na obrázku č. 1.

Obrázek č. 1 - Struktura strany pasiv rozvahy

Vlastní zdroje jsou tvořeny položkami podnikového kapitálu, ať už se jedná o základní kapitál vložený vlastníky dané společnosti, položky kapitálových fondů či samotného výsledku hospodaření. Bližší charakteristice cizích zdrojů představujících veškeré závazky vůči věřitelům je věnována následující podkapitola. Ostatní pasiva zahrnující časové rozlišení a dohadné účty pasivní představují pouze zanedbatelný podíl na výši celkových pasiv většiny společností.

1.2 Charakteristika cizích zdrojů

Cizí zdroje jsou obecně považovány za určitou formu závazku vůči věřitelům nikoli vlastníků společnosti. Jedná se o cizí dluhový kapitál, který je společnost povinna během určitého časového horizontu uhradit. Cizí kapitál je společnosti pouze dočasně zapůjčován, s čímž souvisí zároveň povinnost nést náklady související s jeho získáváním. V praxi se nejčastěji jedná o hrazení úroků či bankovních poplatků. Cizí zdroje financování jsou tvořeny zejména následujícími položkami pasiv rozvahy. [9]

Rezervy

Rezervy lze charakterizovat jako účelový finanční zdroj na krytí určitých výdajů. V podstatě představují tzv. vnitřní dluh společnosti. Za daňově uznatelný náklad mohou být považovány pouze rezervy vymezené zákonem č. 593/1992 Sb., o rezervách. [3]

Dlouhodobé závazky

Závazky s dobou splatnosti přesahující jeden rok označované jako dlouhodobé závazky tvoří převážně dlouhodobé závazky společnosti vůči dodavatelům, dále půjčky od nebankovních subjektů či dlouhodobé přijaté zálohy. [3]

Krátkodobé závazky

Položky krátkodobých závazků se splatností do jednoho roku a jejich výše významným způsobem ovlivňuje výsledky finanční analýzy s ohledem na likviditu posuzované společnosti. Jedná se zejména o krátkodobé závazky vůči dodavatelům, krátkodobé bankovní úvěry či závazky vůči zaměstnancům společnosti. [3]

Bankovní úvěry

Bankovní úvěry poskytnuté společnosti s určitou dobou splatnosti zde tvoří další formu cizích zdrojů financování. Bližší charakteristice bankovních úvěrů a průběhu samotného úvěrového procesu je věnována druhá kapitola.

1.2.1 Důvody financování z cizích zdrojů

Prakticky žádná společnost nedokáže při výkonu své činnosti zcela optimálně fungovat bez využití cizího kapitálu. Již při samotném založení společnosti je využití této formy financování vhodné přinejmenším z důvodu, pokud zakladatel nedisponuje dostatečnou výší vlastního kapitálu k jejímu založení a není v jeho zájmu založit akciovou společnost, příp. přizvat dalšího společníka. [11]

V průběhu výkonu podnikatelské činnosti se společnost může ocitnout v situaci, kdy musí řešit přechodný nedostatek kapitálu v době jeho okamžité potřeby. Dalším možným opodstatněním je v tomto ohledu snaha nezatížit společnost po finanční stránce plánovanou investicí rozsáhlejšího charakteru. [11]

Cizí zdroje lze považovat za vhodnou formu financování, jelikož cizí kapitál bývá obvykle levnější než kapitál vlastní. S využitím cizího kapitálu se zároveň zvyšuje ukazatel rentability vlastního kapitálu, což je způsobeno použitím levnějšího cizího kapitálu a působí zde zároveň tzv. daňový efekt. Jedná se o možnost uplatnění úroků z cizího kapitálu jako nákladu s cílem snížit daňové zatížení společnosti. Zároveň platí, že krátkodobý kapitál je levnější než kapitál dlouhodobý, což má i své náležité opodstatnění. S prodlužováním časového horizontu totiž roste věřitelské riziko a s ním zároveň roste požadovaná výnosnost investovaného kapitálu. [11]

1.2.2 Pravidla využití cizích zdrojů financování

Výše uvedené skutečnosti jednoznačně hovořily ve prospěch využití cizích zdrojů jako formy financování. Skutečnost je však poněkud odlišná. Cizí zdroje jsou samozřejmě vítanou formou financování pouze do určité míry. Při jejich využití je nutno dbát, aby jejich hodnota nepřevýšila hodnotu vlastních zdrojů společnosti, což by mohlo ohrozit finanční stabilitu společnosti. Zároveň platí, že společnost s vysokým stavem zadluženosti se stává nedůvěryhodnou z pohledu současných i potenciálních věřitelů, jelikož vysoký podíl dluhu na celkovém kapitálu zvyšuje nebezpečí jejího bankrotu. Získat v této situaci dodatečný cizí zdroj financování je pro tuto společnost poněkud obtížnější a samozřejmě dražší. [9]

S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti lze konstatovat, že cizí zdroje mohou být pro společnost do jisté míry užitečnou formou financování při respektování jejich celkové výše s ohledem na výši vlastních zdrojů a stav zadluženosti společnosti. Společnost by tedy měla disponovat objemem kapitálu, který skutečně potřebuje a nalézt optimální poměr mezi vlastním a cizím kapitálem.

2 AKTIVNÍ ÚVĚROVÉ OBCHODY A ÚVĚROVÝ PROCES

Úvěrování je typickou bankovní službou a jsou to především aktivní úvěrové obchody, které tvoří největší podíl aktivních operací bankovních institucí. Banka zde vystupuje v roli věřitele, kdy jí vznikají pohledávky obvykle spojené s příjmem úroků. Banky obecně poskytují úvěry fyzickým či právnickým osobám podnikatelům, fyzickým osobám občanům a ostatním subjektům. [12]

Před poskytnutím úvěru posuzuje banka bonitu, resp. úroveň bonity potenciálního úvěrového klienta na základě analýzy finančního hospodaření. „*Bonitou se rozumí schopnost splácet svoje závazky a uspokojovat tím věřitele.*“ [14, s. 77] „*Úroveň bonity dlužníka je očekávaná míra schopnosti uspokojovat v budoucnosti nároky věřitelů: uhrazovat závazky vyplývající z dluhové služby.*“ [3, str. 191]

S ohledem na obě výše uvedená pojetí lze za bonitního klienta shodně považovat pouze toho, kdo je schopen uspokojovat své věřitele řádným splácením svých závazků. Cílem analýzy finančního hospodaření je zjistit, zda klient disponuje dostatečnými finančními zdroji ke splácení již existujících závazků a zda bude schopen dostát svým závazkům vyplývajícím z úvěrové smlouvy. Schopnost splácet jistinu společně s úroky je zde z pohledu banky vždy rozhodující. [12]

2.1 Úvěr

Pojem úvěr neboli kredit pochází z latinského slova credere (věřit, důvěřovat). V zásadě je založen na principu návratného a časově omezeného přesunu peněžních prostředků. Lze jej charakterizovat jako důvěru vypůjčovatele, že peníze, které zapůjčil, mu budou vráceny. Jedná se o závazkový vztah, kdy klient vystupuje v roli dlužníka a za poskytnutí úvěru je povinen věřiteli (bance) uhradit jistinu navýšenou o dohodnutý úrok. [12]

Poskytování úvěrů obecně patří k významným činnostem banky, jelikož jsou to zpravidla přijaté úroky z poskytnutých úvěrů, které představují největší zdroj jejich výnosů. Každá banka koncipuje svoji úvěrovou politiku, tzn. soubor určitých zásad a metod, které banka a její pracovníci uplatňují při poskytování úvěrů vůči svým klientům. Při koncipování úvěrové politiky respektuje každá banka zásadu návratnosti úvěru, která souvisí se schopností dlužníka splatit ve sjednané lhůtě poskytnutý úvěr, a zásadu výnosnosti úvěru, která je spojena s výší úrokového výnosu z poskytnutého úvěru. [12]

2.1.1 Členění bankovních úvěrů

V bankovní praxi existuje celá řada úvěrových produktů se svými specifickými rysy a kritérii vhodnými pro jejich možné členění, jejichž uvedení vyčerpávajícím způsobem je prakticky nemožné. Úvěrové produkty nabízené bankovními institucemi lze členit zejména z následujících hledisek. [8]

Doba splatnosti úvěru

Za všeobecně používané kritérium lze považovat dobu splatnosti poskytovaných úvěrů. Z časového hlediska jsou jako *krátkodobé úvěry* označovány úvěry s dobou splatnosti do jednoho roku včetně, *střednědobé úvěry* mají obvykle splatnost v časovém horizontu od jednoho do pěti let včetně. Úvěry s dobou splatnosti delší pěti let jsou obecně charakterizovány jako *úvěry dlouhodobé*. [8]

Způsob poskytnutí a splácení úvěru

Úvěr může být klientovi v zásadě poskytnut *najednou v celé částce* nebo může být *čerpán postupně* v několika částkách prostřednictvím klientova úvěrového účtu. [8]

Poskytnutý úvěr včetně souvisejících úroků může být klientem *splacen najednou v celé částce* po uplynutí doby splatnosti. Další možností je *postupné splácení úvěru* v předem dohodnutých nepravidelných či pravidelných anuitních platbách. [8]

Ekonomický charakter úvěrovaného subjektu

Z pohledu banky lze za stěžejní považovat členění dle charakteru úvěrovaného subjektu neboli příjemce úvěrových prostředků na *úvěry produktivní* a *úvěry spotřebitelské*. S ohledem na tyto formy úvěrů existují v bankovní praxi určité odlišnosti a specifické postupy uplatňované při řízení úvěrového rizika, jelikož k jednotlivým segmentům klientely je přistupováno do jisté míry odlišným způsobem. [8]

Na spotřebitelské úvěry lze nahlížet jako na úvěrové toky směřované k fyzickým osobám nepodnikatelům, resp. domácnostem na pokrytí jejich požadavků, které souvisí s jejich spotřebou. Druhým typem jsou produktivní úvěry určené podnikatelským subjektům, jejichž bližší charakteristika je s ohledem na téma této diplomové práce provedena dále.

2.1.2 Produktivní úvěry

Největší část bankovních úvěrů je poskytována podnikatelským subjektům tradičně ve formě produktivních úvěrů v praxi označovaných též jako podnikatelské úvěry. Převážná část společností potřebuje k výkonu podnikatelské činnosti cizí zdroje nejen v průběhu své existence, ale i při samotném založení. V bankovní praxi patří k nejčastěji využívaným zejména následující typy podnikatelských úvěrů.

Úvěr na provozní potřeby

Použití finančních prostředků je smluvně vázáno na vymezený účel, kterým je nejčastěji financování pohledávek za odběrateli úvěrovaného subjektu do lhůty splatnosti, příp. na zásoby či nedokončenou výrobu. Získané prostředky z titulu tohoto úvěru slouží k přímé úhradě potřeb, např. faktury za dodaný materiál. [8]

Úvěr na investice

Jedná se o úvěr v bankovní praxi nejčastěji poskytovaný ve formě úvěru se střednědobou či dlouhodobou splatností. Banka poskytuje klientovi finanční prostředky určené k pořízení hmotného či nehmotného investičního majetku, čímž mu umožní realizovat finančně náročné investice a rozvíjet dále jeho podnikatelskou činnost. [8]

Úvěr na přechodný nedostatek finančních prostředků

Pokud se klient dostane do druhotné platební neschopnosti, kdy ne vlastní vinou pociťuje nedostatek finančních prostředků na krytí potřeb plynoucích z výkonu podnikatelské činnosti, požádá banku zpravidla o tento úvěr. Banka jej poskytuje pouze kvalitním klientům a zároveň ověřuje příčiny vzniku finančních potíží. [8]

Produktivní úvěry SME klientele

Segment bankovní klientely ve zkratce označovaný jako SME (malé a střední podniky) lze dle jednoho z možných přístupů chápat jako právnické osoby s obratem 10-300 mil. Kč, fyzické osoby podnikatele s obratem od 10 mil. Kč, dále obce a města, příp. neziskové organizace. Smyslem těchto úvěrů je zjednodušení dokumentace úvěrových produktů a redukce podkladů požadovaných po těchto klientech. [8]

2.2 Úvěrový proces

Aktivní úvěrové obchody jako relativně dlouhodobé vztahy mezi úvěrovým dlužníkem a bankou v praxi označované jako úvěrový proces lze charakterizovat jako vztahy začínající žádostí klienta o poskytnutí úvěru a končící jeho splacením. [12]

Úvěrový proces je určitým vyjádřením vývoje konkrétního úvěrového případu, jehož průběh je dále zachycen na obrázku č. 2. Následující text popisuje průběh úvěrového procesu podnikatelského subjektu.

Obrázek č. 2: Průběh úvěrového procesu

Zdroj: Vlastní zpracování podle [12]

2.2.1 Žádost o poskytnutí úvěru

Prvotní kontakt mezi klientem a bankou má ve většině případů podobu schůzky, kdy obě zúčastněné strany projednávají své potřeby, cíle a podmínky. Předmětem jednání bývají zpravidla výše úvěru, jeho druh, účel, forma splácení a také požadované úvěrové záruky ze strany klienta. Po vzájemné dohodě obou stran dochází k podání oficiální písemné žádosti klienta o poskytnutí úvěru bankou. Pokud je klientem právnická osoba, obsahuje formulář zejména následující údaje:

- základní identifikace klienta (název, sídlo, IČO)
- údaje o právních, hospodářských, finančních a majetkových poměrech klienta
- druh požadovaného úvěru
- výše a měna úvěru
- navrhovaný způsob a předpokládané termíny čerpání a splácení úvěru
- způsob zajištění úvěru [12]

Přílohou k žádosti o poskytnutí úvěru bývá v bankovní praxi podnikatelský záměr. Jedná se o dokument obsahující komplexní charakteristiku podnikatelského subjektu a dále informace o předpokládaném využití požadovaného úvěru. [12]

Výše uvedené dokumenty jsou výchozím podkladem pro zkoušku úvěrové způsobilosti klienta a k následnému vypracování smlouvy o poskytnutí úvěru.

2.2.2 Úvěrová analýza

Důležitou fází úvěrového procesu tvoří bezesporu úvěrová analýza, kdy banka prověřuje bonitu potenciálního úvěrového klienta. Banka zkoumá za jakých podmínek a zda vůbec požadovaný úvěr klientovi poskytne. Je zde řešena také otázka úvěrových záruk. Primárním cílem úvěrové analýzy je komplexně posoudit schopnost a ochotu klienta splácet v budoucnu poskytnutý úvěr a plnit tak své závazky vůči bance. Toto rozhodnutí je pro banku natolik zásadní, jelikož volba nevhodného klienta by pro banku znamenala ztrátu. [12]

Klíčovou součástí je prověření hospodářské situace klienta žádajícího o úvěr s cílem posoudit jeho současnou i budoucí hospodářskou situaci. Výchozím zdrojem jsou v tomto případě informace obsažené v účetních výkazech podnikatelského subjektu pro posouzení hospodářského postavení klienta a jeho budoucího vývoje. Úvěrový pracovník zde zkoumá a vyhodnocuje informace poskytnuté klientem, které konfrontuje s vlastními zkušenostmi a informacemi získanými z externích zdrojů (tisk, ostatní banky, počítačové databáze). Hodnoceno je zároveň vnější prostředí, ve kterém klient podniká, zejména podíl na trhu, posouzení kvality a cen produkce či poskytovaných služeb ve srovnání s konkurencí. [12]

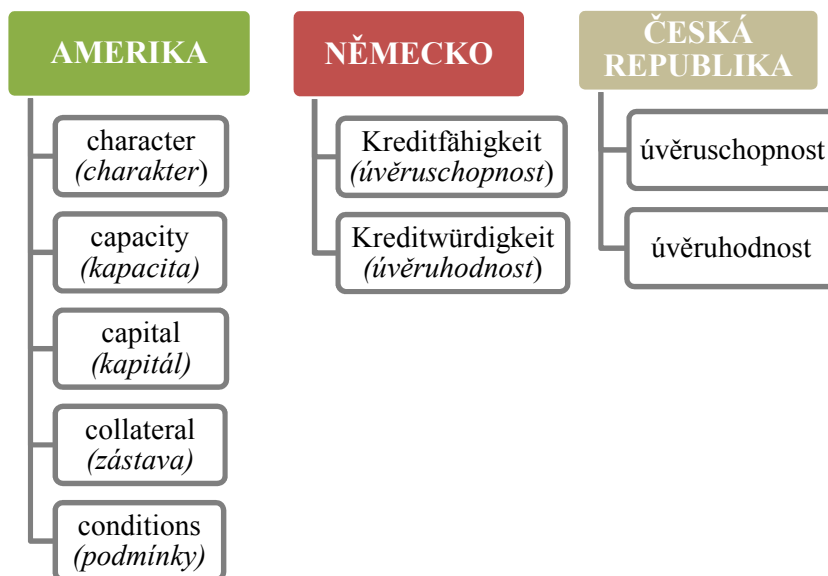
Rozhodující postavení při posouzení bonity klienta zaujímá finanční analýza založená na zkoumání řady poměrových ukazatelů konstruovaných na základě údajů z účetních výkazů dané společnosti. Finanční analýze a její bližší charakteristice je vzhledem k rozsahu věnována samostatná čtvrtá kapitola.

Na základě výše uvedených skutečností lze za hlavní součásti úvěrové analýzy podnikatelského subjektu považovat právě finanční analýzu společně s analýzou vnějšího prostředí, ve kterém společnost podniká. Bankami jsou dále zohledňovány dosavadní zkušenosti s danou společností, kvalita managementu a vnitřní organizace společnosti. Analyzují se zároveň záměry společnosti a její budoucí vývoj. [1]

2.2.2.1 Pojetí úvěrové analýzy

Proces úvěrové analýzy a jeho samotné pojetí uplatňované bankami může být do jisté míry odlišné v závislosti na dané zemi. Podstatné obsahové náležitosti však zůstávají v zásadě stejné. Oblasti úvěrové analýzy z pohledu bankovních institucí ve vybraných zemích jsou uvedeny níže na obrázku č. 3.

Obrázek č. 3: Oblasti úvěrové analýzy

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Pojetí úvěrové analýzy uplatňované v americké literatuře a zároveň v praxi tamějších bankovních domů vychází z tzv. *Five C's of credit* (Pět „C“ úvěru), které zahrnují pět nejdůležitějších samostatných oblastí významných pro poskytnutí či zamítnutí úvěru. [7]

Character (charakter)

V prvotní fázi je posuzována věrohodnost klienta jako partnera v úvěrovém vztahu klient-banka. Ačkoli je to nezákonné, mohou zde diskriminovat osobní faktory, jako sklony k alkoholismu či herní návyky neboli gamblerství. [7]

Capacity (kapacita)

Zde je hodnocena finanční schopnost klienta dostát svým úvěrovým závazkům, ke kterým se zavázal v úvěrové smlouvě, jinými slovy schopnost vytvářet finanční prostředky sloužící ke splácení poskytnutého úvěru společně s úroky. Pozornost banky je soustředěna na výkaz zisku a ztráty, zohledněny jsou i ostatní finanční závazky. [7]

Capital (kapitál)

V této oblasti jsou hodnoceny finanční a majetkové poměry klienta. Obecně platí, čím větší kapitál, tím větší je klientova schopnost splácet. Kapitálová pozice společnosti lze zjistit z její rozvahy. [7]

Collateral (zástava)

S ohledem na úvěry dlouhodobého charakteru může věřitel požadovat určitou formu jeho zajištění, ať už formou zástavy nemovitosti, příp. majetku (akcie, zařízení, dluhopisy). Pokud dlužník není schopen dostát svým závazkům a podmínkám plynoucím z úvěrové smlouvy, je pohledávka uspokojena prodejem zástavy. [7]

Conditions (podmínky)

Jedná se o posouzení obecných ekonomických podmínek, které mohou ovlivnit schopnost dlužníka splácet poskytnutý úvěr. Jak se klient (společnost) obecně dokáže vyrovnat s ekonomickou bouří, může záviset na odvětví, relativní síle v rámci tohoto odvětví, typu nabízených produktů a také historii či potenciálních příjmech. [7]

Na rozdíl od americké literatury se pojetí úvěrové analýzy uplatňované v německé literatuře v zásadě rozděluje na dvě samostatné části. První fází úvěrové analýzy je tzv. *Kreditfähigkeit (úvěruschopnost)*, kdy banka posuzuje právní postavení klienta, zda je oprávněn vstoupit do úvěrového vztahu s bankou. Ve druhé fázi banka analyzuje tzv. *Kreditwürdigkeit (úvěruhodnost)*, která tvoří jádro samotné úvěrové analýzy, jelikož je zde posuzována ekonomická schopnost a vůle klienta splácet poskytnutý úvěr. [2]

Pojetí úvěrové analýzy v německých bankách se z velké části podobá principu uplatňovanému bankami v České republice. Úvěrový obchod je zde z pohledu banky hodnocen ze dvou shodných hledisek.

Úvěruschopnost klienta

Banka zde zkoumá právní poměry žadatele o úvěr a tedy jeho schopnost se vůči bance právně účinným způsobem zavázat. Zohledňovány jsou dále jeho majetkové poměry z důvodu uspokojení pohledávky banky v případě klientova úpadku. Základem pro posouzení úvěruschopnosti jsou doklady prokazující klientovu faktickou a právní existenci. [12]

Úvěruhodnost klienta

Jedná se o posouzení schopnosti klienta řádně hradit své závazky vůči bance vyplývající z úvěrové smlouvy. Základem jsou číselné údaje a ukazatele hodnotící stav hospodaření klienta doplněné zejména o pozitivní současné i předcházející zkušenosti banky s tímto klientem. [12]

Úvěrovou analýzu lze na základě výše uvedených skutečností se zohledněním poznatků ze zahraniční literatury považovat za stěžejní fázi úvěrového procesu, která zcela zásadním způsobem ovlivňuje kvalitu úvěrového portfolia. Pojetí úvěrové analýzy uplatňované bankami v České republice se nejvíce shoduje s postupy německých bankovních institucí. Nicméně americké banky svým způsobem vychází ze shodných hledisek, která jsou pouze blíže rozpracována do většího počtu zohledňovaných oblastí.

2.2.3 Uzavření úvěrové smlouvy a uvolnění čerpání úvěru

Smlouva o poskytnutí úvěru je s klientem uzavírána bankou na základě návrhu na poskytnutí úvěru vypracovaného úvěrovým pracovníkem banky a jeho schválení úvěrovou komisí. Banka se v úvěrové smlouvě zavazuje, že poskytne klientovi na požádání peněžní prostředky do určité částky v jeho prospěch. Klient se naopak zavazuje poskytnuté peněžní prostředky vrátit a zároveň zaplatit sjednané úroky. [12]

K základním náležitostem úvěrové smlouvy v bankovní praxi patří:

- identifikace smluvních stran
- výše a měna poskytnutého úvěru
- lhůta pro čerpání úvěru
- účel úvěru
- doba splatnosti a způsob splácení
- výše a způsob stanovení úrokové sazby
- zajištění úvěru [1]

Do úvěrových smluv banky často zahrnují klauzule tzv. bond covenants, které váží stabilitu úvěrových podmínek na hodnoty vybraných finančních ukazatelů. Pokud například společnost překročí určitou hranici ukazatele zadluženosti, zareaguje banka změnou úvěrových podmínek v podobě zvýšení úrokové sazby. Další nedílnou součástí úvěrových smluv jsou Všeobecné obchodní podmínky. [3]

2.2.4 Kontrola dodržování podmínek úvěrové smlouvy

Po dobu trvání úvěrového vztahu mezi klientem a bankou provádí každá banka průběžnou kontrolu finančního hospodaření tohoto úvěrového dlužníka a sleduje dodržování podmínek, ke kterým se zavázal v úvěrové smlouvě. Úvěroví pracovníci banky ověřují, zda nedochází ke zhoršování obchodního a finančního postavení klienta, zda je poskytnutý úvěr čerpán na sjednaný účel, a především zda jsou splátky jistiny a úroků prováděny v termínech jejich splatnosti. [12]

Po zaregistrování určitých varovných signálů zanalyzuje banka nastalou situaci a učiní příslušná opatření vedoucí k její nápravě. Příklady možných varovných signálů jsou uvedeny v tabulce č. 2.

Tabulka č. 1 Příznaky signalizující problematické úvěrové obchody

Varovné signály přicházející od dlužníka	Varovné signály zachycené v účetních výkazech dlužníka	Varovné signály přicházející od ostatních subjektů
Obtížná komunikace s klientem	Nárůst stavu zásob	Zvýšený počet dotazů na klienta
Nedodržování splátkového režimu úvěru	Zastavování, pronájmy a prodej majetku	Informace o právních krocích vůči klientovi
Snižující se zůstatky klientova běžného účtu	Změna auditora	Špatné zprávy od ostatních subjektů

Zdroj: Vlastní zpracování podle [12]

2.2.5 Splacení úvěru, úroků a následné uvolnění záruk

Řádná úvěrová operace končí splacením poskytnutého úvěru společně s úroky bance, po kterém následuje uvolnění záruk sjednaných například formou zástavního práva k movitým či nemovitým věcem. Splacení úvěru je v zásadě možné najednou v době splatnosti, příp. klient hradí poskytnutý úvěr průběžně formou nepravidelných či pravidelných anuitních splátek. [1]

3 MOŽNOSTI POSOUZENÍ BONITY SPOLEČNOSTI

Z pohledu banky představuje posouzení bonity zásadní fázi úvěrové analýzy potenciálního úvěrového klienta, jejímž výstupem je vypracovaný návrh na poskytnutí úvěru předkládaný společně s dalšími podklady úvěrové komisi ke schválení. [12]

V odborné literatuře existuje řada metod a nástrojů, prostřednictvím kterých lze objektivně posoudit bonitu hodnoceného podnikatelského subjektu uplatňovaných také v bankovní praxi. V centru pozornosti úvěrových pracovníků jsou zejména kvantitativní ukazatele jako například rentabilita, likvidita či zadluženost. Zohledňovány jsou dále kvalitativní charakteristiky týkající dané společnosti. Banka hodnotí vlastní dosavadní zkušenosti s klientem v úvěrové i depozitní oblasti, požaduje též potřebné informace o vlastnících a managementu společnosti. Využívány jsou také bankovní informace od jiných bank, se kterými klient byl nebo stále je v určitém spojení. [1]

Samotné posouzení bonity je poněkud náročnější s ohledem na klientelu podnikatelských subjektů. V následujícím textu jsou blíže představeny jednotlivé možnosti posouzení bonity podnikatelského subjektu, ať už se jedná o bankovní informace či bonitní a bankrotní modely. Své nezastupitelné místo má při posouzení bonity společnosti finanční analýza, které je vzhledem k její rozsáhlejší povaze věnována samostatná čtvrtá kapitola.

3.1 Bankovní informace

Bankovním institucím je při výkonu činnosti umožněno vzájemně se informovat o bankovním spojení, identifikačních údajích o majitelích účtů a záležitostech vypovídajících o bonitě a důvěryhodnosti klientů bez jejich souhlasu. Ve snaze eliminovat možné ztráty vyplývající z obchodů se špatnými klienty je kladen důraz především na přesnost a úplnost poskytovaných informací, které výrazným způsobem napomáhají při prověřování bonity potenciálních úvěrových klientů. Vzájemnou výměnou těchto informací mezi bankami obecně nedochází k porušení bankovního tajemství na základě zákona. Banka však musí být schopna poskytnuté informace řádně doložit a zároveň nesmí záměrně zamlčovat negativní informace o svých klientech. [1]

3.1.1 Úvěrové registry

Bankovní informace mohou být dále poskytovány speciálním institucím provozujícím bankovní úvěrové registry, prostřednictvím kterých jsou bankami poskytované informace vzájemně vyměňovány. Podstata této činnosti spočívá shodně v ochraně bank před špatnými klienty. Bankám mohou být v případě posouzení bonity klienta nápomocné věrohodné informace o úvěrové minulosti i současnosti daného klienta. [1]

Při obezřetném chování banky může dojít k odmítnutí poskytnutí úvěru, které by vyvolalo celkovou míru zadlužení klienta překračující jeho schopnost poskytnutý úvěr řádně splácet. Banka tím chrání nejen sebe před vznikem případné ztráty, ale i samotného klienta před hrozícím předlužením. Mezi nejvýznamnější bankovní úvěrové registry fungující v České republice patří centrální registr úvěrů a bankovní registr klientských informací. [1]

Centrální registr úvěrů

Centrální registr úvěrů ze zákona provozovaný Českou národní bankou je založen na principu povinné účasti bank, které mají povinnost předávat stanovené údaje do registru a zároveň jsou oprávněny získávat informace z registru. Předmětem povinné registrace jsou zde pohledávky bank za právnickými osobami a fyzickými osobami podnikateli, které zahrnují úvěrové riziko. [1]

Banka z pohledu uživatele získává prostřednictvím tohoto registru přístup k identifikačním údajům o konkrétním dlužníkovi či souhrnné údaje o pohledávkách uživatelů registru za tímto dlužníkem v souvislosti s konkrétním obchodním případem. Zde se banka především zaměřuje existenci pohledávek po splatnosti. [1]

Bankovní registr klientských informací

Druhým registrem fungujícím v České republice je bankovní registr klientských informací fungující na komerčním principu, jehož provozovatelem je společnost Czech Banking Credit Bureau, a.s. (CBCB). Účast bank je zde zcela dobrovolná a účastníky se mohou na základě smlouvy stát všechny banky aktivně působící na českém trhu, které nejsou v nucené správě či likvidaci. [1]

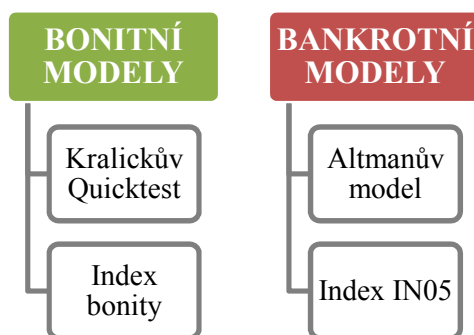
Databáze shromažďuje pozitivní i negativní informace o bonitě, platební morálce a důvěryhodnosti klientů. V zásadě lze získat informace o současném stavu zadluženosti klienta až po vývoj za uplynulé čtyři roky. [1]

3.2 Bonitní a bankrotní modely

Pro posouzení bonity společnosti a předvídání případného bankrotu existuje v odborné literatuře řada metod a postupů uplatňovaných také v praxi. Za jednu z možností posouzení bonity lze považovat bonitní a bankrotní modely předepisující hodnocené společnosti jednu jedinou číselnou charakteristiku, na základě které je možné posoudit její finanční zdraví. Mezi oběma typy modelů neexistuje striktně vymezená hranice. Základní rozdíl spočívá především v účelu, ke kterému byly primárně vytvořeny. [9] S ohledem na bonitní modely se jedná o modely ex post hodnotící výsledky, které již nelze ovlivnit. Naopak modely bankrotní patří mezi varovné ex ante modely, jelikož upozorňují na případné ohrožení zdraví hodnocené společnosti. [10]

V průběhu let byla několika autory odborné literatury vytvořena řada bonitních i bankrotních modelů. Nejznámější a v praxi nejčastěji používané modely uvedené v níže uvedeném schématu na obr. č. 4 budou blíže popsány v následujícím textu. Jejich praktická aplikace je následně provedena v rámci samostatné šesté kapitoly týkající se posouzení bonity vybrané společnosti.

Obrázek č. 4: Bonitní a bankrotní modely

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Použití modelů pro posouzení bonity či předvídání případného bankrotu je v praxi rozšířeno zejména v bankovní sféře, kdy banka řádně prověřuje bonitu potenciálního úvěrového klienta před schválením samotného úvěru. Systémy hodnocení bonity klientů bankovních domů zahrnují řadu vytvořených analýz, postupů a aplikací různých modelů hodnocení. Banky si však své postupy a uplatňované praktiky pečlivě chrání, jelikož se jedná o jejich vytvořené know-how. Nicméně klíčové body prakticky všech modelů sloužících k posouzení bonity či předvídání bankrotu klienta jsou shodně tvořeny finančními ukazateli, které vycházejí z finanční analýzy. [14]

3.2.1 Bonitní modely

Obecně platí, že cílem bonitních modelů založených na diagnostice finančního zdraví je rozhodnout, zda se hodnocená společnost řadí mezi ty dobré či špatné. Důraz je kladem na správnou interpretaci získaných výsledků, což platí i v případě bankrotních modelů a zároveň u všech ukazatelů sloužících k posouzení ekonomické situace. [9]

3.2.1.1 Kralickův Quicktest

Základ modelu je tvořen vždy jedním zástupcem ze čtyř základních oblastí finanční analýzy. Výběr těchto ukazatelů je založen na jejich ekonomickém významu, jelikož pokrývají všechny stránky finanční situace hodnocené společnosti. Autor tohoto bonitního modelu se zde snažil vyhnout ukazatelům likvidity, jejichž hodnocení je do jisté míry problematické. Výsledné hodnocení je stanoveno jako prostý aritmetický průměr. Jednotlivé ukazatele a jejich výpočet společně se stupnicí hodnocení dokládá níže uvedená tabulka č. 3. [3]

Tabulka č. 2: Kralickův Quicktest

Ukazatel	Konstrukce ukazatele	Vyhodnocení	Počet bodů
R1	$\frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{aktiva}}$	0,3 a více	4
		0,2-0,3	3
		0,1-0,2	2
		0,0-0,1	1
		0,0 a méně	0
R2	$\frac{\text{dluhy} - \text{krátkodobý FM}}{\text{nezdaněný cash flow}}$	3 a méně	4
		3-5	3
		5-12	2
		12-30	1
		30 a více	0
R3	$\frac{\text{zisk před zdaněním a úroky}}{\text{aktiva}}$	0,15 a více	4
		0,12-0,15	3
		0,08-0,12	2
		0,00-0,08	1
		0,00 a méně	0
R4	$\frac{\text{nezdaněný cash flow}}{\text{provozní výnosy}}$	0,1 a více	4
		0,08-0,1	3
		0,05-0,08	2
		0,00-0,05	1
		0,00 a méně	0

Zdroj: Vlastní zpracování podle [3]

Výsledné hodnocení na bodové stupnici 3 a více bodů označuje velmi dobrou společnost. V případě hodnoty nižší než 1 se naopak jedná o velmi špatný podnik.

3.2.1.2 Index bonity

Index bonity využívaný zejména ve středoevropských zemích se skládá ze šesti poměrových ukazatelů. Největší váhu má zde ukazatel rentability celkového kapitálu (ROA) a rentabilita tržeb (ROS). Zbývajícím ukazatelům jsou přiřazeny váhy nižší. Použité ukazatele a jim přiřazené váhy jsou uvedeny v tabulce č. 4. [14]

Tabulka č. 3: Index bonity

Ukazatel	Konstrukce ukazatele	Váha
x_1	cash flow/cizí zdroje	1,50
x_2	aktiva/cizí zdroje	0,08
x_3	EBT/aktiva	10,00
x_4	EBT/výkony	5,00
x_5	zásoby/výkony	0,30
x_6	výkony/aktiva	0,10

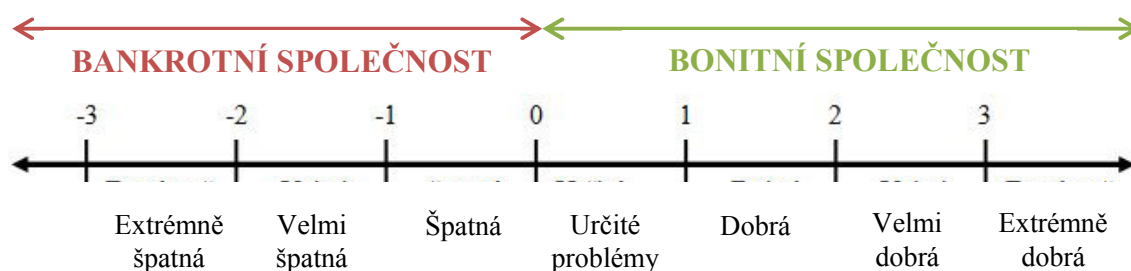
Zdroj: Vlastní zpracování podle [14]

Index bonity lze na základě výše uvedených ukazatelů vypočítat z následující rovnice podle vztahu:

$$B_i = 1,5x_{i1} + 0,08x_{i2} + 10x_{i3} + 5x_{i4} + 0,3x_{i5} + 0,1x_{i6} \quad (1)$$

Obecně platí, čím vyšší je výsledná hodnota indexu bonity B_i (1), tím lépe lze hodnotit ekonomickou situaci posuzované společnosti. Na základě tohoto výsledku lze hodnocené společnosti rozdělit na bonitní či bankrotní. Za kritickou hodnotu je v tomto případě považována nula. Záporné výsledky signalizují bankrot, kladné hodnoty naopak bonitní společnost. Interpretace výsledků indexu bonity je s ohledem na hodnocení ekonomické situace prováděna na hodnotící stupnici uvedené na obrázku č. 5. [14]

Obrázek č. 5: Hodnotící stupnice ekonomické situace podle indexu bonity

Zdroj: Vlastní zpracování podle [14]

3.2.2 Bankrotní modely

Bankrotní modely byly primárně vytvořeny s cílem informovat, zda je posuzovaná společnost v dohledné době ohrožena bankrotem. Faktem totiž zůstává, že společnost ohrožená bankrotem vykazuje již před touto událostí symptomy typické pro bankrot. V praxi se nejčastěji jedná o problémy s běžnou likviditou, rentabilitou celkového vloženého kapitálu, příp. o problémy s výší čistého pracovního kapitálu. [9]

3.2.2.1 Altmanův model

Altmanův model je prakticky nejznámějším souhrnným indexem hodnocení z kategorie bankrotních modelů hodnotící finanční situaci posuzované společnosti. V průběhu let bylo vytvořeno několik modifikací tohoto bankrotního modelu. [9]

Následující text je zaměřen na model určený pro společnosti neobchodovatelné na finančních trzích označovaný jako tzv. Z' Score, příp. ZETA. Modifikace původní verze Altmanova modelu z roku 1968 spočívala především ve změně vah jednotlivých poměrových ukazatelů a stanovení nových intervalů k vyhodnocení získaných výsledků. V zásadě se jedná o součet hodnot pěti běžných poměrových ukazatelů, kterým jsou přiřazeny různé váhy. Největší váha je zde prisuzována ukazateli rentability celkového kapitálu. Optimální vypovídací schopnost tohoto modelu je především u středně velkých společností. [9]

Modifikovaný Altmanův model Z' Score má pro společnosti neobchodovatelné na finančních trzích následující podobu:

$$Z' = 0,717X_1 + 0,847X_2 + 3,107 X_3 + 0,420 X_4 + 0,998 X_5 \quad (2)$$

kde: X_1 ... pracovní kapitál/celková aktiva
 X_2 ... nerozdělený zisk minulých let/celková aktiva
 X_3 ... EBIT/celková aktiva
 X_4 ... účetní hodnota vlastního kapitálu/účetní hodnota celkových dluhů
 X_5 ... tržby/celková aktiva

Pokud je výsledná hodnota Altmanova modelu Z' (2) vyšší než 2,9, nachází se posuzovaná společnost v pásmu prosperity a lze předpovídat uspokojivou finanční situaci. Naopak hodnota pod 1,23 v pásmu bankrotu signalizuje, že je společnost ohrožena vážnými finančními problémy. Hodnoty v intervalu $< 1,23; 2,9 >$ jsou považovány za pásmo nevyhraněných výsledků tzv. pásmo šedé zóny. [14]

3.2.2.2 Index IN05

Autory indexu IN05 jsou manželé Neumaierovi, kteří sestavili i tři předcházející verze tohoto indexu pro posouzení finanční výkonnosti a důvěryhodnosti českých podniků. Konkrétně se jedná o indexy IN95, IN99, IN01 a index IN05, který je dále blíže charakterizován vzhledem ke své aktuální povaze. [10]

Tento index je stejně jako výše uvedený Altmanův model vyjádřen rovnicí obsahující poměrové ukazatele. Konkrétně se jedná o ukazatele zadluženosti, rentability, likvidity a aktivity. Každému ukazateli je stejně jako u předchozího modelu přiřazena různá váha. [10]

Výsledný tvar indexu IN05 lze zapsat v následujícím tvaru:

$$Z = 0,13 A + 0,04 B + 3,97 C + 0,21 D + 0,09 E \quad (3)$$

- kde: A ... aktiva celkem/cizí kapitál
B ... EBIT/nákladové úroky
C ... EBIT/aktiva celkem
D ... celkové výnosy/aktiva celkem
E ... oběžná aktiva/krátkodobé závazky a úvěry

Na základě výsledné hodnoty Indexu IN05 Z (3) vyšší než 1,6 lze předvídat uspokojivou finanční situaci. Hodnota ukazatele nižší než 0,9 signalizuje s velkou pravděpodobností společnost směřující k bankrotu, jelikož je ohrožena vážnými finančními problémy. V intervalu hodnot $< 0,9; 1,6 >$ nelze o výsledku jednoznačně rozhodnout, jelikož se jedná o pásmo tzv. šedé zóny nevyhraněných výsledků. [10]

4 FINANČNÍ ANALÝZA JAKO NÁSTROJ POSOUZENÍ BONITY SPOLEČNOSTI

Schopnost obstát v konkurenčním prostředí je pro společnosti v současné době stále náročnější. Zdravé fungování je umožněno pouze společností, které dokonale ovládají nejen obchodní stánku své podnikatelské činnosti, ale především stánku finanční. Hodnocení finanční situace v tomto případě sehrává velice důležitou roli a je nedílnou součástí hospodaření každé společnosti. [9]

Otázka finanční situace společnosti a schopnosti dostát svým závazkům je však významná také z pohledu věřitelů. Věřitel předpokládá, že zadlužená společnost bude schopna dostát svým závazkům, které bude řádně hradit v době jejich splatnosti. [3]

Budoucnost je poměrně nejistá a pro věřitele podstupující určité finanční riziko je každá přesvědčivá predikce budoucího vývoje hospodaření potenciálního dlužníka vždy přínosem. Vhodným nástrojem, jak hodnotit finanční situaci společnosti a obecně posoudit její finanční zdraví, je v odborné literatuře nejčastěji uváděná a v praxi často využívaná finanční analýza, které je věnován následující text.

4.1 Finanční analýza

Problematikou finanční analýzy se ve své publikační činnosti zabývá řada autorů, jelikož se stále jedná o velice aktuální téma. Hlavní podstata a smysl zpracování finanční analýzy však zůstává stále stejný. „*Finanční analýza představuje systematický rozbor získaných dat, které jsou obsaženy především v účetních výkazech.*“ [9, s. 9]

Finanční analýza v sobě zahrnuje hodnocení minulé, současné a zároveň také predikci budoucích finančních podmínek hodnocené společnosti. Stejně jako pro ostatní věřitelé společnosti i pro banku je primárním cílem vrácení vložených finančních prostředků se zohledněním možného rizika nesplacení poskytnutých finančních prostředků. Vyhodnocené riziko se odrazí v ceně poskytnutých finančních prostředků zpravidla ve formě úroku. [9]

Na základě výše uvedených skutečností je zřejmé, že finanční analýza představuje rozhodující prvek pro posouzení bonity klienta z pohledu banky a zároveň patří k nejdůležitějším nástrojům hodnocení finanční situace společnosti. [9]

4.2 Zdroje informací pro finanční analýzu

Úspěšnost provedení finanční analýzy je podmíněna kvalitou a komplexností použitých vstupních informací z různých informačních zdrojů s odlišnou dostupností. Hlavním zdrojem pro čerpání informací jsou především účetní výkazy.

4.2.1 Účetní výkazy

Účetní výkazy poskytují informace řadě uživatelů, ať už se jedná o informace finanční či nefinanční povahy. Finanční výkazy poskytují informace týkající se přehledu o stavu a struktuře majetku, zdrojích krytí, tvorbě a použití výsledku hospodaření. V následujícím textu budou blíže popsány vybrané účetní výkazy, které tvoří základní východisko pro tvorbu finanční analýzy. [9]

Rozvaha

Rozvaha je účetní výkaz zachycující formou bilance stav dlouhodobého majetku na straně aktiv a zdrojů jeho krytí na straně pasiv k určitému časovému okamžiku v peněžním vyjádření. Pozornost je soustředěna především na strukturu aktiv a pasiv s důrazem na podíl vlastního kapitálu a bankovních či dodavatelských úvěr. [9]

Výkaz zisku a ztráty

Jedná se o písemný přehled o výnosech, nákladech a výsledku hospodaření za určité období, který je významným podkladem pro hodnocení ziskovosti společnosti. Za klíčové položky jsou zde považovány tržby, provozní výsledek hospodaření a dále například nákladové úroky. [9]

Příloha

Nedílnou součástí účetní závěrky je zároveň příloha, která přispívá k objasnění skutečností významných z hlediska externích uživatelů účetní závěrky. Příloha obecně slouží k vysvětlení a doplnění informací obsažených v rozvaze a výkazu zisku a ztráty společně s dalšími informacemi o dané společnosti. [3]

Přehled o peněžních tocích

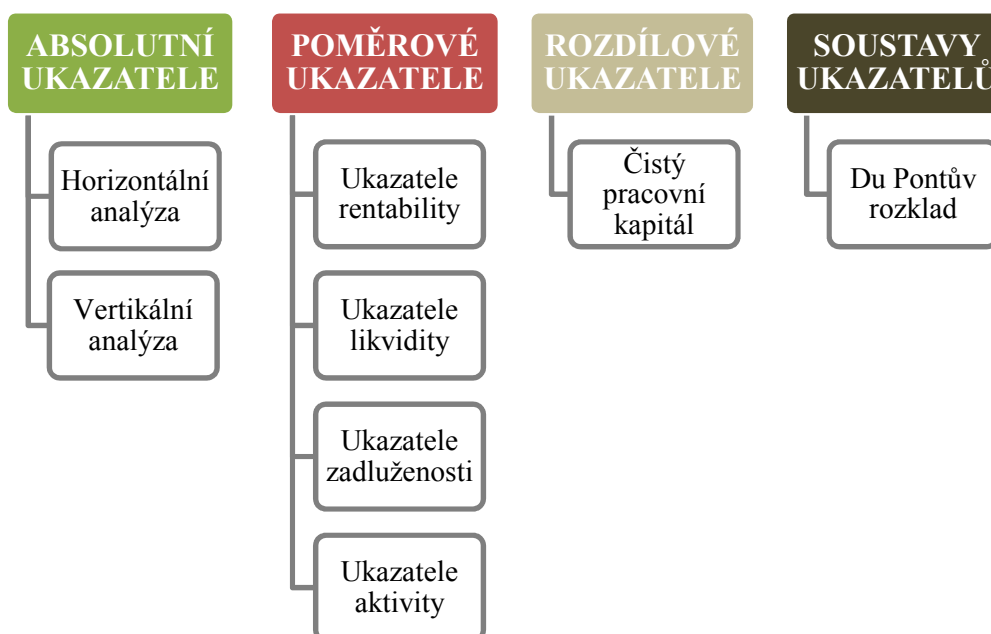
Výkaz označovaný v praxi také jako cash flow podává informace o peněžních tocích v průběhu účetního období. Jeho význam neustále roste, jelikož zisk není totéž co peníze, a z tohoto důvodu se finanční analytici v některých případech odvrací od zisku a akruálního účetnictví a přiklánějí se právě k peněžním tokům. [9]

4.3 Metody finanční analýzy

V rámci finanční analýzy existuje v praxi řada metod sloužících k posouzení finančního zdraví společnosti. Zvolené metody musí odpovídat předem stanovenému cíli, důraz je kladen především na spolehlivost vstupních informací, což zároveň určitým způsobem zvyšuje spolehlivost získaných výsledků. [9]

S ohledem na elementární metody finanční analýzy lze za základ posouzení bonity společnosti považovat finanční ukazatele. Jedná se o vypočtenou číselnou charakteristiku ekonomické činnosti hodnocené společnosti. Obrázek č. 6 zachycuje jedno z možných členění ukazatelů finanční analýzy.

Obrázek č. 6: Ukazatele finanční analýzy

Zdroj: Vlastní zpracování podle [9]

Bližší charakteristika těchto ukazatelů je předmětem následujícího textu. Praktická aplikace vybraných ukazatelů finanční analýzy je provedena v rámci šesté kapitoly s ohledem na posouzení bonity vybrané společnosti a její schopnosti splácet poskytnutý úvěr.

4.3.1 Horizontální a vertikální analýza

Horizontální a vertikální analýza finančních výkazů je obecně označována jako analýza tzv. absolutních ukazatelů. Horizontální analýza vychází z dat obsažených v účetních výkazech hodnocené společnosti. Důležitá je zde volba dostatečně dlouhé časové řady obvykle s retrospektivou tří až deseti let. Vedle sledování absolutních

hodnot vykazovaných v čase lze zjišťovat i jejich relativní změny. Vertikální analýza se naopak zabývá vnitřní strukturou absolutních ukazatelů. Posuzovány jsou zde jednotlivé položky majetku a kapitálu. Základem procentního vyjádření ve výkazu zisku a ztráty je obvykle velikost tržeb a v rozvaze hodnota celkových aktiv podniku. [10]

4.3.2 Poměrová analýza

K nejčastěji využívaným ukazatelům finanční analýzy patří poměrové ukazatele vycházející z údajů účetních výkazů. Základem poměrové analýzy jsou tedy veřejně dostupné informace, ke kterým mají přístup i externí uživatelé. Poměrový ukazatel je obecně stanoven jako podíl dvou absolutních ukazatelů. K základním poměrovým ukazatelům patří ukazatele rentability, likvidity, zadluženosti a aktivity. [9]

4.3.2.1 Ukazatele rentability

Rentabilita neboli výnosnost je určitým měřítkem schopnosti vytvářet nové zdroje a s požitím investovaného kapitálu dosahovat zisku. V čitateli ukazatelů rentability je shodně uvedena položka odpovídající výsledku hospodaření. V odborné literatuře lze však nalézt několik kategorií zisku společně a zároveň odlišné přístupy uplatňované při stanovení hodnoty čitatele těchto ukazatelů. Jednotlivé kategorie zisku jsou uvedeny níže na obrázku č. 7.

Obrázek č. 7: Schéma kategorií zisku

EBITDA	
EBIT	
	odpisy
EBT	
	úroky
EAT	
	daně
čistý zisk, hosp. výsl. za účetní období	
zisk před zdaněním, hospodářský výsledek, výsledek hospodaření	
zisk před zdaněním a úroky, provozní hospodářský výsledek,	
zisk před zdaněním, úroky a odpisy	

Zdroj: Vlastní zpracování podle [16]

- kde: EBITDA ... zisk před zdaněním, úroky a odpisy (tržby - náklady bez odpisů úroků a daní)
- EBIT ... zisk před zdaněním a úroky (EBITDA - odpisy)
- EBT ... zisk před zdaněním (EBIT - nákladové úroky)
- EAT ... zisk po zdanění (EBT - daň z příjmu)

Výše popsané kategorie zisku tvoří položku čitatele vybraných ukazatelů rentability, které jsou společně s jejich výpočtem uvedeny níže v tabulce č. 5.

Tabulka č. 4: Ukazatele rentability

Ukazatel rentability	Výpočet ukazatele
Rentabilita vloženého kapitálu	EBIT/celková aktiva
Rentabilita vlastního kapitálu	EAT/vlastní kapitál
Rentabilita celkového investovaného kapitálu	EBIT/(dlouh. dluhy + vlastní kapitál)
Rentabilita tržeb	EAT/tržby

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Rentabilita vloženého kapitálu (ROA)

Jedná se o ukazatel, který dává do poměru zisk před zdaněním vůči celkovým aktivům. Pro výpočet tohoto ukazatele v nezdaněné formě je použit zisk před úroky a daněmi (EBIT), čímž je měřena hrubá produkční síla společnosti před odpočtem daní a nákladových úroků. [10]

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

Tento ukazatel vyjadřuje vztah zisku po zdanění (EAT) k vlastnímu kapitálu. Prostřednictvím tohoto ukazatele zjišťují vlastníci společnosti, zda jim vložený kapitál přináší dostatečný výnos. Obecně tedy, kolik % zisku získá společnost z jedné koruny vložené do svého podnikání. [10]

Rentabilita celkového investovaného kapitálu (ROCE)

Na rozdíl od rentability vloženého kapitálu přesněji vypovídá o schopnosti dané společnosti zhodnocovat vložené zdroje. Tento ukazatel je využíván zejména věřiteli společnosti. Ve jmenovateli uvedený dlouhodobý kapitál je součtem dlouhodobých dluhů (dlouhodobé bankovní úvěry, emitované dluhopisy a půjčky) a položkou vlastního kapitálu. [9]

Rentabilita tržeb (ROS)

Jedná se o ukazatel vyjadřující, kolik dokáže společnost vyprodukovat efektu na 1 Kč tržeb. Poměřován je opět zisk po zdanění (EAT) vzhledem k tržbám hodnocené společnosti. [9]

4.3.2.2 Ukazatele likvidity

Likvidita společnosti je obecně vyjádřením její schopnosti hradit včas své platební závazky. S ohledem na ukazatele likvidity se jedná o poměrování položek oběžného majetku ve vztahu ke krátkodobým závazkům společnosti. K základním a v praxi nejčastěji vyžívaným ukazatelům likvidity patří likvidita peněžní, pohotová či likvidita běžná, jejichž výpočet je uvedený v níže uvedené tabulce.

Tabulka č. 5: Ukazatele likvidity

Ukazatel likvidity	Výpočet ukazatele
Běžná likvidita	oběžná aktiva/krátkodobé dluhy
Pohotová likvidita	(oběžná aktiva – zásoby)/krátkodobé dluhy
Okamžitá likvidita	pohotové platební prostředky/okamžitě splatné dluhy

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Běžná likvidita

Prvním ukazatelem je běžná likvidita v praxi nazývaná též jako likvidita 3. stupně. Tento ukazatel vyjadřuje, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky hodnocené společnosti. [9]

Pohotová likvidita

Pohotová likvidita označovaná v odborné literatuře také jako likvidita 2. stupně vylučuje ve jmenovateli z oběžných aktiv zásoby, které jsou méně likvidní než ostatní složky oběžných aktiv. Nadměrná výše oběžných aktiv nepříznivě ovlivňuje celkovou výnosnost vložených prostředků. Z tohoto důvodu lépe vystihuje okamžitou platební schopnost společnosti. [9]

Okamžitá likvidita

Ukazatel označovaný také jako likvidita 1. stupně poměřuje vztah pohotových platebních prostředků vůči dluhům s okamžitou splatností. Jedná se o tzv. hotovostní poměr. Za pohotové platební prostředky jsou zde považovány peníze na běžném účtu, hotovost v pokladně či volně obchodovatelné cenné papíry. Jmenovatel ukazatele je shodně pro všechny ukazatele likvidity tvořen krátkodobými dluhy, které zahrnují krátkodobé závazky, běžné bankovní úvěry a krátkodobé finanční výpomoci. [9]

4.3.2.3 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity měří schopnost společnosti využívat investované finanční prostředky a zároveň vázanost jednotlivých složek kapitálu v aktivech a pasivech. Ukazatele aktivity vyjadřují počet obrátek jednotlivých položek či dobu obratu měřenou ve dnech. Obecně se doporučuje co nejvyšší obrat, resp. počet obrátek a naopak co nejnižší doba obratu. Vybrané ukazatele aktivity jsou uvedeny v tabulce č. 6.

Tabulka č. 6: Ukazatele aktivity

Ukazatel aktivity	Výpočet ukazatele
Obrat celkových aktiv	tržby/celková aktiva
Obrat pohledávek	tržby/pohledávky
Obrat závazků	tržby/závazky
Doba obratu pohledávek	pohledávky/tržby * počet dní
Doba obratu závazků	závazky/tržby * počet dní

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Obrat celkových aktiv

Jedná se o ukazatel určující počet obrátek, tedy kolikrát se aktiva obrátí během určitého časového intervalu (1 rok). Nízkou hodnotu tohoto ukazatele je možné zvýšit růstem tržeb, případně prodejem již nepotřebného majetku. [10]

Obrat pohledávek a obrat závazků

Oba ukazatelé shodně udávají počet obrátek za určité období (1 rok). Ukazatele jsou vyjádřeny jako poměr pohledávek či závazků k denním tržbám. [10]

Doba obratu pohledávek

Jedná se o ukazatel průměrné doby splatnosti pohledávek vyjadřující počet dní, po které společnost v průměru čeká na úhradu od svých odběratelů. V zájmu každé společnosti je samozřejmě co nejkratší doba inkasa pohledávek. [10]

Doba obratu závazků

Ukazatel průměrné doby odkladu plateb určuje platební morálku hodnocené společnosti vůči dodavatelům. Obecně udává, po jak dlouho dobu společnost odkládá platbu faktur svým dodavatelům. V zájmu zachování finanční rovnováhy společnosti by měla být doba obratu závazků delší než doba obratu pohledávek. [10]

4.3.2.4 Ukazatele zadluženosti

Poslední kategorií poměrových ukazatelů finanční analýzy jsou ukazatele zadluženosti označované zároveň jako ukazatele kapitálové struktury. Cílem analýzy ukazatelů zadluženosti je zjistit, v jakém rozsahu jsou aktiva společnosti financována cizími zdroji. V reálné ekonomice je prakticky nemožné financovat veškerá aktiva pouze z vlastního nebo naopak cizího kapitálu. Hlavní podstatou analýzy zadluženosti je hledání optimálního vztahu mezi vlastním a cizím kapitálem. V praxi nejčastěji používané ukazatele zadluženosti jsou uvedeny v tabulce č. 7.

Tabulka č. 7: Ukazatele zadluženosti

Ukazatel zadluženosti	Výpočet ukazatele
Celková zadluženost	cizí kapitál/celková aktiva
Běžná zadluženost	krátkodobý cizí kapitál/celková aktiva
Kvóta vlastního kapitálu	vlastní kapitál/celková aktiva

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Celková zadluženost

Celková zadluženost představuje základní ukazatel zadluženosti vyjadřující poměr cizích zdrojů k celkovým aktivům. Jedná se o ukazatel věřitelského rizika a obecně platí, čím je hodnota ukazatele vyšší, tím vyšší je zároveň riziko z pohledu věřitelů. Věřiteli je přirozeně preferována co nejnižší hodnota tohoto ukazatele. [10]

Běžná zadluženost

Ukazatel běžné zadluženosti je vyjádřením poměru krátkodobého cizího kapitálu v čitateli, který je dán součtem krátkodobých závazků, běžných bankovních úvěrů a výpomocí, ve vztahu k celkovým aktivům ve jmenovateli. [10]

Kvóta vlastního kapitálu

Jedná se o vybavenost vlastním kapitálem, která je doplňkem ukazatele celkové zadluženosti. Součet obou těchto ukazatelů informujících o kapitálové struktuře společnosti je v součtu roven jedné. V čitateli je namísto cizích zdrojů uveden vlastní kapitál vztažený opět k výši celkových aktiv společnosti. Tento ukazatel vyjadřuje ve své podstatě finanční nezávislost hodnocené společnosti. [10]

4.3.3 Analýza čistého pracovního kapitálu

Čistý pracovní kapitál jako rozdílový ukazatel představuje jakýsi polštář pro případné finanční výkyvy. Jedná se o dlouhodobý zdroj sloužící pro financování běžného chodu společnosti. Čistý pracovní kapitál lze v tzv. funkčním pojetí vypočítat jako rozdíl oběžných aktiv a krátkodobých závazků. Druhý způsob vychází ze součtu vlastních zdrojů a dlouhodobého cizího kapitálu, od kterých se následně odečtou stálá aktiva. Oba uvedené postupy výpočtu (4) a (5) však vedou ke shodnému výsledku. [6]

$$\text{ČPK} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobé závazky} \quad (4)$$

$$\text{ČPK} = \text{vlastní zdroje} + \text{dlouhodobý cizí kapitál} - \text{stálá aktiva} \quad (5)$$

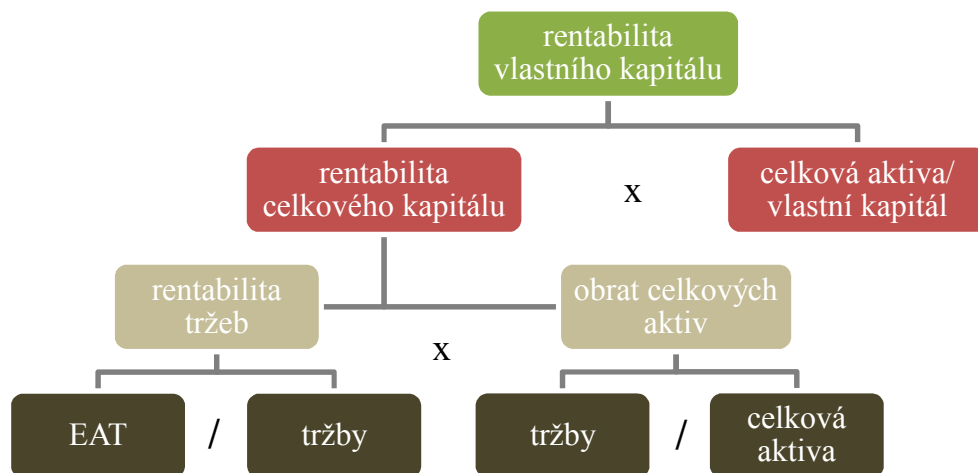
Hodnota ukazatele čistého pracovního kapitálu vyšší než nula signalizuje, že oběžná aktiva jsou kryta dlouhodobými zdroji s ohledem na funkční pojetí. Záporná hodnota tohoto ukazatele signalizuje možné problémy. [10]

4.3.4 Pyramidový Du Pontův rozklad

Pyramidové soustavy ukazatelů jsou obecně dány rozkladem vrcholového ukazatele s cílem analyzovat vzájemné závislosti jednotlivých ukazatelů a zároveň postihnout složité vnitřní vazby v rámci celé pyramidy. Jakákoli změna jednoho ukazatele se následně projeví v celé vazbě. [9]

Za nejstarší pyramidový ukazatel je považován Du Pontův rozklad zaměřený na rozklad ukazatele rentability vlastního kapitálu a vymezení dalších ukazatelů do něj vstupujících. Schéma pyramidového Du Pontova rozkladu je zachyceno na obrázku č. 9.

Obrázek č. 8: Du Pontův rozklad ukazatele rentability vlastního kapitálu

Zdroj: Vlastní zpracování podle [10]

1. úroveň rozkladu ukazatele rentability vlastního kapitálu

Na základě výše uvedeného schématu je výchozím bodem rozklad ukazatele rentability vlastního kapitálu (*ROE*) na součin rentability celkového kapitálu (*ROA*) násobeného finanční pákou (6).

$$ROE = \frac{EAT}{\text{celková aktiva}} * \frac{\text{celková aktiva}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (6)$$

2. úroveň rozkladu ukazatele rentability vlastního kapitálu

V návaznosti na 1. úroveň následuje další rozklad, a to ukazatele rentability celkového kapitálu (*ROA*) na rentabilitu tržeb (*ROS*) násobenou obratem celkových aktiv (7).

$$ROE = \frac{EAT}{\text{tržby}} * \frac{\text{tržby}}{\text{celková aktiva}} * \frac{\text{celková aktiva}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (7)$$

Důvod použití pyramidového rozkladu ukazatelů rentability obecně spočívá v možnosti provedení jejich hlubší analýzy. Primárním cílem společností je dosahování zisku a sestavením pyramidového ukazatele lze zachytit vazby a vzájemné závislosti mezi jednotlivými ukazateli.

5 PŘEDSTAVENÍ SPOLEČNOSTI

5.1 Profil společnosti

Obrázek č. 9: Logo společnosti

Zdroj: [18]

Obchodní jméno: **Elektrostav Strakonice, s.r.o.**
Sídlo: Písecká 283, Strakonice, PSČ 386 01
Jednatelé společnosti: Ing. Vladimír Vlček, František Křišťan
IČO: 472 39 034 [4, 19]

5.1.1 Poslání společnosti

Jsme stabilní a prosperující společností s dlouholetou tradicí v oblasti služeb elektromontážní činnosti a výroby elektrických zařízení s důrazem na využívání nejmodernějších technologií a dodržování výrobních postupů k plnému uspokojení požadavků a očekávání našich zákazníků. [4, 19]

5.2 Historie společnosti

Společnost Elektrostav Strakonice, s.r.o. vznikla v roce 1992 v rámci oddělení stavebně montážní činnosti od bývalé Jihočeské energetiky, a.s. Zakladateli společnosti byli pan Ing. Miroslav Vlček a pan František Křišťan, kteří jsou zároveň jejími současnými majiteli. [4, 19]

Za účelem operativnosti a zlepšení služeb pro energetiku byla v průběhu let zřizována střediska společnosti s optimálním územním členěním v Jihočeském a částečně také Středočeském kraji:

- středisko Strakonice (sídlo společnosti)
- středisko Písek
- středisko České Budějovice
- středisko Jindřichův Hradec
- středisko s působností pro ČEZ, a. s. v Mníšku pod Brdy
- středisko výroby rozvaděčů [4, 19]

Za jedno z významných středisek lze považovat Středisko výroby rozvaděčů, které vzniklo v roce 1998. Bývalý společník společnosti UNIELEKTRO Strakonice, s.r.o., pan Eduard Kadlec, odprodal společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. výrobní zařízení, materiál a know-how na výrobu elektrických rozvaděčů a stal se zároveň vedoucím tohoto střediska. Společnost tím získala velký potenciál, který jí pomohl k vybudování přední pozice na trhu s elektrickými zařízeními. [24]

5.3 Předmět podnikání společnosti

Hlavním předmětem podnikání společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. je výroba elektrických zařízení a poskytování energetických služeb v rámci spolupráce s předními energetickými společnostmi na území ČR. Při výkonu své činnosti se společnost zaměřuje především na oblast Jihočeského kraje, v menším rozsahu pak na ostatní místa na území České republiky, kde se neustále snaží rozšiřovat svoji působnost. Předmětem podnikání společnosti je:

- výroba, instalace a opravy elektrických zařízení
- výroba rozvaděčů pro distribuční a odběratelské trafostanice
- výroba kabelů, baterií a vodičů
- likvidace poruch na elektrickém zařízení
- poradenská a inženýrská činnost v energetických službách
- výstavba a údržba fotovoltaických elektráren [4, 19]

Služby v oblasti elektromontážní činnosti zahrnují provedení kabelových rozvodů v oblasti VN a NN, služby týkající se výstavby, provozu a údržby veřejného osvětlení a likvidace poruch na elektrickém zařízení. V této souvislosti je po dobu několika let zajišťována nepřetržitá pohotovost na likvidaci poruch elektrických zařízeních pro energetické společnosti E.ON, s.r.o. a ČEZ, a.s. společně se zajištěním mechanizačních a dopravních prostředků. Zákazníci se mohou na společnost obrátit zároveň v souvislosti s poradenskou a inženýrskou činností v oblasti energetických služeb. Společnost se dále zabývá výrobou rozvaděčů pro distribuční a odběratelské trafostanice, výstavbou a provozem energetických zařízení, jakými jsou například bioplynové stanice či fotovoltaické elektrárny dále jen FVE. [4, 19]

5.4 Působnost společnosti

Za dobu své existence si společnost vybuodovala celkem silné postavení na trhu v rámci spolupráce s předními energetickými společnostmi. Působnost společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. lze na území České republiky v oblasti stavebně montážní činnosti pro energetické společnosti rozdělit podle jednotlivých regionů:

- E.ON, s.r.o. – region jižní a částečně východní Čechy (Jihlava, Znojmo, Nové Město na Moravě)
- ČEZ a.s. - region západní Čechy
- PRE a.s. – částečně region střední Čechy [4, 19]

Společnost se orientuje především na oblast Jihočeského, Plzeňského a částečně Jihomoravského kraje, na určitou část Středočeského kraje, v omezenějším rozsahu na další oblasti České republiky.

5.5 Zaměstnanci a organizační struktura společnosti

Společnost Elektrostav Strakonice, s.r.o. jakožto středně velká společnost zaměstnává v současné době 168 pracovníků v trvalém pracovním poměru [18]:

▪ řídicí pracovníci, THP	13 pracovníků
▪ pracovníci s odbornou elektrotechnickou kvalifikací podle Vyhlášky č. 50/78 Sb.	75 pracovníků
▪ pracovníci certifikací pro montáž kabelových souborů VN a NN	12 pracovníků
▪ dělníci energetického zařízení, ostatní pracovníci	21 pracovníků
▪ kvalifikovaní projektanti a pracovníci inženýrské činnosti	47 pracovníků

Z povahy podnikatelské činnosti společnosti lze za hlavní výrobní faktor považovat právě lidské zdroje. Vzhledem k této skutečnosti je kladen stále větší důraz na vzdělanostní strukturu zaměstnanců společnosti. Pravidelným proškolením se zvyšuje jejich odborná kvalifikace a zároveň kvalita odvedené práce. Kvalifikace zaměstnanců v posledních letech významným způsobem stoupla vlivem pravidelných školení v oblasti elektrotechnických zařízení a bezpečnosti práce. Společnost zároveň úzce spolupracuje se Střední odbornou školou elektrotechnickou a centrem odborné přípravy v Hluboké nad Vltavou při zajištění odborného výcviku studentů, kteří by se mohli v budoucnu stát dalšími z řad zaměstnanců společnosti. [24]

5.5.1 Organizační struktura společnosti

V čele organizační struktury společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. stojí oba majitelé společnosti, pan Ing. Vladimír Vlček a pan František Křišťan. Majitelé zde vystupují jako centrální autorita, které jsou podřízeny tři hlavní funkční útvary.

Prvním funkčním útvarem je Technika a výroba, kterému jsou podřízeni vedoucí pracovníci jednotlivých středisek společnosti, dále vedoucí útvaru Projekce staveb elektromontážní činnosti společně s útvarem Technologie a řízení jakosti. Dalším důležitým článkem organizační struktury společnosti je funkční útvar Finance a personalistika, kterému podléhají útvary v oblasti plánování investic, personalistiky a obecně ekonomiky společnosti. Třetím a zároveň posledním hlavním funkčním útvarem je Obchod a služby, pod který spadá řízení dodavatelsko-odběratelských vztahů a také otázka logistiky, ať už se jedná o zásobování či konkrétně o problematiku skladového hospodářství. [24]

Výše popsaná organizační struktura se ve společnosti za dobu její existence osvědčila a není důvod tento fungující systém nějakým způsobem měnit. Výhodou je zde však jasná odpovědnost za plnění svěřených úkolů a kontrola zaměstnanců. Organizační struktura společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. je uvedena v příloze A.

6 POSOUZENÍ BONITY SPOLEČNOSTI A SCHOPNOSTI SPLÁCET ÚVĚR

V rámci úvěrové analýzy, která je nedílnou součástí úvěrového procesu, je v kompetenci každé banky tvorba vlastních postupů a uplatňovaných praktik, prostřednictvím kterých lze posoudit a následně zhodnotit bonitu potenciálního úvěrového dlužníka a jeho schopnost splácet poskytnutý úvěr. Je však nutno zdůraznit, že se jedná o bankou vytvořené know-how, které si pečlivě chrání. Obecný průběh úvěrové analýzy však zůstává v klíčových fázích zcela zřejmý. V následujícím textu jsou blíže představeny základní principy úvěrové analýzy podnikatelských subjektů prováděné dle metodiky Komerční banky, a.s., která je jednou z bankovních institucí působících na českém kapitálovém trhu. Hlavním cílem úvěrové analýzy je získat relevantní informace o daném klientovi, na základě kterých je banka schopna rozhodnout, zda klientovi požadovaný úvěr poskytne.

Úvěrová analýza je s ohledem na posouzení bonity společnosti a její schopnosti splácet poskytnutý úvěr provedena pro společnost Elektrostav Strakonice, s.r.o., která je žadatelem o poskytnutí investičního úvěru u Komerční banky, a.s. Výchozím bodem úvěrové analýzy je zde shromáždění relevantních informací týkajících se dané společnosti a následný výpočet finančních kritérií vedoucí k objasnění vztahů mezi finančními výkazy a podnikatelskou realitou. Komplexní hodnotící modely jsou vzhledem k zachování know-how banky nahrazeny aplikací bonitních a bankrotních modelů blíže charakterizovaných již ve třetí kapitole.

Všechny výše jmenované nástroje finanční a nefinanční úvěrové analýzy vedou ke konečnému rozhodnutí, zda je riziko poskytnutí investičního úvěru pro Komerční banku, a.s. akceptovatelné a zda bude společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. požadovaný úvěr poskytnut.

6.1 Úvěrová analýza v Komerční bance, a.s.

Úvěrová analýza a samotný úvěrový proces, jehož průběh byl obecně popsán ve druhé kapitole, je ve své podstatě velice komplexní, zdlouhavý a pro pracovníky banky také časově náročný. Důležité je zaznamenat relevantní informace a zpracovat kvalitní podklady, na základě kterých může úvěrový analytik objektivně posoudit hospodářskou situaci klienta žádajícího o úvěr a vydat konečné rozhodnutí.

K provedení úvěrové analýzy a přiblížení jejího průběhu v bankovní praxi byla s ohledem na posouzení bonity společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. a její schopnosti splácet poskytnutý úvěr zvolena metodika úvěrové analýzy uplatňovaná v Komerční bance, a.s., která je mateřskou společností Skupiny KB a jednou z předních bankovních institucí v České republice.

Komerční banka, a.s. je univerzální bankou nabízející široké portfolio služeb v oblasti podnikového, investičního a retailového bankovníctví. Jedním ze základních cílů banky je vytvoření pevného vztahu mezi bankou a klientem ve snaze zajistit dlouhodobý osobní přístup ke každému klientovi společně se zajištěním nabídky klíčových produktů odpovídající jeho skutečným potřebám. [22] Klientela Komerční banky, a.s. je tvořena následujícími čtyřmi hlavními segmenty:

- Občané
- Podnikatelé a malé firmy (roční obrat do 60 mil. Kč)
- Podniky a municipality (roční obrat do 1,5 mld. Kč)
- Velké podniky (roční obrat nad 1,5 mld. Kč) [22]

Základem každého úvěrového obchodu je komplexní posouzení rizikového profilu klienta na základě finanční a nefinanční úvěrové analýzy. Se zaměřením na segment Podniky a municipality je základem úvěrové analýzy Komerční banky, a.s. provedení finanční úvěrové analýzy za použití předložených účetních výkazů se zohledněním relevantních informací týkajících se dané společnosti získaných prostřednictvím nefinanční úvěrové analýzy. [22]

Dalším zdrojem klientských informací je Interní registr negativních informací Komerční banky, a.s., který v sobě integruje dostupné interní a externí negativní informace o subjektech spojených s konkrétním úvěrovým procesem. K vyhodnocení žádosti o poskytnutí úvěru dále přispívají údaje získané prostřednictvím úvěrových registrů. Správné vyhodnocení veškerých získaných informací výrazným způsobem přispívá k ochraně před nespolehlivými a pro banku rizikovými klienty. [22]

6.2 Průběh úvěrové analýzy společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. v KB, a.s.

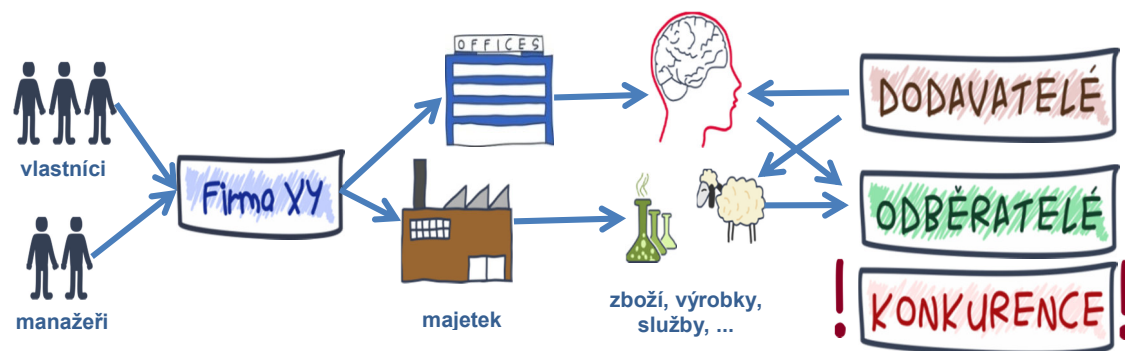
Úvěrová analýza posuzované společnosti prováděná dle metodiky Komerční banky, a.s. je tvořena pilíři finanční a nefinanční úvěrové analýzy s cílem rozhodnout, zda je riziko poskytnutí úvěru pro banku akceptovatelné. Správným propojením obou pilířů lze získat skutečný obraz posuzované společnosti. [22]

V následujícím textu jsou blíže představeny základní otázky úvěrové analýzy, jejichž zodpovězení je následně provedeno v rámci posuzované společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. Úvěrová analýza Komerční banky, a.s. je v zásadě postavena na třech základních otázkách, jejichž zodpovězení je důležitou schopností každého úvěrového pracovníka. Na základě provedení úvěrové analýzy, jejímž výsledkem je zhodnocení bonity společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. jakožto žadatele o poskytnutí úvěru, je možné rozhodnout, zda bude této společnosti požadovaný úvěr od Komerční banky, a.s. poskytnut.

6.2.1 Otázka č. 1 - KDO JSI?

V počáteční fázi úvěrové analýzy je hlavním úkolem úvěrového pracovníka zjistit základní informace o posuzované společnosti a jejich vlastnících. Banku zde dále zajímá, jakým způsobem společnost vůbec funguje, například zda má vlastní či pronajaté prostory, v jakém odvětví působí, kdo jsou její dodavatelé, odběratelé, konkurenti a jaké je obecně postavení společnosti na trhu. V souvislosti s konkurencí je důležitý interní potenciál a přednosti společnosti, prostřednictvím kterých se může odlišit od svých konkurentů a uspět v konkurenčním boji na trhu. Samozřejmě platí, čím detailnější jsou získané informace, tím lepší je zároveň výsledná analýza. [22]

Obrázek č. 10: Otázka č. 1 - KDO JSI?

Zdroj: [22]

Podrobnější charakteristika společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. byla již provedena v předcházející páté kapitole. Jedná se o společnost s dlouholetou tradicí v oblasti elektromontážní činnosti a výroby elektrických zařízení založenou a současně vlastněnou dvěma majiteli, a to panem Ing. Vladimírem Vlčkem a panem Františkem Křišťanem. Majetek společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o., jeho skladba společně s vývojem jeho výše v průběhu sledovaného období 2008-2012 je předmětem finanční úvěrové analýzy provedené v následující podkapitole. Další oblasti nefinanční úvěrové analýzy společnosti řešené v rámci této první otázky jsou popsány níže.

Dodavatelé

V rámci zajištění dodávek potřebného materiálu, technických pomůcek a dalších komponent společnost dlouhodobě spolupracuje s několika dodavateli, kterými jsou například společnosti Eaton-Moeller, s.r.o., Aspera spol. s r.o. či Siemens, s.r.o. Vozový park společnosti je tvořen převážně bagry, traktory a nákladními vozy od dodavatelů ZETOR TRACTORS, a.s., Phoenix-Zeppelin spol. s r.o. či TATRA, a.s. Dlouholetým obchodním partnerem pro zajištění nových a servisování stávajících osobních a užitkových vozů je společnost AUTO Strakonice, spol. s r.o. V případě zakázek realizovaných pro energetickou společnost ČEZ, a.s. je dodávka veškerého materiálu zajištěna samotným zadavatelem.

Odběratelé

Ekonomickou nezávislost na jednom zákazníkovi lze v tomto ohledu považovat za jednu z významných předností společnosti. Základ klientely společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. je tvořen energetickými společnostmi na území České republiky. Přijaté zakázky v oblasti stavebně montážní činnosti od energetické společnosti E.ON, s.r.o. v roce 2012 představovaly 38% z celkového počtu přijatých zakázek a podílely se ze 43% na výši celkových tržeb dosažených v tomto roce. Jedná se tedy o hlavního obchodního partnera společnosti. Mezi další energetické společnosti, se kterými společnost Elektrostav Strakonice, s.r.o. již řadu let úzce spolupracuje, patří společnosti ČEZ, a.s. a pražská PRE, a.s.

Dalšími zákazníky jsou různé společnosti na území České republiky, které využívají služeb společnosti v oblasti elektrotechniky, a také města, kde společnost zajišťuje výstavbu a údržbu veřejného osvětlení. Na společnost se zároveň obrací široká veřejnost v případě potřeby výstavby užitelských trafostanic sloužících k rozvodu elektrické energie pro soukromé účely.

Konkurence

Při výkonu podnikatelské činnosti se společnost Elektrostav Strakonice, s.r.o. orientuje pouze na území České republiky převážně na oblast Jihočeského kraje. Poskytování komplexních služeb elektromontážní činnosti a výroba elektrických zařízení je však předmětem podnikání řady konkurenčních společností na českém trhu.

S ohledem na výrobu rozvaděčů a dalších elektrických zařízení lze za největšího konkurenta považovat společnost Lumen, a.s. se sídlem v Českých Budějovicích. Dalšími konkurenty v tomto oboru jsou společnosti Knürr, s.r.o. s pobočkami v jižních a západních Čechách a pražská ABB, s.r.o. Samotná výroba těchto zařízení je realizována převážně na zakázku podle individuálních požadavků zákazníka. Z tohoto důvodu je vlastní míra diferenciací produktu poměrně nízká, čímž je zvyšována intenzita konkurence.

V oblasti služeb elektromontážní činnosti, které představují hlavní předmět podnikání společnosti, lze za největšího konkurenta považovat společnost Seterm CB, a.s. se sídlem v Českých Budějovicích. Na území města Strakonice, kde se zároveň nachází sídlo společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o., je významným konkurentem společnost UNIELEKTRO Strakonice, s.r.o., která shodně nabízí svým zákazníkům služby elektromontážní činnosti a další elektroinstalační práce.

Přednosti a interní potenciál společnosti

Jednou z hlavních priorit společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. je odlišit se od svých konkurentů ve snaze udržet si své stávající a získat nové potenciální zákazníky a upevnit tak svoji pozici na trhu. Zákazníky osloví především dobré jméno společnosti, kvalita odvedené práce a bohaté zkušenosti s elektromontážní činností. Při výrobě elektrických zařízení je kladen důraz především na technické parametry a spotřebu elektrické energie. Poskytování služeb elektromontážní činnosti je prováděno s ohledem na vysokou úroveň v oblasti kvality, správné dodržování norem, technologických postupů a předpisů BOZP.

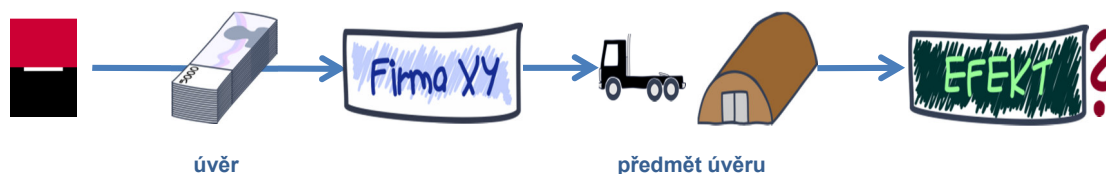
Společnost zároveň vlastní certifikaci dle normy ISO 9001:2008 v oboru Projektování, výstavba, údržba, opravy a revize elektrických zařízení VN a NN a dále certifikaci kvality ESČ opravňující označovat vyráběné produkty symbolem bezpečného výrobku. Systém managementu jakosti obecně zlepšuje image společnosti, přispívá ke zvýšení konkurenceschopnosti a celkově ke zkvalitnění poskytovaných služeb v souladu s požadavky v rámci Evropské unie.

6.2.2 Otázka č. 2 - CO CHCEŠ?

Další bodem úvěrové analýzy je otázka týkající se důvodu podání žádosti o úvěr. Co konkrétně potřebuje společnost financovat. Jedním z možných důvodů může být financování rozsáhlejšího podnikatelského záměru, investice týkající se například pořízení nového majetku či financování běžného provozu společnosti. Na základě znalosti potřeb klienta je následně banka schopna optimálně nastavit podmínky financování, ošetřit případná rizika a navrhnout vhodný typ úvěru s ohledem na účel jeho použití. V této souvislosti zohledňuje banka také výsledný efekt pro společnost v případě poskytnutí úvěru. [22]

V následujícím textu je blíže popsán investiční záměr společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. společně s předmětem úvěru.

Obrázek č. 11: Otázka č. 2 - CO CHCEŠ?

Zdroj: [22]

Úvěr

Používání moderního technického vybavení, které slouží k poskytování komplexních služeb a výrobě elektrických zařízení s důrazem na zachování bezpečnosti, je jedním ze základů úspěchu v oblasti elektromontážní činnosti. Důvodem podání žádosti o poskytnutí úvěru je investiční záměr, který se společnost Elektrostav Strakonice, s.r.o. rozhodla realizovat v nadcházejícím roce 2014. Ve snaze nezatížit společnost realizací této investice z vlastních zdrojů byl zvolen právě úvěr jako forma financování. Využití úvěru je obecně vhodné, pokud se hospodaření společnosti nachází v dobrém stavu a společnost je schopna řádně splácet své závazky.

Vzhledem k povaze plánovaného investičního záměru se společnost rozhodla využít střednědobý investiční úvěr od Komerční banky, a.s., který bude řádně splácet v pravidelných anuitních měsíčních splátkách. Na základě specifikace požadavků společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. byla úvěrovým pracovníkem Komerční banky, a.s. předložena konkrétní nabídka investičního úvěru na pořízení dlouhodobého hmotného majetku uvedená v příloze B. Návrh splátkového kalendáře poskytnutého investičního úvěru ve výši 2.890.000 Kč je uveden v příloze C.

Předmět úvěru

Při výkonu podnikatelské činnosti je společnost Elektrostav Strakonice, s.r.o. závislá především na potřebném technickém vybavení. Jedná se zejména o spolehlivé užitkové vozy, nákladní vozidla a těžkou techniku, které tvoří významnou položku dlouhodobého hmotného majetku společnosti.

Předmětem žádosti o poskytnutí investičního úvěru Komerční bankou, a.s. je na zakázku vyrobené nákladní vozidlo značky TATRA v pořizovací ceně 2.890.000 Kč včetně DPH. Technická specifikace předmětu investičního úvěru podle individuálních požadavků společnosti je společně s doprovodnou fotografickou dokumentací uvedena v příloze D. Hlavním důvodem pořízení nového nákladního vozidla je nahrazení již značně opotřebovaného a po technické stránce ne zcela vyhovujícího vozidla, které se společnost rozhodla ze svého majetku vyřadit.

Efektem, který tato investice společnosti přinese, je samozřejmě obnova vozového parku a získání moderního technického vybavení, které pomůže pracovníkům při výkonu služeb elektromontážní činnosti a přepravě potřebného materiálu. Řešení momentální potřeby tohoto investičního majetku prostřednictvím operativního leasingu, by vzhledem k její periodicitě bylo pro společnost značně nevhodné. Využití úvěru jako zdroje financování přináší společnosti možnost pořizovaný majetek ihned zařadit do svého majetku, s čímž souvisí i možnost jeho odpisování a následného snižování daňového základu. Další nespornou výhodou je také okamžitý odpočet DPH na vstupu.

6.2.3 Otázka č. 3 - JAK SPLATÍŠ?

Posledním ale o to důležitějším bodem, kde se nejvíce projevují prvky finanční úvěrové analýzy, je otázka, zda je společnost po finanční stránce dostatečně silná a zda bude disponovat prostředky na splácení poskytnutého úvěru, příp. zda dokáže úvěr vhodným způsobem zajistit. K posouzení finanční situace společnosti slouží v první řadě finanční výkazy, které si úvěrový pracovník řádně prostuduje a následně identifikuje hlavní položky a podstatné změny v jejich výši. V tomto ohledu je vhodné nechat si tyto položky náležitě okomentovat. Finanční úvěrová analýza společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. je vzhledem ke svému rozsahu provedena v následující samostatné podkapitole. [22]

Úvěrový analytik dále zohledňuje predikci hospodaření společnosti, která je výchozím podkladem pro vytvoření různých scénářů vývoje hospodaření v závislosti na změnách předpokládaných parametrů v predikci vytvořené společnosti.

Obrázek č. 12: Otázka č. 3 - JAK SPLATÍŠ?

Zdroj: [22]

Budoucnost a perspektivy společnosti

Od svého vzniku prochází společnost Elektrostav Strakonice, s.r.o. postupným rozvojem ve snaze neustále rozšiřovat svoji působnost v rámci České republiky. Vizi společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. na období 2013-2015 je být silnou kapitálovou společností v oblasti elektrických zařízení a energetických služeb, společností ekonomicky a sociálně odpovědnou k zákazníkům, zaměstnancům i ostatním občanům.

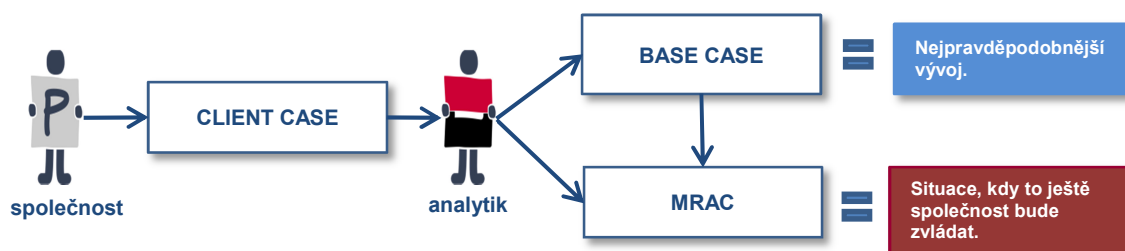
Snaha o udržení a rozšíření vzájemné spolupráce se stávajícími zákazníky vedoucí k získání nových lukrativních zakázek bude pro společnost i v následujících letech prioritou stejně jako navázání spolupráce s novými potenciálními klienty. Společnost bude dále usilovat o posílení svých středisek na území České republiky. Při realizaci výše uvedených záměrů využije společnost bohaté zkušenosti v oblasti elektromontážní činnosti a výroby elektrických zařízení za pomoci moderního technického vybavení.

Predikce hospodaření společnosti

Při hodnocení rizik spojených s poskytnutím úvěru podnikatelským subjektům požaduje Komerční banka, a.s. často od těchto klientů predikci vývoje hospodaření na období 2-6 let, případně i delší podle povahy úvěrového obchodu. Vše je doplněno stručným komentářem, na základě kterého společnost predikovaný vývoj předpokládá. Hlavní význam této predikce spočívá pro banku v možnosti posoudit budoucí schopnost společnosti řádně plnit své úvěrové závazky.

Vzhledem k tomu, že se jedná o citlivé informace související s plánovanou strategií společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. a vytvořeným know-how Komerční banky, a.s. uplatňovaným při tvorbě variantních scénářů, je analýza predikce vývoje hospodaření omezena pouze na předložení zkrácené verze této predikce vytvořené posuzovanou společností Elektrostav Strakonice, s.r.o., která je uvedena v příloze E. Variantní scénáře vytvářené v rámci finanční úvěrové analýzy dle metodiky Komerční banky, a.s. zde budou z výše uvedených důvodů pouze stručně charakterizovány a nebudou součástí úvěrové analýzy posuzované společnosti.

Obrázek č. 13: Model predikce hospodaření společnosti

Zdroj: [22]

Po předložení predikce hospodaření společnosti označované jako Client case, následně úvěrový analytik provede tzv. stresování. Jedná se o vytváření různých scénářů vývoje hospodaření vlivem změn jednotlivých parametrů předpokládaných v predikci společnosti (např. ceny surovin, cena práce, atd.). Predikce vytvořená společností je považována za optimistický scénář a je podkladem pro tvorbu nejvíce pravděpodobného konzervativního scénáře tzv. Base case, kde jsou výchozí předpoklady společnosti přizpůsobeny pohledu úvěrového analytika. Následně je sestaven poslední scénář s názvem Mrac, který obsahuje hraniční hodnoty, při kterých bude společnost ještě schopna nastalou situaci finančně zvládat a dostát svým závazkům. [23]

Absence posledních dvou výše uvedených scénářů v úvěrové analýze společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. je zde nahrazena analýzou predikce tvorby volných zdrojů za sledované období 2008-2012, která je součástí finanční úvěrové analýzy provedené v následující podkapitole. V této souvislosti je zohledněna také predikce tvorby volných zdrojů po dobu trvání úvěrového vztahu mezi společností a Komerční bankou, a.s.

6.3 Finanční úvěrová analýza společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. v KB, a.s.

V úvodu finanční úvěrové analýzy prováděné dle metodiky uplatňované v Komerční bance, a.s. je nutné nejdříve zanalyzovat účetní výkazy posuzované společnosti za určité období. V případě určitých nejasností zjištěných úvěrovým pracovníkem v některé z položek je vhodné tuto analýzu doplnit o vysvětlující komentář ze strany společnosti. Finanční úvěrová analýza dále pokračuje výpočtem vybraných ukazatelů finanční analýzy a především aplikací hodnotících a predikčních modelů. Všechny výše uvedené nástroje významně přispívají k posouzení bonity posuzované společnosti a její schopnosti splácet poskytnutý úvěr. [22]

Výchozím bodem finanční úvěrové analýzy společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. dle metodiky Komerční banky, a.s. je na základě výše uvedených informací analýza účetních výkazů za období 2008-2012. Toto pětileté období bylo zvoleno záměrně z důvodu lepšího posouzení trendu vývoje hospodaření společnosti. Výpočet vybraných ukazatelů finanční analýzy, jejichž bližší charakteristika zde byla předmětem čtvrté kapitoly, představuje další krok finanční úvěrové analýzy hodnocené společnosti.

Poměrně zásadní fází celého procesu je aplikace komplexních hodnotících a predikčních modelů. Je však nutno zdůraznit, že tyto nástroje tvoří součást vytvořeného know-how Komerční banky, a.s. Z tohoto důvodu jsou zde tyto komplexní modely nahrazeny aplikací vybraných bonitních a bankrotních modelů zmiňovaných již ve třetí kapitole. Tato skutečnost však žádným způsobem nesnižuje kvalitu finanční úvěrové analýzy prováděné s cílem zhodnotit bonitu společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. a její schopnost splácet úvěr poskytnutý Komerční bankou, a.s.

6.3.1 Pohled do finančních výkazů společnosti

Předmětem následujícího textu je podrobnější analýza vybraných položek finančních výkazů společnosti, jejichž struktuře a vývoji v průběhu sledovaného období je vhodné věnovat při provádění finanční úvěrové analýzy náležitou pozornost. Finanční výkazy společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. za období 2008-2012 jsou uvedeny v příloze F a G. Bez dostatečného vyjasnění majetkové a finanční situace nelze v úvěrové analýze dále pokračovat.

Struktura dlouhodobého hmotného majetku

V rozvaze na straně aktiv jsou zaznamenány účetní hodnoty jednotlivých typů majetku společnosti. Vlastněný majetek by měl v zásadě korespondovat s předmětem činnosti, zřejmý by měl být také účel jeho použití.

Dlouhodobý majetek společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. je tvořen pouze položkami dlouhodobého hmotného majetku. Společnost v průběhu sledovaného období 2008-2012 nevlastnila žádný dlouhodobý nehmotný či finanční majetek. Z tohoto důvodu je analýza struktury dlouhodobého majetku zaměřena pouze na položky hmotného majetku. Vývoj struktury dlouhodobého hmotného majetku v průběhu sledovaného období je zachycen v tabulce č. 8.

Tabulka č. 8: Vývoj struktury dl. hmotného majetku v tis. Kč

Položka	r. 2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012
Pozemky	5 583	5 641	5 641	5 641	7 038
Stavby	10 453	11 482	9 679	9 911	12 683
Samostatné movité věci	9 487	13 704	10 754	14 561	13 689
Nedokončený dl. hmotný majetek	2 812	3 497	2 252	6 506	8 971
Σ Dlouhodobý hmotný majetek	28 335	34 324	28 326	36 619	42 381

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

V letech 2009-2011 byl v položce pozemky vykázán stejný zůstatek. Položka je tvořena pozemky, které jsou součástí středisek společnosti vybudovaných většinou v průmyslových zónách měst Jihočeského kraje, dále například pozemky určenými k provozování FVE. V roce 2012 společnost zakoupila pozemky v hodnotě 1.397 tis. Kč. O konkrétním účelu jejich využití se dosud spekuluje a společnost zde nechce prezentovat své záměry plánované v rámci firemní strategie. Jednou z možných alternativ by například mohlo být vybudování dalšího střediska společnosti. Podíl pozemků na celkové hodnotě dlouhodobého hmotného majetku není z pohledu hodnot uvedených v tabulce č. 8 významný.

Položka stavby zahrnuje budovy jednotlivých středisek společnosti, která byla zmiňována již v předcházející páté kapitole. Střediska společnosti tvoří ve většině případů administrativní budovy, haly na výrobu elektrických zařízení, sklady a garážová stání. V roce 2012 začala společnost na střeše střediska Strakonice a střediska České Budějovice provozovat FVE, jejíž stavební část (úprava střechy, nosná konstrukce a kabely pro rozvod elektrické energie) je technickým zhodnocením stavby zvyšující její hodnotu. V položce stavby nebyly v průběhu sledovaného období 2008-2012 zaznamenány žádné výraznější pohyby v její hodnotě.

Další významnou položku dlouhodobého hmotného majetku tvoří samostatné movité věci. Jedná se především o osobní a nákladní vozidla, těžkou techniku (bagry, traktory a jeřáby). Vývoj této položky opět nevykazuje v průběhu sledovaného období žádné významnější pohyby vyžadující doplňující komentář ze strany společnosti.

Kolísající výše položky nedokončeného hmotného majetku je příčinou existence majetku, který je zde zařazen od doby pořízení až po uvedení do stavu způsobilého k užívání. Konkrétně se jedná o majetek, který bude následně převeden na položky staveb či samostatných movitých věcí. Z tohoto důvodu není nutné přikládat změnám v hodnotě této položky nějaký hlubší význam.

Na základě provedené analýzy struktury dlouhodobého majetku společnosti a zhodnocení jejího vývoje v průběhu sledovaného období 2008-2012 nebyly shledány žádné významnější pohyby v jednotlivých položkách. Hodnota dlouhodobého hmotného majetku se v průběhu let postupně zvyšuje, což je způsobeno neustálým rozvojem společnosti. Vlastněný majetek však z tohoto pohledu koresponduje s předmětem činnosti společnosti vzhledem ke své povaze i výši. V rozvaze společnosti je zároveň vykazován pouze majetek pořízený k výkonu podnikatelské činnosti. Osobní záležitosti vlastníků nejsou řešeny prostřednictvím společnosti.

Struktura zásob

Struktura zásob je i v tomto případě značně ovlivněna činností společnosti. Nadměrná výše zásob obecně není příliš vhodná, jelikož zásoby v sobě váží finanční prostředky a jejich rostoucí výše snižuje likviditu společnosti. Zároveň se jedná se o nejméně likvidní aktivum.

Struktura zásob společnosti je Elektrostav Strakonice, s.r.o. je zachycena v níže uvedené tabulce č. 9. V rozvaze jsou v průběhu sledovaného období vykazovány pouze položky materiálu, nedokončené výroby a polotovary. Při analýze vývoje struktury zásob je vhodné hodnotit jejich přiměřenost vzhledem k výši dosahovaných tržeb.

Tabulka č. 9: Vývoj struktury zásob v tis. Kč

Položka	r. 2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012
Materiál	838	1 635	3 057	1 670	1 857
Nedokončená výroba a polotovary	8 537	10 430	6 412	13 756	2 077
Σ Zásoby	9 375	12 065	9 469	15 426	3 934
Σ Tržby	201 729	240 485	326 184	261 469	188 853

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Při poskytování služeb elektromontážní činnosti a výrobě elektrických zařízení je společnost závislá na potřebném materiálu. V zásadě se jedná o kabely, jističe, nářadí a pracovní oděvy s ochrannými pomůckami. Obecně se tedy nejedná o položky, které by vlivem času podléhaly zkáze.

Položka nedokončená výroba a polotovary se týká právě výroby elektrických zařízení. Jelikož výroba těchto zařízení probíhá zpravidla na zakázku, je každý rozvaděč svým způsobem specifický ve svých parametrech, nicméně určité komponenty tohoto zařízení zůstávají v zásadě stejné. Spojením jednotlivých komponent vzniká polotovar, ze kterého může být později vyroben finální výrobek.

Na základě výše uvedených skutečností lze zásoby považovat z povahy jejich účetní hodnoty za méně významné aktivum, ne však zcela nepotřebné. Až na drobné výkyvy lze říci, že se zásoby vyvíjely proporcionálně vzhledem k výši dosažených tržeb. Výjimkou byl pouze rok 2010, kdy tržby společnosti přesahovaly 322 mil. Kč a zároveň materiál dosahoval své nejvyšší hodnoty za sledované období. Celková výše zásob byla však v tomto roce poměrně nízká vzhledem k vysokým tržbám. V roce 2012 se celková výše zásob pohybovala na své nejnižší úrovni stejně jako tržby společnosti v průběhu sledovaného období. Nízká hodnota zásob však znamená, že společnost nemá v zásobách vázáno velké množství finančních prostředků.

Struktura krátkodobých pohledávek z obchodních vztahů

Za jeden z nejdůležitějších bodů finanční úvěrové analýzy jsou považovány pohledávky a jejich vývoj v průběhu sledovaného období. Na základě těchto údajů lze zjistit, zda je společnost schopna generovat tržby a zároveň je inkasovat. Z tohoto důvodu je vhodné hodnotit pohledávky opět vzhledem k výši dosahovaných tržeb. V případě pohledávek z obchodních vztahů je nutné sledovat i jejich časovou strukturu.

Vývoj pohledávek z obchodních vztahů v průběhu sledovaného období je zachycen v tabulce č. 10 se zaměřením na krátkodobé pohledávky, jelikož v rozvaze společnosti nebyly vykázány žádné pohledávky dlouhodobého charakteru.

Tabulka č. 10: Vývoj kr. pohledávek z obchodních vztahů v tis. Kč

Položka krátkodobých pohledávek	r. 2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012
Pohledávky z obchodních vztahů	25 007	27 573	52 489	18 183	21 968
Σ Tržby	201 729	240 485	326 184	261 469	188 853

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

V průběhu sledovaného období položka krátkodobých pohledávek z obchodních vztahů do roku 2010 postupně roste. V tomto roce byla zároveň dosažena i jejich maximální hodnota ve výši 54.489 tis. Kč. Důkazem je téměř dvojnásobně vyšší hodnota pohledávek v roce 2010 ve srovnání s předcházejícím rokem 2009 a zároveň tržby s meziročním nárůstem téměř 100 mil. Kč. Značný pokles pohledávek v roce 2011 doprovázený klesající hodnotou tržeb, je blíže popsán dále v analýze struktury tržeb společnosti. V roce 2012 byl v položce zaznamenán mírný nárůst. Tržby naopak opět poklesly a dosáhly nejnižší úrovně v průběhu sledovaného období.

V níže uvedené tabulce č. 11 je zachycen vývoj struktury krátkodobých pohledávek z obchodních vztahů podle lhůty splatnosti.

Tabulka č. 11: Vývoj struktury kr. pohledávek z obchodních vztahů podle lhůty splatnosti v tis. Kč

Pohledávky z obchodních vztahů	r. 2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012
Do lhůty splatnosti	20 831	21 784	30 099	14 954	19 469
Po lhůtě splatnosti do 30 dnů	1 327	1 445	4 274	690	500
Po lhůtě splatnosti od 31 do 90 dnů	143	581	2 915	95	53
Po lhůtě splatnosti od 91 do 180 dnů	1 706	864	1 921	3 244	1 946
Po lhůtě splatnosti od 181 do 365 dnů	0	0	0	0	0
Po lhůtě splatnosti nad 365 dnů	0	0	0	0	0
Σ Pohledávky po lhůtě splatnosti	3 176	5 789	8 390	4 229	2 499

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Značná část krátkodobých pohledávek z obchodních vztahů je vzhledem k jejich celkové výši do lhůty splatnosti. V zájmu společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. je snižování hodnoty pohledávek po splatnosti. Vymáhání těchto pohledávek probíhá ve většině případů smírnou cestou na základě dohody s konkrétním dlužníkem. Tvorba daňových opravných položek k nedobytným pohledávkám probíhá v souladu se zákonem o rezervách. Účetní opravné položky jsou stanoveny na základě individuálního posouzení rizik spojených s konkrétní pohledávkou. Pokud nelze riziko spolehlivě určit, řídí se tvorba účetních opravných položek podle pravidel určených vnitropodnikovou směrnicí společnosti.

Na základě vývoje celkové hodnoty pohledávek po lhůtě splatnosti uvedené v tabulce č. 11 je zřejmý klesající trend od roku 2011, který je žádoucí i pro následující období.

Struktura vlastního kapitálu

Hodnota vlastního kapitálu reprezentující nárok vlastníků na aktiva společnosti patří k nejdůležitějším položkám, které banka při hodnocení žádosti společnosti o úvěr posuzuje. Jedná se o položku na straně pasiv rozvahy. Pro banku z pohledu věřitele představuje vlastní kapitál určitou jistotu či rezervu v případě neúspěchu společnosti. Obecně platí, čím je podíl vlastního kapitálu na majetku vyšší, tím více jsou vlastníci společnosti ochotni podílet se na jejím zisku a záchraně v případě možných problémů.

Tabulka č. 12: Vývoj struktury vlastního kapitálu v tis. Kč

Položka	r. 2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012
Základní kapitál	100	100	100	100	100
Zákonný rezervní fond	10	10	10	10	10
Statutární a ostatní fondy	10	10	10	10	10
Nerozdělený zisk minulých let	57 188	68 113	60 576	88 437	105 342
VH běžného účetního období	20 337	21 874	37 273	16 906	3 138
Σ Vlastní kapitál	77 645	90 107	97 969	105 463	108 600

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Společnost Elektrostav Strakonice, s.r.o. byla dne 9. října 1992 zapsána do obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Českých Budějovicích. Výše základního jmění společnosti s ručeným omezeným činila v době jejího založení 100.000 Kč oproti současným 200.000 Kč. Společnost byla založena dvěma zakladateli, kteří jsou zároveň i jejími současnými majiteli. Za dobu existence společnosti nebyly realizovány žádné nové kapitálové vklady vlastníků společnosti a výše základního kapitálu zůstává stále ve stejné výši, tj. 100.000 Kč vlastněných majiteli v poměru 60:40. Členský vklad pana Ing. Vlčka činí 60.000 Kč a členský vklad pana Františka Křišťana je ve výši 40.000 Kč. Stejná hodnota v průběhu sledovaného období byla vykazována také v položce zákonný rezervní fond a fondy ze zisku.

Meziroční růst hodnoty vlastního kapitálu společnosti je v první řadě způsoben rostoucí položkou nerozděleného zisku minulých let a samozřejmě vyšší dosaženého výsledku hospodaření běžného účetního období. Z výše uvedené tabulky č. 12 je s výjimkou roku 2010 zřejmá snaha společnosti každoročně kumulovat určitou část dosaženého zisku v položce nerozděleného zisku minulých let. V roce 2011 byla do této položky opět převedena značná část výsledku hospodaření za uplynulý rok 2010, který byl pro společnost vzhledem k vyšší dosaženého zisku velice nadprůměrný. Společnost tak znovu potvrdila tento trend a pokračovala v něm i v následujícím roce 2012, čímž je signalizován její příznivý vývoj do budoucna.

Struktura krátkodobých závazků z obchodních vztahů

Závazky patří obecně k cizím zdrojům financování společnosti. S ohledem na krátkodobé závazky z obchodních vztahů je vývoj jejich výše v průběhu sledovaného období zachycen v tabulce č. 13, jelikož se jedná o nejvýznamnější položku cizích zdrojů společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. V zájmu společnosti je nejen dbát na včasné inkaso pohledávek od svých dlužníků, ale zároveň řádně hradit své závazky.

Tabulka č. 13: Vývoj kr. závazků z obchodních vztahů v tis. Kč

Položka krátkodobých závazků	r. 2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012
Závazky z obchodních vztahů	11 386	19 890	36 633	22 435	8 937

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Položka krátkodobých závazků z obchodních vztahů v průběhu let 2008-2010 postupně roste. Její nejvyšší hodnota byla vykázána v roce 2010 ve výši 36.633 tis. Kč. Již v předcházející analýze pohledávek bylo zjištěno, že pohledávky z krátkodobých obchodních vztahů i celkové tržby dosáhly v tomto roce shodně svého maxima v průběhu sledovaného období 2008-2012. V zájmu společnosti je však udržovat hodnotu těchto závazků jako cizích zdrojů financování v přijatelné výši, jelikož rostoucí míra zadlužení a špatná platební morálka není dobrým signálem pro stávající i budoucí věřitele. V této souvislosti je opět vhodné analyzovat vývoj struktury těchto závazků podle lhůty splatnosti, což poslouží k lepšímu posouzení platební morálky společnosti. V tabulce č. 14 je zachycen vývoj struktury krátkodobých závazků z obchodních vztahů v průběhu sledovaného období 2008-2012.

Tabulka č. 14: Vývoj struktury kr. závazků z obchodních vztahů podle lhůty splatnosti v tis. Kč

Závazky z obchodních vztahů	r. 2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012
Do lhůty splatnosti	8 379	15 147	26 328	17 708	6 366
Po lhůtě splatnosti do 30 dnů	1 879	3 133	10 291	4 595	2 571
Po lhůtě splatnosti od 31 do 90 dnů	527	1 048	14	133	0
Po lhůtě splatnosti od 91 do 180 dnů	241	562	0	0	0
Po lhůtě splatnosti od 181 do 365 dnů	0	0	0	0	0
Po lhůtě splatnosti nad 365 dnů	0	0	0	0	0
Σ Závazky po lhůtě splatnosti	2 647	4 743	10 305	4 727	2 571

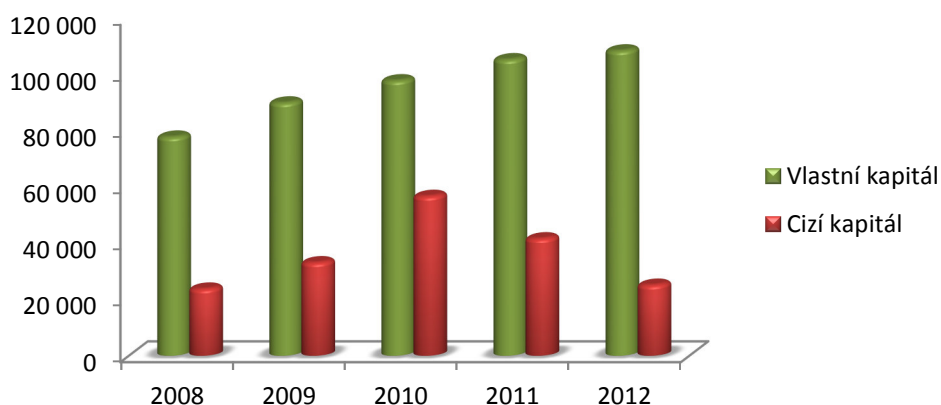
Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Vzhledem k celkové výši krátkodobých závazků z obchodních vztahů je značná část této položky do lhůty splatnosti. Nejvyšší hodnota závazků z obchodních vztahů po lhůtě splatnosti byla zaznamenána v roce 2010. Nicméně oproti předcházejícímu roku 2009 byla tato hodnota tvořena především závazky do třiceti dnů po lhůtě splatnosti. Lze říci, že se společnost od roku 2011 snaží postupně snižovat hodnotu závazků po lhůtě splatnosti, čímž zlepšuje i svoji platební morálku vůči dodavatelům.

Finanční struktura

V souvislosti s analýzou struktury zdrojů financování společnosti je vhodné zaměřit se na vlastní a především cizí zdroje financování, obecně tedy na finanční strukturu společnosti. Vývoj finanční struktury společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. v průběhu sledovaného období 2008-2012 je zachycen v následujícím grafu na obrázku č. 15.

Obrázek č. 14: Vývoj finanční struktury v letech 2008-2012 v tis. Kč

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Značná část zdrojů financování společnosti je tvořena položkami vlastního kapitálu. V níže uvedených tabulkách č. 15 a č. 16 je zachycen vývoj struktury vlastních a cizích zdrojů financování společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. v průběhu sledovaného období 2008-2012.

Tabulka č. 15: Vývoj struktury vlastních zdrojů v tis. Kč

Položka	r. 2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012
Základní kapitál	100	100	100	100	100
Fondy ze zisku	20	20	20	20	20
VH minulých let	57 188	68 113	60 576	88 437	105 342
VH běžného účetního období	20 337	21 874	37 273	16 906	3 138
Σ Vlastní kapitál	77 645	90 107	97 969	105 463	108 600

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Bližší komentář k vývoji struktury vlastních zdrojů byl již proveden v rámci analýzy struktury vlastního kapitálu v tabulce č. 12. Z tohoto důvodu je větší pozornost soustředěna na analýzu struktury cizích zdrojů. Jednotlivé položky cizích zdrojů společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. jsou uvedeny níže v tabulce č. 16.

Tabulka č. 16: Vývoj struktury cizích zdrojů v tis. Kč

Položka	r. 2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012
Krátkodobé závazky	23 662	31 058	56 014	41 038	23 662
Bankovní úvěry a výpomoci	0	0	0	0	0
Dlouhodobé závazky	0	1 915	727	743	380
Σ Cizí kapitál	23 662	32 973	56 741	41 781	25 029

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Největší podíl na cizích zdrojích financování je tvořen položkou krátkodobé závazky, která do roku 2010 postupně roste a od roku 2011 postupně klesá. Existuje zde přímá souvislost s položkou krátkodobé závazky z obchodních vztahů, které představují značnou část položek krátkodobých závazků společnosti.

Položka bankovní úvěry a výpomoci je zde uvedena zcela záměrně, přestože zde byla vykázána nulová hodnota po celou dobu sledovaného období. Důvodem je skutečnost, že společnost zde nečerpala žádnou formu bankovního úvěru, což do jisté míry může vypovídat o příznivém stavu zadluženosti.

V souvislosti s položkou dlouhodobé závazky je však nutné zdůraznit, že společnost ve sledovaném období 2008-2012 využila dva nebankovní úvěry k pořízení dlouhodobého hmotného majetku od společnosti SG Equipment Finance Czech Republic, s.r.o., která je nebankovní institucí vlastněnou z 50,1% Komerční bankou, a.s. Společnost Elektrostav Strakonice, s.r.o. je tak z pohledu Komerční banky, a.s. klientem s úvěrovou minulostí. Stav zadluženosti se obecně jisté míry zvyšuje, společnost však této formy financování dosud využívala v rozumné míře a její finanční stabilita tím nebyla výrazně ohrožena. Bližší charakteristika této formy financování pořízení majetku společně se zhodnocením platební morálky společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. jako úvěrového dlužníka je provedena dále.

Finanční leasing a úvěr jako zdroj financování pořízení majetku

Realizace většiny zakázek elektromontážní činnosti vyžaduje vzhledem ke své náročnější povaze potřebné technické vybavení. Pořízení tohoto majetku z vlastních peněžních prostředků by však mohlo pro společnost představovat určitou finanční zátěž z důvodu jeho vysoké pořizovací ceny. Ve snaze neohrozit finanční stabilitu společnosti touto investicí lze za vhodnou alternativu považovat pořízení financované z cizích zdrojů. V současné době upřednostňuje řada společností pořízení nákladnějších forem majetku prostřednictvím úvěru či finančního leasingu před přímým nákupem.

V průběhu sledovaného období 2008-2012 proběhla ve společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. rozsáhlá modernizace a obnova vozového parku s důrazem na vozidla těžké techniky. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem využila společnost k pořízení několika bagrů a nákladních automobilů finanční leasing a úvěr. Splátkové kalendáře majetku pořízeného s využitím těchto forem financování jsou uvedeny níže v tabulkách č. 17 a č. 18.

Tabulka č. 17: Splátkový kalendář finančního leasingu v tis. Kč

Položka	LC	r. 2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012
Minirýpadlo CAT 303	973	405	232	0	0	0
Nákladní automobil VOLVO	1 617	980	625	0	0	0
Nákladní automobil MAN 3S	1 579	924	843	0	0	0
Bagr CAT 428E	1 706	0	0	1 075	600	17
Bagr CAT 303C	999	0	0	551	283	165
Bagr CAT 432A	1 884	0	0	988	794	102
Bagr CAT 432E	1 347	0	0	0	747	277
Σ Leasingové splátky	-	2 319	1 700	2 614	2 424	561

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Výše celkových ročních leasingových splátek dosáhla své nejvyšší hodnoty v roce 2010 vzhledem k pořízení tří bagrů CAT formou finančního leasingu a zároveň vlivem vysoké hodnoty splátek úvěru na pořízení nákladního automobilu TATRA, což dokazuje i níže uvedená tabulka č. 18.

Tabulka č. 18: Splátkový kalendář úvěru v tis. Kč

Položka	Splátky	r. 2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012
Nákladní automobil TATRA	2 400	0	485	1 188	727	0
Rýpadlo CAT 424E	810	0	0	0	67	362
Σ Úvěrové splátky	3 210	0	485	1 188	794	362

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Z výše uvedených tabulek je na první pohled patrné, že společnost do jisté míry upřednostňuje finanční leasing jako zdroj financování pořízení majetku, zároveň se však nebrání využití úvěru. Je všeobecně známo, že finanční leasing není přímo vykázán v rozvaze, je však veden v podrozvahové evidenci. Z tohoto pohledu není z rozvahy zcela zřejmý stav zadluženosti, jako je tomu při využití úvěru. Poskytnutý úvěr je naopak veden v rozvaze na straně pasiv jako položka cizích zdrojů financování a pořizovaný majetek se zároveň okamžitě stává majetkem společnosti.

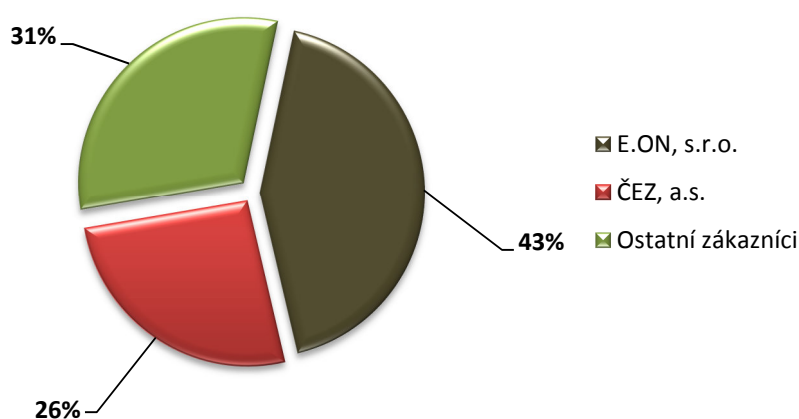
V průběhu sledovaného období 2008-2012 společnost řádně hradila své závazky vyplývající z pořízení výše uvedeného majetku prostřednictvím finančního leasingu a úvěru. Lze ji tedy považovat za klienta s vynikající platební morálkou v uplynulých letech. Finanční prostředky nutné k řádnému splácení závazků jsou generovány především z tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb. Z tohoto důvodu je následující text zaměřen právě na analýzu struktury tržeb společnosti a její vývoj v průběhu sledovaného období 2008-2012.

Struktura tržeb

V této fázi přechází finanční úvěrová analýza od rozvahy k dalšímu účetnímu výkazu, kterým je výkaz zisku a ztráty. Pozornost úvěrového pracovníka je zde soustředěna zejména na několik prvních řádků. Výše dosažených tržeb je zároveň klasifikačním stupněm pro rozdělení klientů Komerční banky, a.s. do jednotlivých segmentů zmiňovaných v úvodu této kapitoly. V závislosti na výši ročního obrátu, který za rok 2012 přesáhl částku 170 mil. Kč, se společnost Elektrostav Strakonice, s.r.o. řadí do segmentu Podniky a municipality.

Vzhledem k povaze podnikatelské činnosti se společnost nezabývá prodejem zboží. Z tohoto důvodu nejsou generovány žádné tržby ani náklady související s prodejem zboží, jejichž rozdíl představuje tzv. obchodní marži. Společnost se orientuje především na poskytování služeb elektromontážní činnosti a na výrobu elektrických zařízení. Struktura tržeb společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. podle zákazníků v roce 2012 je zachycena v níže uvedeném grafu na obrázku č. 16.

Obrázek č. 15: Struktura tržeb podle zákazníků v roce 2012 v %

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Energetická společnost E.ON, s.r.o. je pro společnost Elektrostav Strakonice, s.r.o. již řadu let významným obchodním partnerem, který se v roce 2012 podílel ze 43% na výši celkových tržeb generovaných ze zakázek elektromontážní činnosti a výroby elektrických zařízení. Významným zákazníkem je z tohoto pohledu další energetická společnost ČEZ, a.s. s podílem 26% na výši celkových tržeb. Zbylých 31% je tvořeno tržbami od ostatních zákazníků společnosti. Vývoj tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb v průběhu sledovaného období 2008-2012 je zachycen v tabulce č. 19.

Tabulka č. 19: Vývoj tržeb z prodeje vl. výrobků a služeb v tis. Kč

Položka	r. 2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012
Tržby z prodeje vl. výrobků a služeb	199 987	239 138	323 919	260 226	187 958

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb vykazují v letech 2008-2010 rostoucí trend. V roce 2010 činily 323.919 tis. Kč, což je zároveň nejvyšší hodnota v průběhu sledovaného období. Od roku 2011 však výše tržeb postupně klesá, což má své náležité opodstatnění. Vlivem rostoucího konkurenčního boje a neustálých změn v podmínkách tržního prostředí ztratila společnost Elektrostav Strakonice, s.r.o. určitou část zakázek od energetické společnosti E.ON, s.r.o. a zároveň výstavba nových FVE nebyla od roku 2011 natolik výhodnou záležitostí jako v předcházejících letech.

V roce 2011 vstoupila energetická skupina E.ON značnou kapitálovou účastí do tří společností v rámci nadnárodní skupiny LUMEN INTERNATIONAL. Vzhledem k účasti představující téměř 40% v každé z těchto tří společností se jednalo o významný strategický krok. Realizace některých zakázek elektromontážní činnosti a výroby elektrických zařízení od společnosti E.ON, s.r.o. jako zadavatele byla svěřena společnosti Lumen, a.s. se sídlem v Českých Budějovicích jako jedné z dceřiných společností skupiny LUMEN INTERNATIONAL. [19]

Přestože společnost Elektrostav Strakonice, s.r.o. tímto ztratila část těchto zakázek od energetické společnosti E.ON, s.r.o., jejich vzájemná spolupráce vedoucí řadu let k oboustranné spokojenosti zůstala i nadále zachována. Důkazem je podíl této energetické společnosti ve výši 43% na celkových tržbách společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. v roce 2012.

Další příčinou poklesu tržeb společnosti v letech 2011-2012 je snížení počtu zakázek na výstavbu FVE v důsledku značných legislativních změn od roku 2011. Do té doby se jednalo o velice lukrativní záležitost a počet těchto zařízení v České republice

značně rostl. Hlavní změny spočívaly ve snížení výkupních cen elektřiny z FVE a také v omezení výstavby na zemědělské půdě zvýšením poplatku za její vynětí z půdního fondu. Novým trendem se naopak stala výstavba malých FVE na střechách budov. Zcela zásadním rozhodnutím však bylo zavedení zdanění tržeb z FVE, což způsobilo pokles příjmů jejich majitelům a prodloužení doby návratnosti této investice. Obecně se jedná o poměrně náročnou problematiku vyžadující hlubší analýzu. Z tohoto důvodu byly uvedeny pouze podstatné změny, které způsobily pokles zájmu o FVE a následné snížení tržeb společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. [15]

Vzhledem k výši tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb lze tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu považovat za zanedbatelné, což dokazuje i níže uvedená tabulka č. 20. Vývoj struktury těchto tržeb je zde uvedený pouze pro úplnost analýzy struktury celkových tržeb společnosti.

Tabulka č. 20: Vývoj struktury tržeb z prodeje dl. majetku a materiálu v tis. Kč

Položka	r. 2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012
Tržby z prodeje dl. majetku	1 560	145	300	21	378
Tržby z prodeje materiálu	182	1202	1965	1222	517
Σ Tržby z prodeje dl. majetku a mat.	1 742	1 347	2 265	1 243	895

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

6.3.2 Finanční kritéria

Na základě analýzy finančních výkazů si úvěrový pracovník Komerční banky, a.s. již vytvořil určitou představu o vývoji hospodaření posuzované společnosti. Další krok finanční úvěrové analýzy spočívá v posouzení finančních kritérií. V podstatě se jedná o výpočet vybraných ukazatelů finanční analýzy, které byly blíže popsány ve čtvrté kapitole, společně s interpretací získaných výsledků. Finanční kritéria jsou z tohoto pohledu dalším nástrojem, který poslouží k posouzení bonity společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. a její schopnosti splácet poskytnutý úvěr.

Postup hodnocení finančních kritérií závisí na typu požadovaného úvěru. Pokud společnost požaduje úvěr na investici a bude tedy splácet jistinu společně s úroky, postupuje úvěrový pracovník při hodnocení finančních kritérií ve směru shora dolů podle níže uvedeného schématu na obrázku č. 17. Naopak v případě provozního úvěru, kdy budou spláceny nejdříve úroky a až v závěru dojde k jednorázovému splacení jistiny, je postup hodnocení finančních kritérií opačný. [23]

Obrázek č. 16: Finanční kritéria finanční úvěrové analýzy

Zdroj: Vlastní zpracování podle [22]

Vzhledem k povaze plánované investice pro následující rok 2014 je společnost Elektrostav Strakonice, s.r.o. žadatelem o poskytnutí investičního úvěru. Z tohoto důvodu je pro posouzení finančních kritérií společnosti výchozím bodem právě analýza volných zdrojů. Následuje provedení analýzy zadluženosti a rentability. Na základě těchto tří kritérií má úvěrový pracovník již určitou představu, zda se jedná o bonitní společnost, která je schopna řádně splácet své závazky vůči bance. Pokud společnost dosahuje příznivých výsledků, zvyšuje tím pravděpodobnost schválení žádosti o poskytnutí investičního úvěru. Zohledňována jsou dále kritéria aktivity a likvidity. Celá analýza je zakončena analýzou pracovního kapitálu.

V následujícím textu pokračuje finanční úvěrová analýza společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. výpočtem vybraných ukazatelů jednotlivých finančních kritérií podle postupu uvedeného na obrázku č. 17 pro investiční úvěr. Získané výsledky budou následně doplněny potřebným komentářem a grafickým srovnáním pro lepší posouzení trendu s ohledem na jejich vývoj v průběhu sledovaného období 2008-2012. Podkladem zde budou opět finanční výkazy společnosti v příloze F a G.

Volné zdroje

Na otázku, zda bude společnost schopna vytvářet dostatek zdrojů k řádnému splácení úvěru, odpovídá analýza finančního kritéria volné zdroje dle metodiky Komerční banky, a.s. Z pohledu Komerční banky, a.s. jako poskytovatele investičního úvěru je za primární zdroj jeho splácení považován zisk společnosti a odpisy dlouhodobého majetku. [22]

Volné zdroje jsou v bankovní praxi nejčastěji vyčísleny prostřednictvím hodnoty EBITDA spočívající v očištění zisku společnosti o všechny mimořádné a účetní vlivy.

Konstrukce této hodnoty prováděné dle metodiky Komerční banky, a.s. v aplikaci C4M pro řízení rizik je však velice komplexní záležitostí. [22]

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem je pro vyčíslení volných zdrojů v rámci rychlé úvěrové analýzy uplatňován následující zjednodušený postup (8).

$$\text{Volné zdroje} = \text{zisk před zdaněním} + \text{nákladové úroky} + \text{odpisy} \quad (8)$$

Výše uvedený vzorec vychází ze součtu položky zisku před zdaněním, odpisů a nákladových úroků s cílem získat hodnotu vyjadřující volné zdroje, které společnosti zůstanou k dispozici na konci účetního období. Na základě této hodnoty a posouzení jejího historického vývoje je úvěrový pracovník do jisté míry schopen posoudit, v jaké výši je společnost schopna realizovat roční splátky úvěru. Jelikož se však jedná o historické výsledky, je potřeba zohlednit i vývoj hospodaření společnosti v budoucnu. Společnosti, která netvoří dostatečný objem volných zdrojů, nemůže být žádost o poskytnutí úvěru s vysokou pravděpodobností schválena, přestože ostatní kritéria mohou vykazovat příznivé hodnoty. [22]

Vypočtené hodnoty volných zdrojů a jejich vývoj v průběhu sledovaného období 2008-2012 je zachycen v tabulce č. 21. Predikce pro následující období 2013-2015 je uvedena v tabulce č. 22, jejímž podkladem jsou číselné hodnoty predikovaného vývoje hospodaření společnosti na toto období uvedené v příloze E.

Tabulka č. 21: Vývoj hodnoty volných zdrojů v letech 2008-2012 v tis. Kč

Položka	r. 2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012
Volné zdroje	32 620	37 751	58 158	31 159	11 623

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Vzhledem k získaným výsledkům hodnot volných zdrojů se opět potvrzuje již zřejmý vývoj, který se projevil již při analýze účetních výkazů společnosti. Hodnota volných zdrojů do roku 2010 postupně roste a v tomto roce dosahuje zároveň své maximální hodnoty. Od roku 2011 naopak klesá, až na svou nejnižší úroveň v roce 2012. Hlavní příčinou byl pokles tržeb společnosti, jehož příčina byla blíže popsána v rámci analýzy struktury tržeb. Snížení hodnoty volných zdrojů v letech 2011-2012 způsobilo do jisté míry zhoršení stavu hospodaření společnosti. Z pohledu banky je pozitivně hodnocena především kladná hodnota volných zdrojů, což je zde v průběhu sledovaného období 2008-2012 splněno.

V níže uvedené tabulce č. 22 je uvedena predikce hodnoty volných zdrojů, kdy společnost předpokládá v následujících letech 2013-2016 její postupný nárůst.

Tabulka č. 22: Predikce hodnoty volných zdrojů v letech 2013-2016 v tis. Kč

Položka	r. 2013	r. 2014	r. 2015	r. 2016
Volné zdroje	14 872	19 360	24 409	29 027

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Volné zdroje se následně porovnají s uvažovanými ročními splátkami úvěru, kdy je hodnoceno tzv. krytí dluhové služby neboli DSCR. Dluhová služba ve jmenovateli zde zahrnuje splátky jistiny a úrokové náklady nových a stávajících investičních úvěrů.

$$\text{Krytí dluhové služby (DSCR)} = \frac{\text{volné zdroje}}{\text{dluhová služba}}$$

Krytí dluhové služby vyjadřuje, kolikrát více zdrojů má společnost k dispozici k řádnému splácení úvěru ve srovnání s roční výší splátky. V podstatě lze rozlišit tři situace, které mohou nastat. V případě hodnoty DSCR rovné jedné vykazala společnost přesně tolik zdrojů, kolik skutečně potřebuje. Neexistuje zde však žádná rezerva. Pokud je hodnota DSCR větší než jedna, vykazala společnost více zdrojů ve srovnání s tím, kolik skutečně potřebuje. Obecně platí, čím vyšší je DSCR, tím vyšší je zároveň rezerva. Pokud se hodnota DSCR pohybuje v intervalu $< 0; 1 >$, neprokazuje společnost schopnost splácet úvěry v budoucnosti. Celá situace se zhoršuje, čím více se tato hodnota blíží nule. [22]

Vývoj ukazatele DSCR společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. ve sledovaném období 2008-2012 se zohledněním predikce společnosti na období 2013-2016 je uveden v následujících tabulkách č. 23 a č. 24.

Tabulka č. 23: Krytí dluhové služby v letech 2008-2012

Položka	r. 2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012
Volné zdroje	32 620	37 751	58 158	31 159	11 623
Dluhová služba	-	485	1 188	794	362
Krytí dluhové služby	-	77,84	48,95	39,24	32,11

Pozn.: Volné zdroje a Dluhová služba jsou uvedeny v tis. Kč

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Výsledné hodnoty ukazatele DSCR dosahují v průběhu sledovaného období více než příznivých hodnot. Jelikož společnost nečerpala v roce 2008 žádnou formu úvěru, je

zde výpočet této hodnoty bezpředmětný. Pokles DSCR od roku 2011 byl způsoben již zmiňovaným snížením zisku vlivem klesajících tržeb a zvýšenou hodnotou dluhové služby zejména v roce 2010. Pokles hodnoty DSCR v predikci roku 2014 způsoben zvýšením dluhové služby, které je způsobeno právě využitím úvěru na pořízení investičního majetku. Hodnota volných zdrojů však v průběhu sledovaného období postupně roste společně s výslednou hodnotou DSCR, což lze hodnotit pozitivně.

Tabulka č. 24: Krytí dluhové služby v letech 2013-2016

Položka	r. 2013	r. 2014	r. 2015	r. 2016
Volné zdroje	14 872	19 360	24 409	29 027
Dluhová služba	348	713	713	713
Krytí dluhové služby	42,74	27,15	34,23	40,71

Pozn.: Volné zdroje a Dluhová služba jsou uvedeny v tis. Kč

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Zadluženost

Po úspěšném provedení analýzy volných zdrojů následuje posouzení společnosti z hlediska zadluženosti jako dalšího finančního kritéria. Zadluženost představuje obecně míru podílu vlastních a cizích zdrojů na financování aktiv posuzované společnosti. Zároveň ji nelze vnímat pouze jako negativní jev. Existuje zde však silná závislost na oboru podnikání dané společnosti.

Vývoj jednotlivých ukazatelů zadluženosti společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. v průběhu sledovaného období je zachycen v tabulce č. 25 doplněný grafickým srovnáním na obrázku č. 18.

Tabulka č. 25: Ukazatele zadluženosti v letech 2008-2012 v %

Ukazatel zadluženosti	r. 2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012
Celková zadluženost	23,36%	26,79%	36,68%	28,38%	18,73%
Běžná zadluženost	23,36%	25,23%	36,21%	27,87%	18,45%
Kvóta vlastního kapitálu	76,64%	73,21%	63,32%	71,62%	81,27%

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Každý z výše uvedených ukazatelů hodnotí zadluženost společnosti z odlišného pohledu. Obecně však platí, čím více vlastních zdrojů používá společnost k financování své činnosti, tím menší je pro banku riziko plynoucí z financování tohoto klienta.

Hodnota ukazatele celkové zadluženosti se do roku 2010 postupně zvyšuje. Příčinou je rostoucí výše celkových aktiv v čitateli doprovázená růstem hodnoty cizích

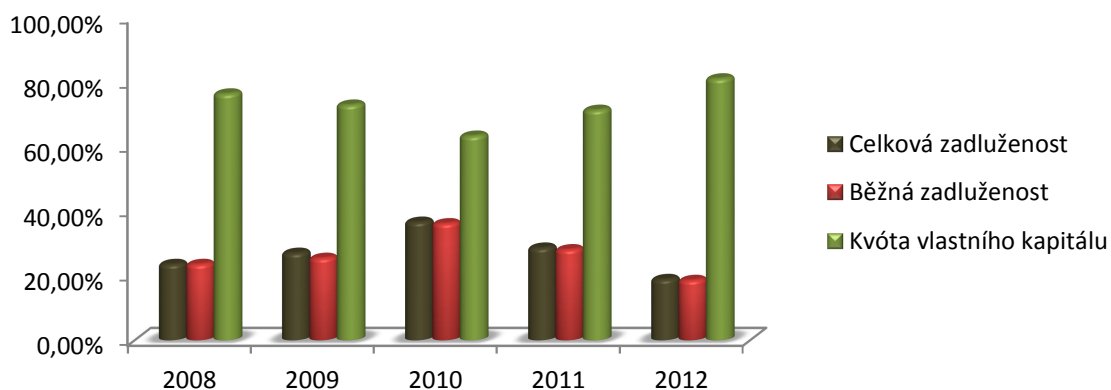
zdrojů ve jmenovateli. Cizí zdroje společnosti jsou do roku 2008 tvořeny pouze položkami krátkodobých závazků. V roce 2009 se společnost rozhodla využít úvěr na pořízení investičního majetku, čímž zvýšila celkovou hodnotu dlouhodobých cizích zdrojů. Od roku 2011 se ukazatel celkové zadluženosti snižuje vzhledem k poklesu všech zmiňovaných položek. Ke zvýšení hodnoty ukazatele nedošlo ani v souvislosti s pořízením další položky investičního majetku prostřednictvím úvěru v roce 2011. V roce 2012 byla zaznamenána nejnižší hodnota ve výši 18,73%, což vypovídá o nízkém stavu zadluženosti a financování převážně z vlastních zdrojů společnosti.

Hodnota ukazatele běžné zadluženosti zde úzce souvisí s výše popsanou celkovou zadlužeností. Z tabulky č. 25 jsou zřejmé téměř shodné hodnoty obou ukazatelů zadluženosti. Důvodem jsou již zmiňované krátkodobé závazky, které jsou jedinou položkou krátkodobého cizího kapitálu v čitateli ukazatele běžné zadluženosti a zároveň tvoří podstatnou část celkového cizího kapitálu společnosti.

Kvóta vlastního kapitálu je zde uvedena především jako doplňkový ukazatel k běžné zadluženosti. Oba tyto ukazatele poskytují informaci o finanční struktuře společnosti a jejich součet je roven jedné. Pokles kvóty vlastního kapitálu v roce 2010 byl způsoben značným zvýšením hodnoty celkových aktiv, ale poněkud nižším růstem vlastního kapitálu. Opětovný nárůst tohoto ukazatele od roku 2011 byl zapříčiněn zvyšující se hodnotou vlastního kapitálu doprovázeného poklesem celkových aktiv. Vzhledem k příznivé výši ukazatele kvóty vlastního kapitálu je opět zřejmý nízký stav zadluženosti společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o.

Grafické srovnání na obrázku č. 18 zachycuje vývoj ukazatelů zadluženosti v průběhu sledovaného období a dokládá výše uvedené skutečnosti.

Obrázek č. 17: Vývoj ukazatelů zadluženosti v letech 2008-2012 v %

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Rentabilita

Na otázku, jakým způsobem se vyvíjí hospodaření společnosti v čase, odpovídá finanční kritérium rentabilita zahrnující výpočet jednotlivých ukazatelů rentability společně s interpretací získaných výsledků. Konkrétně se jedná o posouzení výnosnosti a efektivnosti hodnocené společnosti.

Výsledné hodnoty vybraných ukazatelů rentability vypočtené pro společnost Elektrostav Strakonice, s.r.o. jsou uvedeny níže v tabulce č. 26.

Tabulka č. 26: Ukazatele rentability v letech 2008-2012 v %

Ukazatel rentability	r. 2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012
Rentabilita vloženého kapitálu	25,41%	22,36%	30,26%	15,03%	3,80%
Rentabilita vlastního kapitálu	26,19%	24,28%	38,05%	16,03%	2,89%
Rentabilita celkového investovaného kapitálu	33,15%	29,90%	47,43%	20,84%	4,65%
Rentabilita tržeb	10,08%	9,10%	11,43%	6,47%	1,66%

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Nejen v odborné literatuře, ale také v bankovní praxi záleží na zvolené metodologii, která forma zisku je použita k výpočtu těchto ukazatelů. Pozornost banky je všeobecně soustředěna nejvíce na hodnotu čistého zisku. Výpočet jednotlivých ukazatelů vychází ze vzorců uvedených ve čtvrté kapitole v rámci charakteristiky poměrových ukazatelů rentability se zohledněním poznatků z odborné literatury doplněných o přístup uplatňovaný ve finanční úvěrové analýze Komerční bance, a.s.

Do roku 2010 dosahují ukazatele rentability shodně velice příznivých hodnot, což je zapříčiněno především rostoucími položkami zisku v čitateli. Pokles zde nastává od roku 2011, kdy společnost zaznamenala určitý pokles tržeb a následně i dosaženého zisku. Tato skutečnost se ještě více projevila v roce 2012, kdy ukazatele rentability dosahují nejnižších hodnot v průběhu sledovaného období.

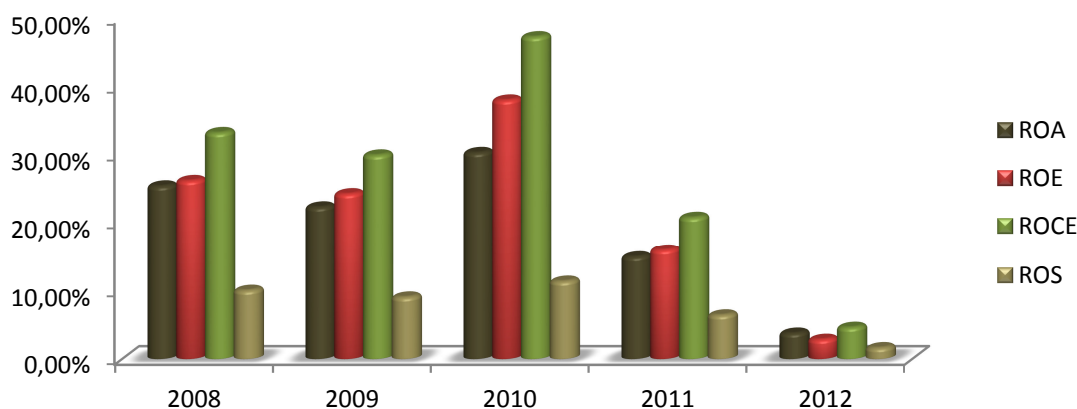
Přestože výsledné hodnoty ukazatelů rentability od roku 2011 značně poklesly, nelze říci, že se společnost nachází ve špatné hospodářské situaci. Hodnota ukazatele rentability vlastního kapitálu (ROE) je s výjimkou roku 2012 v průběhu sledovaného období vyšší než rentabilita vloženého kapitálu (ROA). Výše ukazatele rentability vlastního kapitálu zároveň převyšuje úrokovou míru bezrizikových cenných papírů, kterou by investor obdržel při jiné formě financování, jelikož nese poměrně vysoké riziko spojené se ztrátou svého kapitálu vlivem špatného hospodaření či bankrotu společnosti. Aktuální zveřejněná výše hrubého výnosu státního desetiletého dluhopisu

České republiky vyhlášená ČNB k 31.7.2013 je 1,65%. [21] Vzhledem ke značnému poklesu ukazatele rentability vlastního kapitálu v roce 2012 není snižování jeho hodnoty v následujících letech pro společnost Elektrostav Strakonice, s.r.o. žádoucí.

Ukazatel celkového investovaného kapitálu (ROCE) lépe vypovídá o schopnosti společnosti zhodnocovat vložené prostředky, jelikož ve jmenovateli uvádí součet vlastního kapitálu a dlouhodobých cizích zdrojů. Vývoj tohoto ukazatele však opět koresponduje s výsledky předcházejících ukazatelů rentability a od roku 2011 klesá až na svoji nejnižší hodnotu v roce 2012.

V níže uvedeném grafu na obrázku č. 19 je zachycen vývoj výše uvedených ukazatelů rentability, ze kterého je zřejmý jejich značný pokles od roku 2011.

Obrázek č. 18: Vývoj ukazatelů rentability v letech 2008-2012 v %

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Vzhledem k poměrně nízkým hodnotám ukazatele rentability tržeb v letech 2011-2012 je zde vhodné provést hlubší analýzu vývoje přidané hodnoty z tržeb v návaznosti na již provedenou analýzu struktury tržeb společnosti. Klesající tržby totiž nemusí nutně signalizovat možné problémy, pokud je společnost schopna si i nadále udržet svoji marži, což svědčí o jejím pozitivním vývoji. Bohužel však v současné době existuje na trhu řada společností, které jsou ochotny vlivem konkurenčního tlaku akceptovat i zakázky se zápornými maržemi. Tato situace je však udržitelná pouze krátkodobě. Z dlouhodobého hlediska má za následek likvidaci společnosti.

V níže uvedené tabulce č. 27 je zachycen vývoj přidané hodnoty z tržeb v průběhu sledovaného období. Absence položek tvořících obchodní marži je příčinou neexistence tržeb a souvisejících nákladů na prodej zboží, kterému se společnost Elektrostav Strakonice, s.r.o. při výkonu podnikatelské činnosti nevěnuje.

Tabulka č. 27: Přidaná hodnota z tržeb v letech 2008-2012 v tis. Kč

Položka	r. 2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012
Výkony	194 291	251 344	319 901	267 570	176 280
Výkonová spotřeba	124 281	164 534	207 400	179 946	108 112
Přidaná hodnota	70 010	86 810	112 501	87 624	68 168
Přidaná hodnota v %	36,03%	34,54%	35,17%	32,75%	38,67%

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Přestože hodnota dosažených tržeb od roku 2011 klesá, je posuzovaná společnost i přesto schopna udržet si svoji marži na srovnatelné úrovni. Zároveň v roce 2012 byla dosažena o 3,5% vyšší přidaná hodnota při výkonech nižších o 143 621 tis. Kč ve srovnání s rokem 2010. Navzdory poklesu tržeb v tomto roce dokázala společnost realizovat vyšší přidanou hodnotu, což lze hodnotit velice pozitivně. V současné době výše tržeb většiny společností v České republice klesá a právě z tohoto důvodu je vhodné zhodnotit, zda je posuzovaná společnost schopna udržet si alespoň svoji výnosnost a nesnižovat výrazně její hodnotu.

Rozklad rentability vlastního kapitálu

Rozklady vrcholových ukazatelů nebývají zpravidla ve finanční úvěřové analýze Komerční banky, a.s. zpravidla aplikovány. Z pohledu společnosti však umožňují detailnější zobrazení situace ve společnosti a přispívají tak k lepšímu pochopení souvislostí ve vývoji daného ukazatele.

Vzhledem ke značnému poklesu v hodnotě ukazatele rentability vlastního kapitálu od roku 2011 je v níže uvedených tabulkách č. 28 a č. 29 proveden pyramidový Du Pontův rozkladu ukazatele rentability vlastního kapitálu (ROE).

Tabulka č. 28: 1. úroveň rozkladu ukazatele rentability vlastního kapitálu

Rok	$\frac{EAT}{VK}$	=	$\frac{EAT}{AKTIVA}$	×	$\frac{AKTIVA}{VK}$
2008	26,19%		20,07%		1,30
2009	24,28%		17,77%		1,37
2010	38,05%		24,09%		1,58
2011	16,03%		11,48%		1,40
2012	2,89%		2,35%		1,23

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Tabulka č. 29: 2. úroveň rozkladu ukazatele rentability vlastního kapitálu

Rok	$\frac{EAT}{VK}$	=	$\frac{EAT}{T}$	×	$\frac{T}{AKTIVA}$	×	$\frac{AKTIVA}{VK}$
2008	26,19%		10,08%		1,99		1,30
2009	24,28%		9,10%		1,95		1,37
2010	38,05%		11,43%		2,11		1,58
2011	16,03%		6,47%		1,78		1,40
2012	2,89%		1,66%		1,41		1,23

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Pro lepší posouzení vztahů mezi jednotlivými ukazateli je v tabulce č. 30 provedena analýza relativních změn jejich vývoje v procentech doplněná o potřebný komentář.

Tabulka č. 30: Vývoj relativních změn a jejich vlivu na ukazatel ROE v %

Rok	relativní Δ ROE	relativní Δ ROS	relativní Δ obratu aktiv	relativní Δ finanční páky
2009	-7,32%	-9,78%	-1,88%	4,69%
2010	56,72%	25,63%	7,91%	15,61%
2011	-57,87%	-43,42%	-15,78%	-11,59%
2012	-81,97%	-74,30%	-20,41%	-11,87%

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Pokles ukazatele rentability vlastního kapitálu (ROE) je zřejmý už z jeho pouhého výpočtu prostřednictvím podílu zisku po zdanění a vlastního kapitálu. Největší vliv na vývoj hodnoty tohoto ukazatele však měla rentabilita tržeb, což dokazuje výše relativních změn uvedených v tabulce č. 30. Značný nárůst hodnoty ukazatele ROE byl zaznamenán v roce 2010, kdy jeho výše činila 38,05%. Příčinou byla nejen rostoucí rentabilita tržeb, ale i pozitivní růst obratu aktiv a efekt finanční páky. Všechny relativní změny dosahují v tomto roce kladných hodnot. Naopak k největšímu poklesu ROE došlo v roce 2012, kdy jeho hodnota klesla na nejnižší úroveň 2,89%. Důvodem je opět výrazný pokles rentability tržeb způsobený klesající hodnotou tržeb a zároveň čistého zisku v tomto ukazateli. Pokles ukazatele ROE v tomto roce byl dále zapříčiněn snížením obratu aktiv. Vliv finanční páky se oproti předcházejícímu roku 2011 příliš nezměnil a zůstal téměř ve stejné relativní výši.

Aktivita

V návaznosti na analýzu pohledávek a závazků je prováděno hodnocení aktivity jako dalšího finančního kritéria. Aktivita je dále prověřována z hlediska zásob či celkových aktiv. Jednotlivé ukazatele aktivity odpovídají na otázku, jakým způsobem je optimalizován provoz společnosti a jaká jsou zde možná rizika. Hodnocení aktivity je dle metodiky Komerční banky, a.s. prováděno ve snaze ověřit, zda bude společnost schopna inkasovat své pohledávky a především hradit své závazky.

V tabulce č. 31 je uveden výpočet ukazatelů aktivity společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. ve sledovaném období. Ukazatele obratu jsou vyjádřeny v počtu obrátek, doba obratu jako převrácená hodnota k ukazateli obratu ve dnech.

Tabulka č. 31: Ukazatele aktivity v letech 2008-2012

Ukazatel aktivity	r. 2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012
Obrat celkových aktiv	1,99	1,95	2,11	1,78	1,41
Obrat pohledávek	7,88	8,33	6,09	13,66	7,87
Obrat závazků	8,53	7,74	5,82	6,37	7,66
Doba obratu pohledávek <i>(ve dnech)</i>	46,33	43,82	59,93	26,72	46,38
Doba obratu závazků <i>(ve dnech)</i>	42,81	47,14	62,68	57,29	47,64

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Za příznivé jsou považovány co nejvyšší výsledné hodnoty obratu a nejkratší doby obratu. V hodnotách všech ukazatelů aktivity se shodně projevuje do roku 2010 růst tržeb a jejich následný pokles od roku 2011. Obecně se jedná o položku, která vstupuje do výpočtu každého z výše uvedených ukazatelů v čitateli či jmenovateli.

Ukazatel obratu celkových aktiv má v průběhu sledovaného období nejméně kolísavý charakter. Nejvyšší hodnota byla zaznamenána v roce 2010, kdy položka celkových aktiv i tržeb dosahovala svého maxima. Pokles těchto hodnot se v ukazateli obratu celkových aktiv nejvíce projevil v roce 2012, kdy došlo ke značnému snížení tržeb o více než 70 mil. Kč oproti roku 2011. V průběhu sledovaného období je však hodnota ukazatele vyšší než jedna, což je zároveň doporučená minimální hodnota.

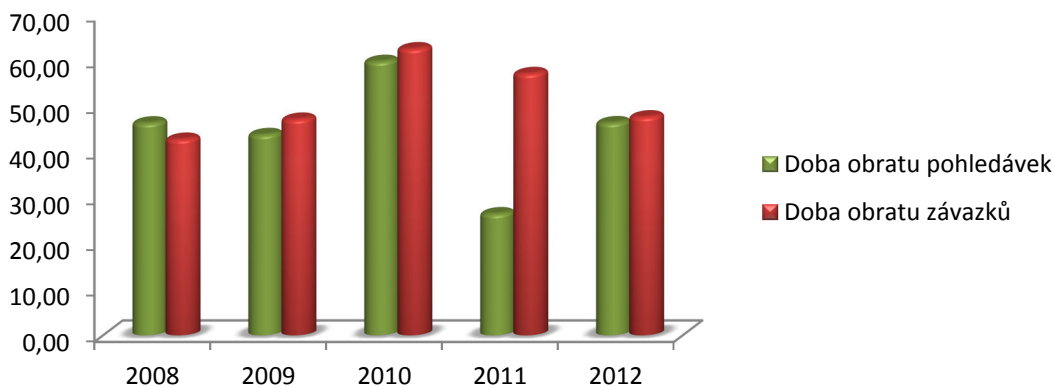
V souvislosti s analýzou aktivity posuzované společnosti je dle metodiky Komerční banky, a.s. upřednostňováno spíše hodnocení ukazatelů doby obratu. Hodnoty ukazatelů obratu pohledávek a obratu závazků jsou zde uvedeny pouze pro úplnost přehledu ukazatelů aktivity a ve finanční úvěrové analýze jim dále není věnována bližší pozornost. Ve sledovaném období však dosahují oba tyto ukazatele obratu poměrně příznivých hodnot.

Pro ukazatele doby obratu pohledávek a doby obratu závazků neexistuje z pohledu metodiky uplatňované v Komerční bance, a.s. ideální hodnota. Je zde silná závislost na dodavatelsko-odběratelských podmínkách a oboru podnikání hodnocené společnosti. Vzhledem k předmětu činnosti společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. je převážná část zakázek elektromontážní činnosti dlouhodobějšího charakteru se značnou náročností jejich realizace. Z tohoto důvodu je nastavena delší doba splatnosti faktur přesahující ve většině případu 30 dní. Na základě provedené analýzy struktury pohledávek a závazků společnosti bylo již zjištěno, že dochází k postupnému inkasu pohledávek po splatnosti a úhradě závazků společnosti po lhůtě splatnosti.

Největší pozornost je zde věnována ukazateli doby obratu závazků, který nejlépe vypovídá o platební disciplíně společnosti. Hodnota tohoto ukazatele převyšuje v průběhu sledovaného období s výjimkou roku 2008 dobu obratu pohledávek, což je bankou hodnoceno pozitivně. Z tohoto pohledu čerpá společnost delší obchodní úvěr, než který poskytuje svým zákazníkům. Nejvýraznější rozdíl byl zaznamenán v roce 2011, kdy společnost čerpala obchodní úvěr v délce 57 dní a svým zákazníkům jej poskytovala v délce 26 dní. V roce 2012 se tento rozdíl významně snížil a obě hodnoty se téměř vyrovnaly, což není z tohoto pohledu považováno za zcela optimální. Hlavní příčinou byl již několikrát zmiňovaný pokles tržeb společnosti a především vyrovnané hodnoty pohledávek a závazků. Závazky v roce 2012 klesly oproti roku 2011 téměř o polovinu, v hodnotě pohledávek byl zaznamenán pouze zanedbatelný nárůst.

Vývoj ukazatelů aktivity v průběhu sledovaného období se zaměřením na ukazatele doby obratu je zachycen v grafickém srovnání na obrázku č. 20.

Obrázek č. 19: Vývoj ukazatelů aktivity v letech 2008-2012 ve dnech

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Likvidita

Likviditou je označována schopnost okamžitě hradit své krátkodobé závazky. Obecnou charakteristikou likvidní společnosti je vázanost finančních prostředků v položkách oběžných aktiv, a to v zásobách, pohledávkách či peněžních prostředků na bankovních účtech. Za nejlikvidnější majetek je zpravidla považován právě krátkodobý finanční majetek. Z pohledu Komerční banky, a.s. je pozornost soustředěna především na ukazatel běžné likvidity v rámci finanční úvěrové analýzy společnosti.

V tabulce č. 32 jsou uvedeny výsledné hodnoty jednotlivých ukazatelů běžné, pohotové a peněžní likvidity společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. ve sledovaném období. 2008-2012.

Tabulka č. 32: Ukazatele likvidity v letech 2008-2012

Ukazatel likvidity	r. 2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012
Běžná likvidita	2,97	2,81	2,23	2,65	3,65
Pohotová likvidita	2,58	2,42	2,07	2,27	3,49
Okamžitá likvidita	1,49	1,49	1,11	1,81	2,52

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

V odborné literatuře se často hovoří o doporučených hodnotách jednotlivých ukazatelů likvidity. Výsledná hodnota je však z velké části závislá na aplikovaných účetních pravidlech, oboru podnikání a určité kvalitě položek použitých k jejich výpočtu. Z tohoto důvodu není příliš vhodné posuzovat výsledné hodnoty pouze porovnáním s hodnotami doporučenými, které se mohou s ohledem na přístupy různých autorů do jisté míry rozcházet.

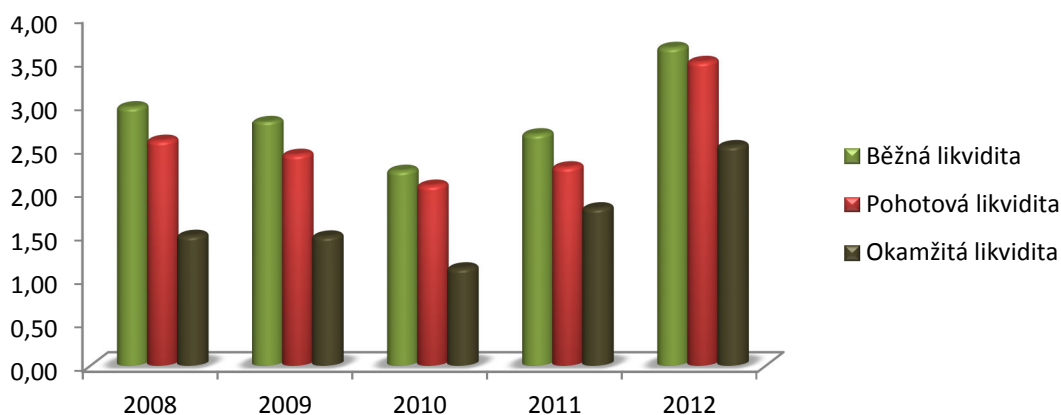
Ukazatel běžné likvidity vyjadřuje, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky. Výsledná hodnota je obecně doporučována v intervalu $< 1,5; 2,5 >$ a její výše by neměla být nižší než jedna. Nejvýznamnější položkou oběžných aktiv společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. jsou krátkodobé pohledávky a dále položky finančního majetku. Zásoby zde tvoří pouze zanedbatelnou část z celkové hodnoty oběžných aktiv. Posouzení kvality těchto položek bylo podrobněji provedeno v rámci analýzy účetních výkazů společnosti. Od roku 2011 hodnota všech položek pro výpočet ukazatele běžné likvidity postupně klesá. Značný pokles výše krátkodobých závazků v roce 2012 zapříčinil výraznější meziroční nárůst ukazatele běžné likvidity o 1,00. Vývoj hodnoty tohoto ukazatele je z pohledu Komerční banky, a.s. hodnocen pozitivně.

Z výše uvedené tabulky č. 32 je zřejmý vztah mezi ukazateli běžné a pohotové likvidity. Pohotová likvidita zde určitým způsobem kopíruje vývoj ukazatele běžné likvidity vzhledem ke skutečnosti, že v čitateli pohotové likvidity jsou z oběžných aktiv vyloučeny zásoby jako nejméně likvidní aktivum. Nízká výše zásob, která v roce 2012 klesla na svou nejnižší úroveň v průběhu sledovaného období, společně s poklesem celkové hodnoty oběžných aktiv a značným poklesem krátkodobých závazků způsobila v tomto roce růst pohotové likvidity oproti předcházejícímu roku 2011. Pro zachování likvidity podniku by výsledná hodnota neměla být nižší než jedna, což je v průběhu sledovaného období splněno.

Posledním ukazatelem je okamžitá likvidita, která s velkou přesností hodnotí schopnost společnosti hradit krátkodobé závazky v daný okamžik. Peněžní prostředky společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. v čitateli jsou tvořeny pouze hotovostí v pokladně a penězi na bankovních účtech. Likvidita společnosti je obecně zajištěna při hodnotě alespoň 0,2. Zvýšená hodnota tohoto ukazatele v roce 2012 byla způsobena poklesem peněžních prostředků a především značným snížením krátkodobých závazků společnosti oproti předcházejícímu roku 2011.

Vývoj ukazatelů likvidity v průběhu sledovaného období 2008-2012 je zachycen v níže uvedeném grafu na obrázku č. 21.

Obrázek č. 20: Vývoj ukazatelů likvidity v letech 2008-2012

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Dle metodiky úvěrové analýzy uplatňované v Komerční bance, a.s. se dále doporučuje doplnit analýzu likvidity o posouzení (čistého) pracovního kapitálu jako rozdílového ukazatele, jelikož pro každou společnost je obecně velice příznivé, pokud disponuje větším objemem pracovního kapitálu.

Pracovní kapitál (WCAP)

Posledním zohledňovaným finančním kritériem je z pohledu finanční úvěrové analýzy Komerční banky, a.s. pracovní kapitál vyjadřující, kolik zdrojů je blokováno v provozu společnosti. Jelikož se jedná o poslední kritérium finanční úvěrové analýzy pro poskytnutí investičního úvěru a naopak první kritérium v případě provozního úvěru, je zde zřejmý jeho doplňkový charakter pro úvěrovou analýzu společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. Největší význam hodnocení ukazatele pracovního kapitálu spočívá právě v úvěrové analýze společnosti žádající o provozní úvěr.

V souvislosti s ukazateli likvidity pracuje metodika úvěrové analýzy Komerční banky, a.s. s pojmem čistý pracovní kapitál. V zásadě jsou bankou úvěrovány společnosti s kladnou hodnotou ČPK. Připouští se samozřejmě možné výjimky, pokud je v následujících letech jistý předpoklad zlepšení této finanční nerovnováhy. Je zřejmé, že čím vyšší je hodnota čistého pracovního kapitálu, tím je společnost likvidnější a zároveň méně zranitelná ze strany svých věřitelů. V dlouhodobém časovém horizontu se za příznivou považuje rostoucí hodnota, což znamená, že i kladné hodnoty s klesající tendencí mohou být z pohledu banky hodnoceny negativně. [22]

V tabulce č. 33 je zachycen vývoj rozdílového ukazatele čistého pracovního kapitálu společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. v průběhu sledovaného období.

Tabulka č. 33: Ukazatel čistého pracovního kapitálu v letech 2008-2012 v tis. Kč

Ukazatel	r. 2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012
Čistý pracovní kapitál	44 746	58 256	71 628	89 622	65 946

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Ukazatel čistého pracovního kapitálu je z pohledu banky obecně vhodný k posouzení rizikovosti financování posuzované společnosti. Do roku 2011 je zřejmá jeho rostoucí tendence. Nejvyšší hodnota v roce 2011 byla zapříčiněna značným poklesem hodnoty krátkodobých závazků oproti předcházejícímu roku, které dosáhly své nejnižší úrovně v průběhu sledovaného období. Následný pokles ukazatele čistého pracovního kapitálu v roce 2012 byl způsoben dalším poklesem položek oběžných aktiv doprovázený opětovným nárůstem hodnoty krátkodobých závazků o téměř 5 mil. Kč. Ačkoli může být tento vývoj hodnocen spíše negativně, ukazatel čistého pracovního kapitálu vykázal v roce 2012 hodnotu, která je stále poměrně vysoká ve srovnání s roky 2008 či 2009. Hlavní příčinou poklesu je pravděpodobně celkový vývoj hospodaření společnosti v roce 2012, který je značně ovlivněn klesajícími tržbami a celkovým

poklesem čistého zisku, který dosáhl své nejnižší hodnoty v průběhu sledovaného období. V následujícím období společnost předpokládá růst hodnoty tohoto ukazatele.

Finanční úvěrová analýza Komerční banky, a.s. však v této fázi upřednostňuje využití alternativního ukazatele označovaného jako pracovní kapitál (WCAP), který zde lépe vystihuje hodnotu peněz, které společnost potřebuje mít k dispozici na financování běžného provozu. Hlavní odlišnost od ukazatele čistého pracovního kapitálu spočívá již v jeho samotném výpočtu (9). [22]

$$WCAP = zásoby + kr. pohledávky z obch. vztahů - kr. závazky z obch. vztahů \quad (9)$$

Z výše uvedeného vzorce je zřejmá absence položek finančního majetku a také krátkodobých úvěrů, které tvoří součást hodnoty čistého pracovního kapitálu. Položka pohledávek a závazků je omezena pouze na ty z obchodních vztahů a opět krátkodobého charakteru. Právě zde spočívá hlavní význam použití tohoto ukazatele, jelikož výsledná hodnota WCAP vyjadřuje, kolik finančních prostředků potřebuje společnost na svůj provoz. [22]

V níže uvedené tabulce č. 34 je zachycen vývoj ukazatele pracovního kapitálu v průběhu sledovaného období.

Tabulka č. 34: Ukazatel pracovního kapitálu (WCAP) v letech 2008-2012 v tis. Kč

Ukazatel	r. 2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012
Pracovní kapitál (WCAP)	22 996	19 748	33 325	20 174	18 965

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Výsledné hodnoty ukazatele pracovního kapitálu uvedené v tabulce č. 34 reprezentují hodnotu peněz, které potřebuje mít společnost k dispozici pro zajištění běžného provozu a zároveň určitý rámec, do kterého by mohla čerpat případné provozní úvěry. Komerční banka, a.s. poskytuje provozní úvěry zpravidla ve výši 60-70% hodnoty WCAP. V zájmu banky není financovat kompletně celý provoz společnosti, jelikož by tím byla zvýšena rizikovost úvěrového obchodu. [23]

V průběhu sledovaného období 2008-2012 jsou dosahovány kladné hodnoty ukazatele WCAP. Kolísavý vývoj hodnot je způsoben výkyvy v jednotlivých položkách použitých ve vzorci. V tomto případě není tento vývoj považován za negativní, jelikož jsou hodnoty WCAP kladné a pohybují se téměř ve srovnatelné výši s výjimkou roku

2010, který byl pro společnost z hlediska celkového vývoje a dosažené výše hospodářského výsledku značně nadprůměrný.

Vzhledem ke skutečnosti, že společnost Elektrostav Strakonice, s.r.o. nečerpala v průběhu sledovaného období 2008-2012 žádné provozní úvěry a není v tomto případě ani žadatelem o jeho poskytnutí od Komerční banky, a.s., nemá další pokračování v analýze tohoto kritéria hlubší význam. Na základě analýzy kritéria pracovního kapitálu lze závěrem říci, že průměrná výše prostředků potřebných k financování provozu této společnosti se v průběhu sledovaného období 2008-2012 pohybuje ve výši okolo 20 mil. Kč.

6.3.3 Bonitní a bankrotní modely

Základem pro vznik úvěrového vztahu mezi Komerční bankou, a.s. a danou společností je nejdříve komplexní posouzení jejího rizikového profilu z nefinančního a finančního hlediska za použití komplexních scóringových a hodnotících nástrojů. Konkrétně se jedná o aplikaci hodnotících a predikčních modelů vytvořených přímo Komerční bankou, a.s. s cílem posoudit pravděpodobnost nesplacení závazku potenciálního úvěrového dlužníka. [22]

Při posuzování míry úvěrového rizika dle metodiky úvěrové analýzy z pohledu Komerční banky, a.s. lze považovat za výchozí bod kvalitativní a kvantitativní kritéria, jejichž výsledkem je stanovení ratingu vyjadřujícího důvěryhodnost potenciálního úvěrového dlužníka na ratingové škále o rozsahu dvaadvacet stupňů. Rating je sestavován za pomoci softwarových programů a již výše zmiňovaných hodnotících a predikčních modelů představujících bankou vytvořené know-how. [22]

V rámci ochrany a zachování vytvořeného know-how v metodice úvěrové analýzy není v zájmu Komerční banky, a.s. v tomto ohledu zveřejňovat a obecně poskytovat bližší informace o vytvořených postupech a uplatňovaných praktikách týkající se této fáze finanční úvěrové analýzy.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem pokračuje finanční úvěrová analýza posuzované společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. ve své závěrečné fázi praktickou aplikací vybraných bonitních a bankrotních modelů, které byly již zmiňovány ve třetí kapitole, s cílem zhodnotit bonitu společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. a její schopnost splácet úvěr poskytnutý Komerční bankou, a.s. Obecně se jedná o modely přiřazující posuzované společnosti jeden výsledný hodnotící koeficient, který určitým způsobem vypovídá o její úrovni bonity, příp. informuje o možnosti hrozícího bankrotu.

Důležitá je v tomto ohledu zejména správná interpretace získaných výsledků. Bonitní a bankrotní modely jsou v zásadě postaveny na aplikaci poměrových ukazatelů finanční analýzy. Využití poměrových ukazatelů finanční analýzy je však obecně rozšířeno také v bankovní praxi a tyto ukazatele se zároveň objevují v konstrukci komplexních scóringových a hodnotících modelů vytvořených Komerční bankou, a.s. Klíčové fáze a kvalita prováděné úvěrové analýzy posuzované společností Elektrostav Strakonice, s.r.o. a její hlavní cíl tak zůstávají zachovány.

V následujícím textu je za použití vybraných bonitních a bankrotních modelů a následné interpretace získaných výsledků posouzena ekonomická situace a obecně bonita společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. Následně je zhodnocen vývoj hospodaření společnosti v průběhu sledovaného období 2008-2012.

Kralickův Quicktest

Jedním z nejznámějších bonitních modelů je Kralickův Quicktest z roku 1990, jehož sestavení spočívá ve výpočtu čtyř ukazatelů týkajících se finanční stability a rentability společnosti. Výpočet těchto ukazatelů v případě posuzované společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. je proveden níže v tabulce č. 35.

Tabulka č. 35: Výpočet ukazatelů Kralickova Quicktestu v letech 2008-2012

Ukazatel Kralickova Quicktestu	r. 2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012
R1 vlastní kapitál/aktiva	0,77	0,73	0,63	0,72	0,81
R2 dluhy – krátk. FM/nezdaněný CF	-0,36	-0,35	-0,09	-1,08	-3,52
R3 EBIT/aktiva	0,25	0,22	0,30	0,15	0,04
R4 nezdaněný CF/provozní výnosy	0,16	0,16	0,18	0,11	0,06

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Hodnoty z výše uvedené tabulky č. 35 jsou následně ohodnoceny na bodové stupnici v intervalu $< 0; 4 >$ v závislosti na dosažených hodnotách jednotlivých ukazatelů. Zřejmě největší pozornost budí ukazatel R2, který má v průběhu sledovaného období zápornou hodnotu. Hlavní příčinou je nízká výše dluhů a naopak vyšší hodnota krátkodobého finančního majetku v čitateli tohoto ukazatele, jelikož dluhy společnosti jsou tvořeny pouze položkami krátkodobých závazků a od roku 2009 také položkou jiných dlouhodobých závazků. Společnost v průběhu sledovaného období nevyužívala k financování své činnosti žádnou formu bankovního úvěru, což svědčí o dostatečné výši krátkodobého finančního majetku. Výsledná hodnota ukazatele R2 se pozitivně odrazila v jeho hodnocení na bodové stupnici, které je uvedeno v tabulce č. 36.

Tabulka č. 36: Hodnocení ukazatelů Kralickova Quicktestu v letech 2008-2012

Ukazatel Kralickova Quicktestu	r. 2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012
R1 Kvóta vlastního kapitálu	4	4	4	4	4
R2 Doba splácení dluhu	4	4	4	4	4
R3 Rentabilita celkového kapitálu	4	4	4	3	1
R4 Cash flow v % tržeb	4	4	4	4	2
Průměr známek hodnocení	4	4	4	3,75	2,75

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Výsledné hodnocení Kralickova Quicktestu dosahuje v letech 2008-2010 své maximální možné výše. Od roku 2011 se zde opět projevila klesající tendence vývoje hospodaření společnosti, což způsobilo snížení výsledné známky o 0,25. I přes tuto skutečnost lze společnost Elektrostav Strakonice, s.r.o. považovat za velmi dobrou bonitní společnost.

V roce 2012 byl zaznamenán největší pokles ve výsledném hodnocení v průběhu sledovaného období, jehož hlavní příčinou byla nízká výše EBIT v čitateli ukazatele R3, který se nejvíce podílel na snížení výsledné známky o 1,00 oproti roku 2011. Ukazatele R1 a R2 vypovídající o finanční stabilitě společnosti však zůstaly v roce 2012 nadále ve stejné výši. Naopak pokles hodnoty ukazatelů R3 a R4 hodnotících výnosovou situaci společnosti způsobil přechod do pásma tzv. šedé zóny nevyhraněných výsledků.

Index bonity

Dalším použitým bonitním modelem je Index bonity využívaný zejména v zemích střední Evropy. Výpočtem šesti poměrových ukazatelů násobených příslušnou váhou lze stanovit výslednou hodnotu tohoto bonitního modelu. Výpočet Indexu bonity společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. je uveden v tabulce č. 27.

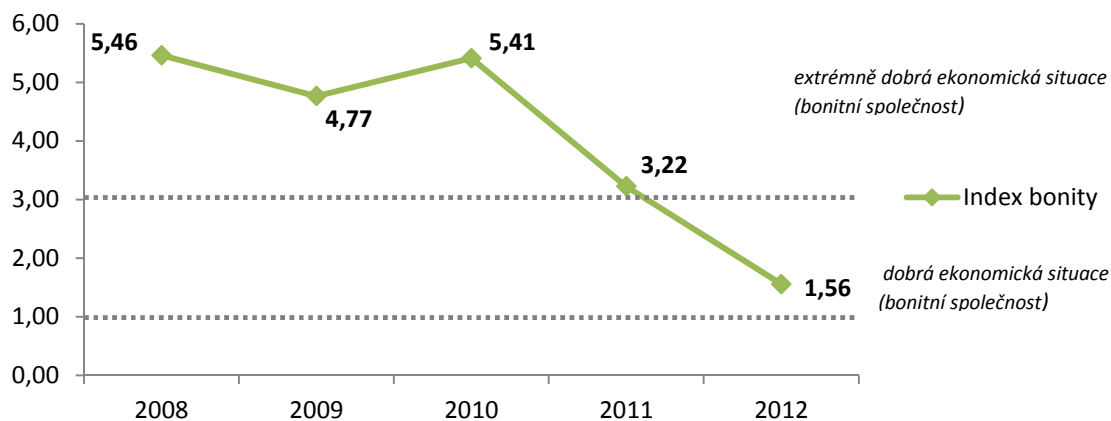
Tabulka č. 37: Výpočet ukazatelů Indexu bonity v letech 2008-2012

Ukazatel Indexu bonity	Váha	r. 2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012
x ₁ cash flow/cizí zdroje	1,50	1,73	1,46	1,29	0,93	0,58
x ₂ aktiva/cizí zdroje	0,08	0,34	0,30	0,22	0,28	0,43
x ₃ EBT/aktiva	10	2,54	2,23	2,98	1,42	0,30
x ₄ EBT/výkony	5	0,64	0,57	0,71	0,40	0,10
x ₅ zásoby/výkony	0,30	0,01	0,02	0,01	0,02	0,01
x ₆ výkony/aktiva	0,10	0,20	0,20	0,21	0,18	0,14
Výsledná hodnota	-	5,46	4,77	5,41	3,22	1,56

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Při hodnocení vývoje ekonomické situace posuzované společnosti je v tomto případě vhodné zachytit výsledné hodnoty Indexu bonity graficky.

Obrázek č. 21: Hodnocení ekonomické situace společnosti v letech 2008-2012

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Na základě vývoje hodnoty Indexu bonity na obrázku č. 22 lze ekonomickou situaci společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. do roku 2011 označit jako extrémně dobrou. Již v roce 2011 byl však zaznamenán určitý pokles Indexu bonity, který však stále dosahoval velmi vysoké úrovně na stupnici hodnocení. Zásadní změna nastala až v roce 2012. Nicméně společnost byla i v tomto roce označena jako bonitní s dobrou ekonomickou situací.

Z poklesu výsledné hodnoty v roce 2011 byly již zřejmé určité změny ve stavu hospodaření společnosti signalizující možné problémy. Tato klesající tendence se ještě více projevila v roce 2012, kdy byla dosažena nejnižší hodnota v průběhu sledovaného období. Vzhledem k dosavadním výsledkům celé úvěrové analýzy lze však s jistotou říci, že společnost Elektrostav Strakonice, s.r.o. není v budoucnu ohrožena bankrotem.

Altmanův model

Altmanova analýza je obecně typickým příkladem skupiny bankrotních modelů hodnotících finanční situaci společnosti. Vzhledem ke skutečnosti, že se hodnocená společnost Elektrostav Strakonice, s.r.o. zabývá prodejem vlastních výrobků a služeb a zároveň nepatří mezi veřejně obchodovatelné společnosti na burze, byla zvolena varianta Altmanova modelu označovaná jako tzv. Z' Score.

Výsledná hodnota Z' Score je součinem poměrového ukazatele a příslušné váhy, která mu byla přiřazena diskriminační metodou. Výsledné hodnoty posuzované společnosti v průběhu sledovaného období jsou uvedeny v tabulce č. 38.

Tabulka č. 38: Výpočet ukazatelů Altmanova Z' Score v letech 2008-2012

Ukazatel Altmanova Z' Score	Váha	r. 2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012
x_1 prac. kapitál/aktiva	0,717	0,32	0,34	0,33	0,44	0,35
x_2 nerozdělený zisk/aktiva	0,847	0,48	0,47	0,33	0,51	0,67
x_3 EBIT/aktiva	3,107	0,79	0,69	0,93	0,44	0,09
x_4 úč. hod. VK/úč. hod. dluhu	0,420	1,38	1,15	0,73	1,06	1,82
x_5 tržby/aktiva	0,998	1,99	1,95	2,10	1,77	1,41
Výsledná hodnota	-	4,95	4,60	4,42	4,22	4,35

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Výsledné hodnoty Z' Score společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. se v průběhu sledovaného období 2008-2012 nachází v pásmu prosperity, jelikož převyšují hraniční hodnotu 2,9. Jedná se o bonitní společnost bez vážnějších finančních problémů.

S ohledem na získané hodnoty je však nutno poznamenat, že hodnota v roce 2012 je zde vyšší než v předcházejícím roce 2011, přestože rok 2012 byl pro společnost z hlediska hospodaření méně úspěšný zejména ve výši dosaženého zisku. K výsledné hodnotě Z' Score ve výši 4,35 v roce 2012 přispěl růst ukazatele x_2 vlivem položky nerozděleného zisku v čitateli, jehož každoroční navyšování je zde hodnoceno velice pozitivně. Další příčinou byl také výrazný pokles položky krátkodobých závazků jako nejvýznamnější položky cizího kapitálu a obecně tedy účetní hodnoty dluhu ve jmenovateli ukazatele x_4 .

Na rozdíl od bonitních modelů je skladba použitých poměrových ukazatelů do jisté míry odlišná. Na vývoj finanční situace společnosti je zde nahlíženo opět z jiného pohledu, což opět přispívá k objektivnímu posouzení bonity dané společnosti.

Index IN05

Manželé Neumaierovi jsou autory čtyř bankrotních indexů, z nichž první vznikl již v roce 1995. Zatím poslední je modifikovaná komplexní varianta IN05 z roku 2005. V zásadě se jedná o modifikaci předcházející varianty tohoto indexu, která spočívala ve změně hodnotících intervalů v důsledku zúžení pásma tzv. šedé zóny, které se nyní nachází v intervalu $< 0,9; 1,6 >$.

V níže uvedené tabulce č. 39 je uveden vývoj výsledných hodnot Indexu IN05 společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o.

Tabulka č. 39: Výpočet ukazatelů Indexu IN05 v letech 2008-2012

Ukazatel Indexu IN05	Váha	r. 2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012
A aktiva/cizí kapitál	0,13	0,56	0,49	0,35	0,46	0,69
B EBIT/nákladové úroky	0,04	0,00	9,02	2,67	0,69	0,18
C EBIT/aktiva	3,97	1,01	0,89	1,20	0,60	0,15
D výnosy/aktiva	0,21	0,42	0,41	0,44	0,37	0,30
E oběžná aktiva/krátk. Závazky	0,09	0,27	0,25	0,20	0,24	0,33
Výsledná hodnota	-	2,25	11,06	4,87	2,36	1,65

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Z výše uvedené tabulky č. 39 je zřejmý kolísající vývoj výsledné hodnoty Indexu IN05, který byl způsoben ukazatelem B vlivem položky nákladové úroky ve jmenovateli. Vzhledem k tomu, že společnost Elektrostav Strakonice, s.r.o. v roce 2008 nečerpala žádné bankovní úvěry ani finanční výpomoci, ze kterých by plynuly nákladové úroky, je hodnota ukazatele v tomto roce nulová. Další výrazná změna nastává v roce 2009, kdy společnost pořídila investiční majetek prostřednictvím nebankovního úvěru. Výše nákladových úroků v tomto roce činila 122 tis. Kč vzhledem k EBIT ve výši 27 519 tis. Kč. Pro případ, kdy jsou nákladové úroky velmi nízké je vhodné hodnotu tohoto ukazatele omezit maximální hodnotou ve výši 9,00, což je v tomto případě splněno a není nutné provádět jeho korekci. Je to především z důvodu, aby tento ukazatel nepřevážil význam ostatních poměrových ukazatelů.

V hodnotách ostatních poměrových ukazatelů se opět odráží klesající vývoj tržeb a související pokles výsledku hospodaření společnosti od roku 2011, což se projevilo poklesem ukazatelů B, C a D zejména v roce 2012. Naopak pozitivní vývoj byl v roce 2012 zaznamenán v ukazatelích A a E vlivem značného snížení krátkodobých závazků, které tvoří nejvýznamnější položku cizího kapitálu společnosti. Výsledné hodnoty Indexu IN05 v průběhu sledovaného období 2008-2012 převyšují pásma tzv. šedé zóny v intervalu $< 0,9; 1,6 >$ a společnost Elektrostav Strakonice, s.r.o. lze z pohledu tohoto bankrotního modelu opět hodnotit jako bonitní společnost tvořící hodnotu.

6.4 Zhodnocení bonity společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. a návrhy na zlepšení

Na základě úvěrové analýzy společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. provedené dle metodiky Komerční banky, a.s. lze nyní celkově zhodnotit její bonitu posuzované společnosti a posoudit její schopnost splácet investiční úvěr, jehož poskytovatelem je Komerční banka, a.s. V následujícím textu jsou shrnuty výsledky úvěrové analýzy zjištěné v rámci nefinanční a finanční úvěrové analýzy posuzované společnosti s respektováním výše uvedené metodiky.

6.4.1 Zhodnocení bonity společnosti a její schopnosti splácet poskytnutý úvěr

K řádnému provedení úvěrové analýzy společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. byly nejdříve shromážděny veškeré relevantní informace týkající se posuzované společnosti s důrazem na její vlastnickou strukturu, předmět podnikání a postavení na trhu, které zde tvořily základ nefinanční úvěrové analýzy. Společnost Elektrostav Strakonice, s.r.o. je společností s dlouholetou tradicí v oblasti poskytování služeb elektromontážní činnosti a výroby elektrických zařízení na českém trhu. Velice pozitivně lze hodnotit ekonomickou nezávislost posuzované společnosti na jednom zákazníkovi a její snaha odlišit se od svých konkurentů v oboru. Vysoký interní potenciál společnosti a jeho neustálé zvyšování byly zároveň hlavním důvodem podání žádosti o poskytnutí investičního úvěru.

V rámci úvěrové analýzy společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. byla následně posouzena její hospodářská situace prostřednictvím finanční úvěrové analýzy ve snaze zjistit, zda je společnost dostatečně silná po finanční stránce a zda bude disponovat dostatečnou výší finančních prostředků na splácení svých závazků vůči Komerční bance, a.s. Základem pro posouzení hospodářské situace společnosti byla analýza účetních výkazů za sledované období 2008-2012. Pozornost zde byla věnována vybraným položkám majetku a zdrojů financování společnosti.

Provedením analýzy účetních výkazů společnosti bylo zjištěno, že jednotlivé položky dlouhodobého majetku a zásob korespondují s jejím předmětem podnikání a nevykazují v průběhu sledovaného období výraznější změny. Schopnost společnosti generovat tržby a zároveň je inkasovat byla prokázána analýzou krátkodobých pohledávek z obchodních vztahů vzhledem k výši dosahovaných tržeb. Zohledněn byl také vývoj jejich časové struktury podle lhůty splatnosti, který prokázal značný podíl pohledávek z obchodních vztahů do lhůty splatnosti na jejich celkové výši.

Následně byla provedena analýza finanční struktury společnosti na straně pasiv rozvahy. Z analýzy struktury vlastního kapitálu vyplynul dle metodiky Komerční banky, a.s. důležitý závěr, který svědčí o pozitivním vývoji společnosti do budoucna. Položka nerozděleného zisku minulých let vykazovala v průběhu sledovaného období rostoucí trend, z čehož jednoznačně vyplývá snaha společnosti každoročně kumulovat určitou část dosaženého výsledku hospodaření v této položce. Zároveň byl zjištěn rostoucí podíl vlastního kapitálu na celkové výši pasiv v průběhu sledovaného období, což se dále pozitivně projevilo při analýze stavu zadluženosti této společnosti. V průběhu analýzy struktury cizího kapitálu byla pozornost soustředěna na položku krátkodobých závazků z obchodních vztahů, jelikož se zde jednalo o nejvýznamnější položku krátkodobých závazků a obecně cizích zdrojů financování společnosti. I v tomto případě byl vykázán značný podíl těchto závazků do lhůty splatnosti na jejich celkové výši, což signalizuje dobrou platební morálku společnosti vůči dodavatelům.

Vzhledem k podání žádosti o poskytnutí úvěru bylo vhodné analyzovat rozsah využití tohoto zdroje financování. V průběhu sledovaného období 2008-2012 společnost nečerpala žádnou formu bankovního úvěru, ani jí nebyly poskytnuty žádné finanční výpomoci. V letech 2009 a 2011 využila společnost Elektrostav Strakonice, s.r.o. dvou nebankovních úvěrů k pořízení investičního majetku, jejichž poskytovatelem byla společnost SG Equipment Finance Czech Republic, s.r.o. jako nebankovní instituce vlastněná z 50,1% Komerční bankou, a.s. V souvislosti s úvěrem jako formou financování pořízení investičního majetku společnosti bylo dále zohledněno využití finančního leasingu, o kterém je všeobecně známo, že není zachycen v rozvaze. Ze splátkových kalendářů obou zmíněných forem financování vyplynulo, že společnost upřednostňuje jejich využití pro pořízení nákladnějších položek investičního majetku před přímým nákupem. V průběhu sledovaného období společnost řádně hradila své závazky a lze ji považovat za klienta s vynikající platební morálkou.

Z dosavadního průběhu finanční úvěrové analýzy společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. byl zřejmý rostoucí trend většiny položek účetních výkazů do roku 2010. V roce 2011 došlo na základě analýzy výkazu zisku a ztráty ke značnému poklesu tržeb společnosti, což se negativně odrazilo v poklesu výše dosaženého zisku v letech 2011 a především 2012. Hlavní příčinou klesajících tržeb od roku 2011 byla ztráta části zakázek elektromontážní činnosti od energetické společnosti E.ON, s.r.o., která byla blíže popsána již v analýze struktury tržeb provedené v rámci finanční úvěrové analýzy. Vzájemná spolupráce obou společností vedoucí řadu let k oboustranné spokojenosti

však zůstala pro následující období stále zachována. Důkazem tvrzení byl podíl této energetické společnosti ve výši 43% na hodnotě celkových tržeb společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. v roce 2012.

Po úspěšném provedení analýzy účetních výkazů společnosti v průběhu sledovaného období 2008-2012 následovala finanční analýza založená na zkoumání vybraných poměrových ukazatelů. Jelikož je společnost Elektrostav Strakonice, s.r.o. žadatelem o poskytnutí investičního úvěru, bylo zde nutné dodržet určitou posloupnost při hodnocení finančních kritérií zohledňovaných v rámci provedení finanční úvěrové analýzy dle metodiky Komerční banky, a.s. Analýza finančního kritéria volné zdroje prokázala jejich tvorbu v průběhu sledovaného období 2008-2012 v kladné výši a zároveň schopnost generovat finanční prostředky na základě predikce hodnoty volných zdrojů v letech 2013-2016.

Na základě analýzy finančního kritéria zadluženost byl zjištěn nízký stav celkové zadluženosti, který v roce 2012 dosáhl své nejnižší hodnoty ve výši 18,73% v průběhu sledovaného období. Naopak méně příznivá situace byla zaznamenána v případě ukazatelů rentability, které do roku 2010 dosahovaly poměrně vysokých hodnot. V důsledku klesající hodnoty výsledku hospodaření vlivem poklesu výše dosažených tržeb v čitateli těchto ukazatelů byl zapříčiněn jejich značný pokles od roku 2011, který se ještě více projevil v roce 2012. Z důvodu poměrně méně příznivého vývoje ukazatelů rentability v průběhu sledovaného období byla provedena analýza vývoje přidané hodnoty z tržeb, ze které vyplynul pozitivní závěr o vývoji hospodaření posuzované společnosti. I přes klesající výši celkových tržeb od roku 2011 byla společnost Elektrostav Strakonice, s.r.o. schopna udržet si svoji přidanou hodnotu a naopak ji v roce 2012 ještě zvýšit na 38,67%, což byla zároveň její maximální hodnota v průběhu sledovaného období.

Při analýze ukazatelů aktivity byl dle metodiky Komerční banky, a.s. kladen důraz na ukazatele doby obratu pohledávek a závazků. Zohledněny zde byly zároveň výsledky zjištěné v rámci analýzy krátkodobých pohledávek a závazků z obchodních vztahů. Doba obratu závazků převyšovala v průběhu sledovaného období dobu obratu pohledávek, což výrazně přispělo k optimalizaci obratového cyklu peněz. Poněkud problematičtější zde bylo posouzení finančního kritéria likvidity. Výsledné hodnoty ukazatelů likvidity byly analyzovány především v závislosti na vývoji a kvalitě jednotlivých položek použitých k jejich stanovení. Doporučené hodnoty uváděné v odborné literatuře zde byly pouze druhotným kritériem pro posouzení jejich stavu

a vývoje v průběhu sledovaného období. O pozitivním vývoji ukazatelů likvidity však vypovídá zejména pokles hodnoty krátkodobých závazků společnosti od roku 2011 a zároveň klesající výše oběžných aktiv vlivem snížení zásob jako nejméně likvidního aktiva. Analýza finančních kritérií společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. byla v návaznosti na analýzu likvidity doplněna kritériem pracovního kapitálu. Následně byla analyzována výše rozdílového ukazatele čistého pracovního kapitálu, který byl dle metodiky úvěrové analýzy z pohledu Komerční banky, a.s. modifikován do obecné podoby ukazatele pracovního kapitálu. Tomuto finančnímu kritériu nebyla v úvěrové analýze posuzované společnosti, která je žadatelem o poskytnutí investičního úvěru věnována příliš velká pozornost. Největší význam jeho hodnocení spočívá u společnosti žádajících o poskytnutí provozního úvěru.

Závěrečná fáze úvěrové analýzy společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. spočívala v aplikaci bonitních a bankrotních modelů pro posouzení ekonomické situace posuzované společnosti v průběhu sledovaného období 2008-2012. Použité hodnotící modely se do jisté míry podobají komplexním scóringovým a hodnotícím modelům aplikovaným v úvěrové analýze prováděné přímo Komerční bankou, a.s. Jejich uveřejnění zde však nebylo z důvodu zachování vytvořeného know-how Komerční banky, a.s. umožněno. Sestavením bonitních modelů Kralickův Quicktest a Index bonity byla posouzena ekonomická situace společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. Jelikož se zde opět projevila klesající tendence vývoje hospodaření od roku 2011, výsledné hodnoty těchto bonitních modelů od tohoto roku postupně klesaly. Ekonomická situace posuzované společnosti se však i přes tuto skutečnost pohybovala na dobré úrovni a společnost byla označena jako bonitní. Druhou skupinu tvořily bankrotní modely Altmanovo Z' Score a Index IN05. Velice příznivých hodnot dosáhl Altmanův model Z' Score, který společnost označil opět jako bonitní bez vážnějších finančních problémů v průběhu celého sledovaného období. Shodný výsledek byl zjištěn i v případě Indexu IN05, kdy se společnost pohybovala nad pásmem tzv. šedé zóny nevyhraněných výsledků. Výsledné hodnoty se nacházely v pásmu prosperity a společnost byla shodně hodnocena jako bonitní bez vážnějších finančních problémů bez hrozby bankrotu.

Se zohledněním všech výše uvedených informací zjištěných v rámci provedené nefinanční a finanční úvěrové analýzy dle metodiky uplatňované Komerční bankou, a.s. byla společnost Elektrostav Strakonice, s.r.o. zhodnocena jako bonitní společnost, která je schopna řádně splácet investiční úvěr poskytnutý Komerční bankou, a.s. Následně

byla společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. schválena její žádost o poskytnutí investičního úvěru ve výši 2.890.000 Kč na pořízení investičního majetku, kterým je nákladního automobilu značky TATRA.

6.4.2 Návrhy na zlepšení stávající situace

Úvěrová analýza společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. provedená s cílem zhodnotit její bonitu a schopnost splácet poskytnutý úvěr od Komerční banky, a.s. neprokázala žádné výraznější problémy v hospodaření této společnosti v průběhu sledovaného období 2008-2012. V některých bodech úvěrové analýzy byl však zjištěn méně příznivý vývoj v některých položkách účetních výkazů, který se následně projevil ve výsledných hodnotách poměrových ukazatelů finanční analýzy. V tomto ohledu je vhodné společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. provést návrhy a stanovit určitá doporučení a na možné zlepšení stávající situace.

Bezesporu nejvýraznější změna ve vývoji hospodaření společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. byla zaznamenána v roce 2011, kdy celková výše tržeb společnosti klesla o téměř 60 mil. Kč oproti přecházejícímu roku 2010 a tento klesající trend se ještě více projevil v roce 2012. Navzdory klesající hodnotě dosahovaných tržeb si však společnost dokázala udržet svoji přidanou hodnotu. V této souvislosti bych společnosti doporučovala udržet i pro následující období přidanou hodnotu na stejné, příp. i na vyšší úrovni.

S ohledem na obnovení růstu hodnoty tržeb společnosti by se za vhodné řešení mohlo považovat rozšíření zákaznického portfolia. Na základě dosavadních informací o předmětu podnikání společnosti by však tento návrh mohl být poměrně obtížně realizovatelný. Zadavateli zakázek elektromontážní činnosti jsou především energetické společnosti, kterých na českém trhu není mnoho, a společnost Elektrostav Strakonice, s.r.o. již s převážnou většinou z nich dlouhodobě spolupracuje. Na základě této skutečnosti bych společnosti navrhovala především udržet si své zákaznické portfolio a snažit se zároveň oslovit potencionální zákazníky z řad soukromých podnikatelů či společností a široké veřejnosti s cílem upevnit svoji pozici na trhu. Společnosti bych dále doporučovala provést modernizaci a především aktualizaci internetových stránek, která naposledy proběhla v roce 2011, což by mohlo pomoci při oslovení nových zákazníků a zlepšit celkovou image společnosti.

V úvěrové analýze prokázala společnost Elektrostav Strakonice, s.r.o. vynikající platební morálku vůči svým věřitelům v uplynulých letech, což významně přispělo

ke schválení žádosti o poskytnutí investičního úvěru. Komerční banka, a.s. má v úvěrových podmínkách standardně nastaveno kvartální či půlroční vyhodnocování finanční situace úvěrového klienta, které je označováno jako tzv. monitorování klienta. Z tohoto důvodu je pro úvěrovanou společnost žádoucí příznivý vývoj hospodaření v následujících letech.

ZÁVĚR

Hlavním cílem této diplomové práce bylo na základě provedení úvěrové analýzy dle metodiky Komerční banky, a.s. zhodnotit bonitu společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. a její schopnost splácet úvěr, jehož poskytovatelem je Komerční banka, a.s. Provedená úvěrová analýza jako nedílná součást úvěrového procesu byla tvořena pilíři nefinanční a finanční úvěrové analýzy vedoucí k posouzení vývoje hospodářské situace společnosti v průběhu sledovaného období 2008-2012. Diplomová práce byla rozdělena do šesti samostatných kapitol.

Výchozím bodem předložené diplomové práce bylo zpracování teoretických východisek, která se týkala stručné charakteristiky cizích zdrojů financování provedené v první kapitole. Se zaměřením na aktivní úvěrové obchody a samotný úvěrový proces ve druhé kapitole byla bližší pozornost věnována samotnému průběhu úvěrové analýzy s hlavním cílem posoudit bonitu potenciálního úvěrového dlužníka. Ve třetí a čtvrté kapitole byly představeny nástroje, prostřednictvím kterých lze posoudit bonitu společnosti a její schopnost splácet poskytnutý úvěr, ať už se jednalo o finanční analýzu či bonitní a bankrotní modely.

V páté kapitole byla představena posuzovaná společnost Elektrostav Strakonice, s.r.o., která je žadatelem o poskytnutí investičního úvěru u Komerční banky, a.s. V následující šesté kapitole byla provedena úvěrová analýza této společnosti dle metodiky Komerční banky, a.s. s cílem zhodnotit její bonitu a schopnost splácet poskytnutý úvěr. Některé fáze úvěrové analýzy však nemohly být z důvodu ochrany vytvořeného know-how Komerční banky, a.s. zveřejněny. Z tohoto důvodu byly zejména komplexní scóringové a hodnotící modely vytvořené Komerční bankou, a.s. pro vyhodnocení úrovně bonity potenciálních úvěrových klientů nahrazeny aplikací bonitních a bankrotních modelů vhodných pro zhodnocení ekonomické situace a bonity posuzované společnosti. Klíčové fáze a kvalita provedené úvěrové analýzy a její hlavní cíl však zůstaly zachovány.

Na základě zjištěných výsledků úvěrové analýzy zpracované dle metodiky Komerční banky, a.s. byla společnost Elektrostav Strakonice, s.r.o. označena jako bonitní společnost, která je schopna řádně splácet investiční úvěr, jehož poskytovatelem je Komerční banka, a.s. Společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. byla následně schválena její žádost o poskytnutí investičního úvěru na pořízení investičního majetku.

V souvislosti se zjištěnou hospodářskou situací společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. v letech 2008-2012 byly koncipovány návrhy a stanovena doporučení vedoucí k jejímu zlepšení v následujících letech. Příznivý vývoj hospodaření společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. je žádoucí také z pohledu Komerční banky, a.s. jako poskytovatele investičního úvěru, jelikož má v úvěrových podmínkách standardně nastaveno tzv. monitorování finanční situace úvěrového klienta po dobu trvání úvěrového vztahu.

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1 Příznaky signalizující problematické úvěrové obchody	21
Tabulka č. 2: Kralickův Quicktest	25
Tabulka č. 3: Index bonity	26
Tabulka č. 4: Ukazatele rentability	33
Tabulka č. 5: Ukazatele likvidity	34
Tabulka č. 6: Ukazatele aktivity	35
Tabulka č. 7: Ukazatele zadluženosti	36
Tabulka č. 8: Vývoj struktury dl. hmotného majetku v tis. Kč.....	53
Tabulka č. 9: Vývoj struktury zásob v tis. Kč	54
Tabulka č. 10: Vývoj kr. pohledávek z obchodních vztahů v tis. Kč.....	55
Tabulka č. 11: Vývoj struktury kr. pohledávek z obchodních vztahů podle lhůty splatnosti v tis. Kč.....	56
Tabulka č. 12: Vývoj struktury vlastního kapitálu v tis. Kč.....	57
Tabulka č. 13: Vývoj kr. závazků z obchodních vztahů v tis. Kč	58
Tabulka č. 14: Vývoj struktury kr. závazků z obchodních vztahů podle lhůty splatnosti v tis. Kč.....	58
Tabulka č. 15: Vývoj struktury vlastních zdrojů v tis. Kč.....	59
Tabulka č. 16: Vývoj struktury cizích zdrojů v tis. Kč.....	60
Tabulka č. 17: Splátkový kalendář finančního leasingu v tis. Kč.....	61
Tabulka č. 18: Splátkový kalendář úvěru v tis. Kč.....	61
Tabulka č. 19: Vývoj tržeb z prodeje vl. výrobků a služeb v tis. Kč.....	63
Tabulka č. 20: Vývoj struktury tržeb z prodeje dl. majetku a materiálu v tis. Kč.....	64
Tabulka č. 21: Vývoj hodnoty volných zdrojů v letech 2008-2012 v tis. Kč.....	66
Tabulka č. 22: Predikce hodnoty volných zdrojů v letech 2013-2016 v tis. Kč.....	67
Tabulka č. 23: Krytí dluhové služby v letech 2008-2012.....	67
Tabulka č. 24: Krytí dluhové služby v letech 2013-2016.....	68
Tabulka č. 25: Ukazatele zadluženosti v letech 2008-2012 v %	68
Tabulka č. 26: Ukazatele rentability v letech 2008-2012 v %.....	70
Tabulka č. 27: Přidaná hodnota z tržeb v letech 2008-2012 v tis. Kč	72
Tabulka č. 28: 1. úroveň rozkladu ukazatele rentability vlastního kapitálu	72
Tabulka č. 29: 2. úroveň rozkladu ukazatele rentability vlastního kapitálu	73
Tabulka č. 30: Vývoj relativních změn a jejich vlivu na ukazatel ROE v %	73

Tabulka č. 31: Ukazatele aktivity v letech 2008-2012	74
Tabulka č. 32: Ukazatele likvidity v letech 2008-2012	76
Tabulka č. 33: Ukazatel čistého pracovního kapitálu v letech 2008-2012 v tis. Kč.....	78
Tabulka č. 34: Ukazatel pracovního kapitálu (WCAP) v letech 2008-2012 v tis. Kč....	79
Tabulka č. 35: Výpočet ukazatelů Kralickova Quicktestu v letech 2008-2012.....	81
Tabulka č. 36: Hodnocení ukazatelů Kralickova Quicktestu v letech 2008-2012.....	82
Tabulka č. 37: Výpočet ukazatelů Indexu bonity v letech 2008-2012	82
Tabulka č. 38: Výpočet ukazatelů Altmanova Z' Score v letech 2008-2012	84
Tabulka č. 39: Výpočet ukazatelů Indexu IN05 v letech 2008-2012	85

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1 - Struktura strany pasiv rozvahy	10
Obrázek č. 2: Průběh úvěrového procesu	16
Obrázek č. 3: Oblasti úvěrové analýzy	18
Obrázek č. 4: Bonitní a bankrotní modely	24
Obrázek č. 5: Hodnotící stupnice ekonomické situace podle indexu bonity	26
Obrázek č. 6: Ukazatele finanční analýzy	31
Obrázek č. 7: Schéma kategorií zisku	32
Obrázek č. 8: Du Pontův rozklad ukazatele rentability vlastního kapitálu	37
Obrázek č. 9: Logo společnosti	39
Obrázek č. 10: Otázka č. 1 - KDO JSI?	45
Obrázek č. 11: Otázka č. 2 - CO CHCEŠ?	48
Obrázek č. 12: Otázka č. 3 - JAK SPLATÍŠ?	50
Obrázek č. 13: Model predikce hospodaření společnosti	51
Obrázek č. 14: Vývoj finanční struktury v letech 2008-2012 v tis. Kč	59
Obrázek č. 15: Struktura tržeb podle zákazníků v roce 2012 v %	62
Obrázek č. 16: Finanční kritéria finanční úvěrové analýzy	65
Obrázek č. 17: Vývoj ukazatelů zadluženosti v letech 2008-2012 v %	69
Obrázek č. 18: Vývoj ukazatelů rentability v letech 2008-2012 v %	71
Obrázek č. 19: Vývoj ukazatelů aktivity v letech 2008-2012 ve dnech	75
Obrázek č. 20: Vývoj ukazatelů likvidity v letech 2008-2012	77
Obrázek č. 21: Hodnocení ekonomické situace společnosti v letech 2008-2012	83

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

BOZP	bezpečnost ochrany zdraví při práci
ČNB	Česká národní banka
ČPK	čistý pracovní kapitál
ČR	Česká republika
DPH	daň z přidané hodnoty
EAT	Earnings after Tax (zisk po zdanění)
EBIT	Earnings before Interest and Tax (zisk před úroky a zdaněním)
EBITDA	Earnings before Interest, Tax, Depreciation and Amortization (zisk před úroky, zdaněním a odpisy)
EBT	Earnings before Tax (zisk před zdaněním)
FVE	fotovoltaická elektrárna
ISO	International Organization for Standardization (Mezinárodní organizace pro normalizaci)
NN	nízké napětí
ROA	Return on Assets (rentabilita vloženého kapitálu)
ROCE	Return on Capital Employed (rentabilita dlouhodobého kapitálu)
ROE	Return on Equity (rentabilita vlastního kapitálu)
ROS	Return on Sales (rentabilita tržeb)
SME	Small and Medium Enterprises (malé a střední podniky)
THP	technicko-hospodářský pracovník
WCAP	working capital (pracovní kapitál)
VN	vysoké napětí

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] DVOŘÁK, Petr. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. 3. přeprac. a rozš. vyd. Praha: Linde, 2005, 681 s. ISBN 80-720-1515-X.
- [2] FRODL, Andreas. *Investition und Finanzierung im Gesundheitsbetrieb*. 1.vyd., Wiesbaden: Gabler Verlag, 2012, 183 s. ISBN 978-383-4930-781.
- [3] GRÜNWALD, Rolf. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd., Praha: Ekopress, 2007, 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.
- [4] HANZALOVÁ, Martina. *Možnosti řešení nedostatku finančních prostředků ve firmě Elektrostav Strakonice, s.r.o.* Bakalářská práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 2011, 59 s.
- [5] HRDÝ, Milan., HOROVÁ Michaela. *Finance podniku*. 1. vyd., Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2009, 179 s. ISBN 978-80-7357-492-5.
- [6] KISLINGEROVÁ, Eva., HNILICA Jiří. *Finanční analýza: krok za krokem*. 2. vyd., Praha: C.H. Beck, 2008, 135 s. ISBN 978-80-7179-713-5.
- [7] PRIDE, William, HUGHES Robert, KAPOOR Jack. *Business*. 10. vyd., Mason: South-Western Cengage Learning, 2010, 556 s. ISBN 978-0-324-82955-6.
- [8] PŮLPÁNOVÁ, Stanislava. *Komerční bankovníctví v České republice*. Praha: Oeconomica, 2007, 338 s. ISBN 978-80-245-1180-1.
- [9] RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Grada Publishing, 2008, 120 s. ISBN 978-80-247-2481-2.
- [10] SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. 2. aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 2011, 152 s. ISBN 978-80-251-3386-6.
- [11] SYNEK, Miloslav a Eva KISLINGEROVÁ. *Podniková ekonomika*. 5. přeprac. a dopl. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010, 445 s. ISBN 978-80-7400-336-3.
- [12] ŠENKÝŘOVÁ, Bohuslava. *Bankovníctví*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2010, 253 s. ISBN 978-80-7408-029-6.

- [13] VALACH, Josef. *Finanční řízení podniku*. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Ekopress, 1999, 324 s. ISBN 80-861-1921-1.
- [14] VOCHOZKA, Marek a Petr MULAČ. *Podniková ekonomika*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012, 570 s. ISBN 978-80-247-4372-1.

Internetové zdroje

- [15] *5 změn ve fotovoltaice aneb solární elektrárny 2011* [online] [cit. 2013-09-17]. Dostupné z: <http://www.nazeleno.cz/energie/fotovoltaika/5-zmen-ve-fotovotaice-aneb-solarni-elektrarny-2011.aspx>
- [16] *EBITDA* [online] [cit. 2013-08-24]. Dostupné z: <http://ebitda.cz/>
- [17] *Elektrostav Strakonice, s.r.o.* [online]. Aktualizace: 2011. [cit. 2013-09-01]. Dostupné z: <http://www.elektrostavst.cz/>
- [18] *Konfigurator Tatra* [online]. Aktualizace: 2013. [cit. 2013-09-28]. Dostupné z: <http://www.tatra.cz/nakladni-automobily/odvetvovy-katalog/komunal/dalsi-vozy/6x6-jerab/>
- [19] *Společnost E.ON kapitálově vstoupila do skupiny LUMEN INTERNATIONAL* [online] [cit. 2013-09-17]. Dostupné z: <http://ce.mcdev.cz/aktualne/spolecnost-eon-kapitalove-vstoupila-do-skupiny-lumen-international.aspx>
- [20] *KB Úvěr na investice* [online]. KB, Aktualizace: 2013. [cit. 2013-09-28]. Dostupné z: <http://www.kb.cz/cs/firmy/firmy-s-obratem-nad-60-milionu/uvery-a-financovani/investicni-financovani/uver-na-investice-v-kc-a-cizi-mene.shtml>
- [21] *Výnosy desetiletých státních dluhopisů*. kurzy.cz [online], Aktualizace: 2013. [cit. 2013-10-26]. Dostupné z: <http://www.kurzy.cz/cnb/ekonomika/vynosy-statnich-dluhopisu-ke-konci-mesice/hruby-vynos-statniho-10-leteho-dluhopisu/>
- [22] *Výroční zpráva Komerční banky, a.s. 2012* [online], Aktualizace: 2013. Dostupné z: <http://www.kb.cz/cs/o-bance/vztahy-s-investory/publikace/vyrocní-zpravy.shtml>

Ostatní zdroje

[23] E-learningový modul Komerční banky, a.s.: Rychlá analýza 2012

[24] Interní materiály společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o.

[25] Výroční zprávy společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. 2008-2012

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A: Organizační struktura společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o.

Příloha B: Nabídka investičního úvěru na pořízení dlouhodobého hmotného majetku

Příloha C: Měsíční peněžní toky investičního úvěru od Komerční banky, a.s. v Kč

Příloha D: Předmět investičního úvěru

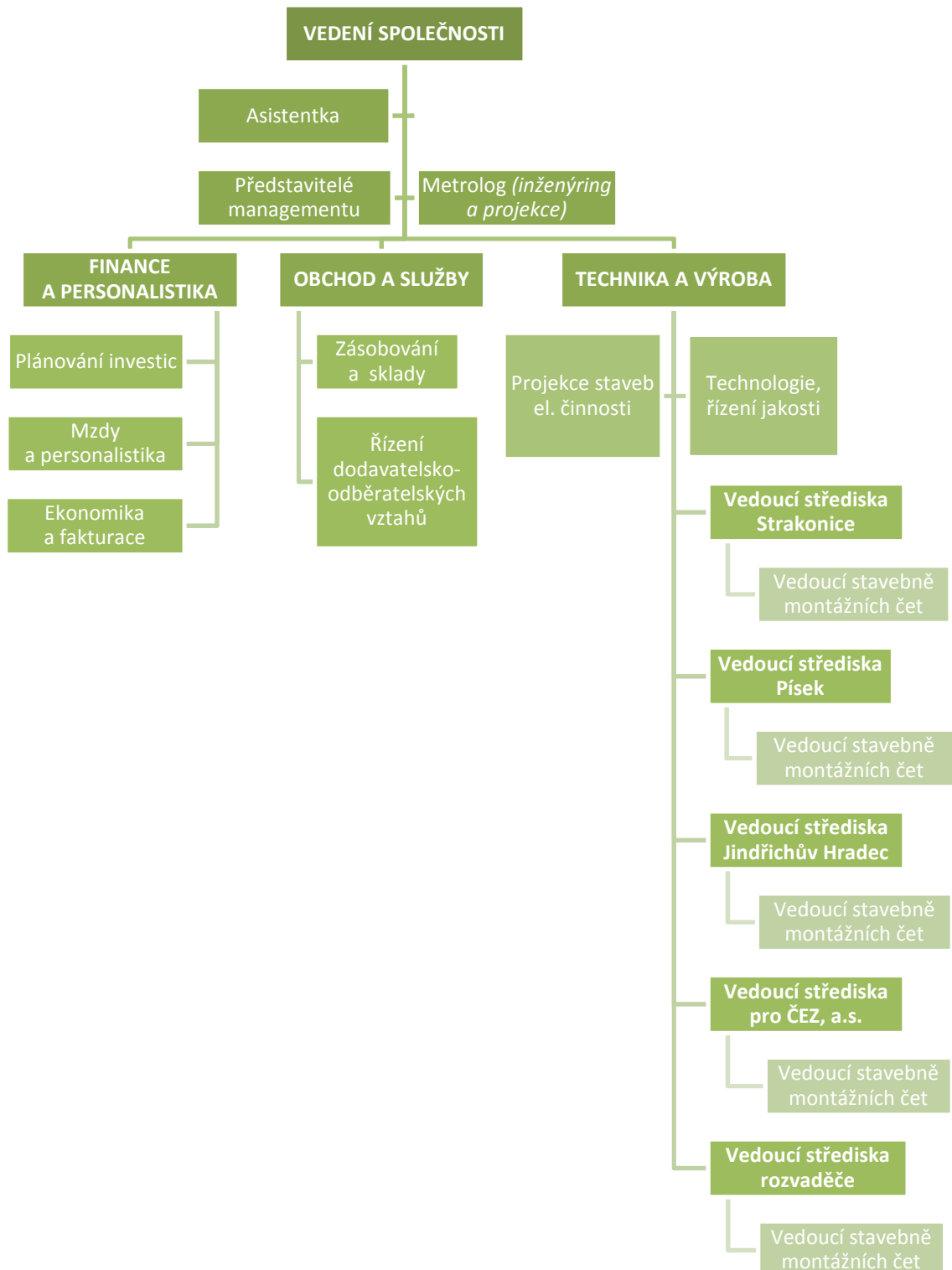
Příloha E: Predikce vývoje hospodaření společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o.

v letech 2013-2016 v tis. Kč

Příloha F: Výkaz rozvaha společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. v letech 2008-2012

v tis. Kč

Příloha A: Organizační struktura společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o.

Zdroj: [24]

Úvěr na investice v Kč a cizí měně od Komerční banky, a.s.

Úvěr na investice je určen:

- podnikatelským subjektům (FO, PO) oprávněným podnikat na území České republiky, které zde podnikají, mají zde daňovou povinnost a zároveň splňují podmínky příslušných právních předpisů pro přijetí úvěru

Charakteristika úvěru na investice:

- účel: **pořízení hmotného investičního majetku**
- splatnost: **střednědobý**
- výše úvěru: **2.890.000 Kč**
- měna úvěru: **Kč**
- výše mimořádné splátky: **30% z kupní ceny investice**
- úroková sazba: **pevná**
- výše úrokové sazby: **3,70%**
- splácení jistiny a úroků: **anuitní měsíční splátka**
- výše splátky: **59.457,42 Kč**
- čerpání: **jednorázové**

Podmínky poskytnutí úvěru:

- předložení žádosti o úvěr
- aktuální dokumenty opravňující k podnikání
- finanční výkazy
- další podklady a informace

Úvěr na investice umožní:

- realizovat **finančně náročné investice**
- **rozvoj podnikatelské činnosti**

Příloha C: Měsíční peněžní toky investičního úvěru od Komerční banky, a.s. v Kč

Měsíc	Počáteční stav úvěru	Měsíční splátka	Měsíční úrok	Měsíční úmor	Konečný stav úvěru
1	2 023 000,00	59 457,42	6 237,58	53 219,84	1 969 780,16
2	1 969 780,16	59 457,42	6 073,49	53 383,93	1 916 396,23
3	1 916 396,23	59 457,42	5 908,89	53 548,53	1 862 847,69
4	1 862 847,69	59 457,42	5 743,78	53 713,64	1 809 134,05
5	1 809 134,05	59 457,42	5 578,16	53 879,26	1 755 254,80
6	1 755 254,80	59 457,42	5 412,04	54 045,39	1 701 209,41
7	1 701 209,41	59 457,42	5 245,40	54 212,03	1 646 997,38
8	1 646 997,38	59 457,42	5 078,24	54 379,18	1 592 618,20
9	1 592 618,20	59 457,42	4 910,57	54 546,85	1 538 071,35
10	1 538 071,35	59 457,42	4 742,39	54 715,04	1 483 356,32
11	1 483 356,32	59 457,42	4 573,68	54 883,74	1 428 472,58
12	1 428 472,58	59 457,42	4 404,46	55 052,96	1 373 419,61
Σ 1. r.	–	713 489,04	63 908,68	649 580,36	–
1	1 373 419,61	59 457,42	4 234,71	55 222,71	1 318 196,90
2	1 318 196,90	59 457,42	4 064,44	55 392,98	1 262 803,92
3	1 262 803,92	59 457,42	3 893,65	55 563,78	1 207 240,14
4	1 207 240,14	59 457,42	3 722,32	55 735,10	1 151 505,05
5	1 151 505,05	59 457,42	3 550,47	55 906,95	1 095 598,10
6	1 095 598,10	59 457,42	3 378,09	56 079,33	1 039 518,77
7	1 039 518,77	59 457,42	3 205,18	56 252,24	983 266,53
8	983 266,53	59 457,42	3 031,74	56 425,68	926 840,85
9	926 840,85	59 457,42	2 857,76	56 599,66	870 241,19
10	870 241,19	59 457,42	2 683,24	56 774,18	813 467,01
11	813 467,01	59 457,42	2 508,19	56 949,23	756 517,78
12	756 517,78	59 457,42	2 332,60	57 124,83	699 392,95
Σ 2. r.	–	713 489,04	39 462,39	674 026,65	–
1	699 392,95	59 457,42	2 156,46	57 300,96	642 091,99
2	642 091,99	59 457,42	1 979,78	57 477,64	584 614,35
3	584 614,35	59 457,42	1 802,56	57 654,86	526 959,49
4	526 959,49	59 457,42	1 624,79	57 832,63	469 126,86
5	469 126,86	59 457,42	1 446,47	58 010,95	411 115,91
6	411 115,91	59 457,42	1 267,61	58 189,81	352 926,10
7	352 926,10	59 457,42	1 088,19	58 369,23	294 556,87
8	294 556,87	59 457,42	908,22	58 549,20	236 007,66
9	236 007,66	59 457,42	727,69	58 729,73	177 277,93
10	177 277,93	59 457,42	546,61	58 910,81	118 367,11
11	118 367,11	59 457,42	364,97	59 092,46	59 274,66
12	59 274,66	59 457,42	182,76	59 274,66	0
Σ 3. r.	–	713 489,04	14 096,11	699 392,93	–
Σ	2 140 467,12	117 467,18	2 023 000,00		

Pozn.: Mimořádná splátka ve výši 867 000,00 Kč (30%) není ve splátkovém kalendáři uvedena.

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Příloha D: Předmět investičního úvěru

NÁKLADNÍ VOZIDLO TATRA T810, 6x6 jeřáb

Dodavatel: TATRA TRUCKS a.s.
Areál Tatry 1450/1, 742 21 Kopřivnice

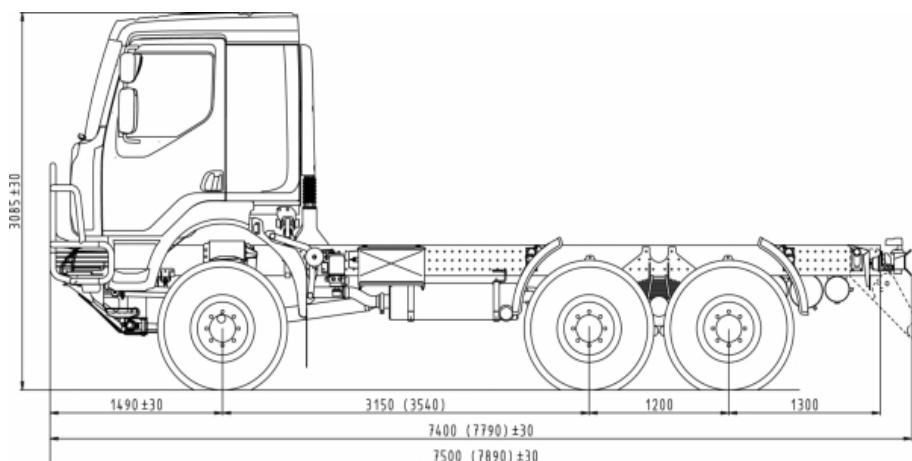
Model T810-1R1R26/321:

- cena bez DPH: **2.388.430 Kč**
- DPH 21%: **501.570 Kč**
- cena včetně DPH: **2.890.000 Kč**

Technická dokumentace a rozměry vozidla:

- motor: **Renault Dxi 7, 195 kW**
- užitečné zatížení: **8 500 kg (podvozek)**
- max. rychlost: **85 km/h (s omezovačem rychlosti)**
- nástavba: **jeřáb**

Zdroj: Vlastní zpracování podle [23]

Příloha E: Predikce vývoje hospodaření společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. v letech 2013-2016 v tis. Kč

Rozvaha 2013-2016 v tis. Kč (strana aktiv)

	r. 2013	r. 2014	r. 2015	r. 2016
AKTIVA CELKEM	132 552	145 284	156 903	171 840
Stálá aktiva	44 298	47 829	52 387	55 997
Dlouhodobý hmotný majetek	44 298	47 829	52 387	56 997
Oběžná aktiva	88 254	97 455	104 516	115 843
Zásoby	4 285	5 823	6 691	8 927
Krátkodobé pohledávky	23 735	27 939	31 582	37 590
I. Pohledávky z obchodních vztahů	22 845	26 904	30 286	36 064
II. Ostatní krátkodobé pohledávky	890	1 035	1 296	1 526
Krátkodobý finanční majetek	60 234	63 693	66 243	69 326

Rozvaha 2013-2016 v tis. Kč (strana pasiv)

	r. 2013	r. 2014	r. 2015	r. 2016
PASIVA CELKEM	132 552	145 284	156 903	171 840
Vlastní kapitál	113 241	120 572	129 715	139 053
Základní kapitál	100	100	100	100
Rezervní fondy a fondy ze zisku	20	20	20	20
VH minulých let	106 443	110 477	115 869	122 684
VH běžného účetního období	6 678	9 975	13 726	16 249
Cizí zdroje	19 311	24 712	27 188	32 787
Krátkodobé závazky	19 311	23 339	26 489	32 787
I. Závazky z obchodních vztahů	10 489	13 874	16 471	19 642
II. Ostatní krátkodobé závazky	8 822	9 465	10 018	13 145
Bankovní úvěry a výpomoci dlouhodobé	0	1 373	699	0

Výkaz zisku a ztráty 2013-2016 v tis. Kč

	r. 2013	r. 2014	r. 2015	r. 2016
Výkony	192 891	211 734	229 071	242 401
Výkonová spotřeba	119 450	131 058	141 987	149 083
Přidaná hodnota	73 441	80 676	87 084	93 318
Osobní náklady	55 682	56 921	57 019	58 103
Odpisy dl. hmotného a nehmotného majetku	7 985	9 765	11 427	13 651
Daně a poplatky	812	875	924	979
Ostatní provozní výnosy	2 495	2 823	3 241	3 676
Ostatní provozní náklady	3 297	3 862	4 257	4 523
Provozní hospodářský výsledek	8 160	12 076	16 698	19 738
Výnosové úroky	231	256	287	302
Nákladové úroky	138	64	39	14
Ostatní finanční náklady	219	258	347	391
Finanční výsledek hospodaření	-126	-66	-99	-103
Výsledek hospodaření za běžnou činnost	8 034	12 010	16 599	19 635
Daň z příjmu z běžné činnosti	1 356	2 035	2 873	3 386
Výsledek hospodaření za účetní období	6 678	9 975	13 726	16 249
Výsledek hospodaření před zdaněním	6 749	9 531	12 943	15 362

Pozn.: Zjednodušená predikce finančních výkazů společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. na období 2013-2016 je provedena s cílem vyčíslit hodnotu volných zdrojů (součet výsledku hospodaření před zdaněním, odpisů dl. hmotného a nehmotného majetku a nákladových úroků). V predikovaných výkazech je zahrnuta plánovaná investice, která se zde projevila růstem položky dl. hmotného majetku, dlouhodobých bankovních úvěrů a výpomocí v rozvaze a ve výkazu zisku a ztráty v položce nákladové úroky.

Zdroj: Vlastní zpracování podle [24]

Příloha F: Výkaz rozvahy společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. v letech 2008-2012 v tis. Kč

Označení	Položka	Účetní období				
		2008	2009	2010	2011	2012
	AKTIVA CELKEM	101 307	123 080	154 710	147 244	133 629
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	---	---	---	---	---
B.	Dlouhodobý majetek	28 335	34 324	28 326	36 619	42 381
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	---	---	---	---	---
B. I. 1.	Zřizovací výdaje	---	---	---	---	---
2.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	---	---	---	---	---
3.	Software	---	---	---	---	---
4.	Ocenitelná práva	---	---	---	---	---
5.	Goodwill	---	---	---	---	---
6.	Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	---	---	---	---	---
7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	---	---	---	---	---
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	---	---	---	---	---
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	28 335	34 324	28 326	36 619	42 381
B. II. 1.	Pozemky	5 583	5 641	5 641	5 641	7 038
2.	Stavby	10 453	11 482	9 679	9 911	12 683
3.	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	9 487	13 704	10 754	14 561	13 689
4.	Pěstitelské celky trvalých porostů	---	---	---	---	---
5.	Dospělá zvířata a jejich skupiny	---	---	---	---	---
6.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	---	---	---	---	---
7.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	2 812	3 497	2 252	6 506	8 971
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek	---	---	---	---	---
9.	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku (+/-)	---	---	---	---	---
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	---	---	---	---	---
B. III. 1.	Podíly v ovládaných a řízených osobách	---	---	---	---	---
2.	Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	---	---	---	---	---
3.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	---	---	---	---	---
4.	Půjčky a úvěry ovládaným a řízeným osobám a účetním jednotkám	---	---	---	---	---
5.	Jiný dlouhodobý finanční majetek	---	---	---	---	---
6.	Požizovaný dlouhodobý finanční majetek	---	---	---	---	---
7.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	---	---	---	---	---
C.	Oběžná aktiva	70 354	87 125	125 184	108 766	89 942
C. I.	Zásoby	9 375	12 065	9 469	15 426	3 934
C. I. 1.	Materiál	838	1 635	3 057	1 670	1 857
2.	Nedokončená výroba a polotovary	8 537	10 430	6 412	13 756	2 077
3.	Výrobky	---	---	---	---	---
4.	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	---	---	---	---	---
5.	Zboží	---	---	---	---	---
6.	Poskytnuté zálohy na zásoby	---	---	---	---	---
C. II.	Dlouhodobé pohledávky	---	---	---	---	---
C. II. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	---	---	---	---	---
2.	Pohledávky - ovládající a řídicí osoba	---	---	---	---	---
3.	Pohledávky - podstatný vliv	---	---	---	---	---
4.	Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	---	---	---	---	---
5.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	---	---	---	---	---
6.	Dohadné účty aktivní	---	---	---	---	---
7.	Jiné pohledávky	---	---	---	---	---
8.	Odložená daňová pohledávka	---	---	---	---	---
C. III.	Krátkodobé pohledávky	25 608	28 869	53 556	19 144	23 996
C. III. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	25 007	27 573	52 489	18 183	21 968
2.	Pohledávky - ovládající a řídicí osoba	---	---	---	---	---
3.	Pohledávky - podstatný vliv	---	---	---	---	---
4.	Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	56	54	58	61	63
5.	Sociální zabezpečení a zdravotní péče	---	---	---	---	---
6.	Stát - daňové pohledávky	---	---	---	---	---
7.	Ostatní poskytnuté zálohy	499	1 173	991	900	437
8.	Dohadné účty aktivní	---	---	---	---	---
9.	Jiné pohledávky	46	69	18	---	---
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek	35 371	46 191	62 159	74 196	62 012
C. IV. 1.	Peníze	808	865	1 320	1 504	1 030
2.	Účty v bankách	34 563	45 326	60 839	72 692	60 982
3.	Krátkodobé cenné papíry	---	---	---	---	---
4.	Požizovaný krátkodobý finanční majetek	---	---	---	---	---
D. I.	Časové rozlišení	2 618	1 631	1 200	1 859	1 306
D. I. 1.	Náklady příštích období	2 618	1 631	1 200	1 859	1 306
2.	Komplexní náklady příštích období	---	---	---	---	---
3.	Příjmy příštích období	---	---	---	---	---

Označení	Položka	Účetní období				
		2008	2009	2010	2011	2012
A.	Vlastní kapitál	77 645	90 107	97 969	105 463	108 600
A. I.	Základní kapitál	100	100	100	100	100
A. I. 1.	Základní kapitál	100	100	100	100	100
	2. Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly	---	---	---	---	---
	3. Změny základního kapitálu	---	---	---	---	---
A. II.	Kapitálové fondy	---	---	---	---	---
A. II. 1.	Emisní ážio	---	---	---	---	---
	2. Ostatní kapitálové fondy	---	---	---	---	---
	3. Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	---	---	---	---	---
	4. Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách	---	---	---	---	---
A. III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	20	20	20	20	20
A. III. 1.	Zákonný rezervní fond / Nedělitelný fond	10	10	10	10	10
	2. Statutární a ostatní fondy	10	10	10	10	10
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let	57 188	68 113	60 576	88 437	105 342
A. IV. 1.	Nerozdělený zisk minulých let	57 188	68 113	60 576	88 437	105 342
	2. Neuhrazená ztráta minulých let	---	---	---	---	---
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	20 337	21 874	37 273	16 906	3 138
B. I.	Cizí zdroje	23 662	32 973	56 741	41 781	25 029
B. I. 1.	Rezervy	---	---	---	---	---
	2. Rezervy podle zvláštních právních předpisů	---	---	---	---	---
	3. Rezervy na důchody a podobné závazky	---	---	---	---	---
	4. Rezerva na daň z příjmu	---	---	---	---	---
	5. Ostatní rezervy	---	---	---	---	---
B. II.	Dlouhodobé závazky	---	1 915	727	743	380
B. II. 1.	Závazky z obchodních vztahů	---	---	---	---	---
	2. Závazky k ovládaným a řízeným osobám	---	---	---	---	---
	3. Závazky k účetním jednotkám pod podstatným vlivem	---	---	---	---	---
	4. Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	---	---	---	---	---
	5. Dlouhodobé přijaté zálohy	---	---	---	---	---
	8. Vydané dluhopisy	---	---	---	---	---
	7. Dlouhodobé směnky k úhradě	---	---	---	---	---
	8. Dohadné účty pasivní	---	---	---	---	---
	9. Jiné závazky	---	1 915	727	743	380
	10. Odložený daňový závazek	---	---	---	---	---
B. III.	Krátkodobé závazky	23 662	31 058	56 014	41 038	24 649
B. III. 1.	Závazky z obchodních vztahů	11 386	19 890	36 633	22 435	8 937
	2. Závazky k ovládaným osobám a řízeným osobám	---	---	---	---	---
	3. Závazky k účetním jednotkám pod podstatným vlivem	---	---	---	---	---
	4. Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	857	1 194	4 720	10 059	6 081
	5. Závazky k zaměstnancům	2 247	2 375	2 519	2 576	2 614
	6. Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	1 336	1 304	1 358	1 381	1 412
	7. Stát - daňové závazky a dotace	4 921	4 460	5 960	2 860	3 100
	8. Krátkodobé přijaté zálohy	1 202	900	2 395	1 009	965
	9. Vydané dluhopisy	---	---	---	---	---
	10. Dohadné účty pasivní	1 676	905	2 384	648	1 523
	11. Jiné závazky	37	30	45	70	17
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	---	---	---	---	---
B. IV. 1.	Bankovní úvěry dlouhodobé	---	---	---	---	---
	2. Krátkodobé bankovní úvěry	---	---	---	---	---
	3. Krátkodobé finanční výpomoci	---	---	---	---	---
C. I.	Časové rozlišení	---	---	---	---	---
C. I. 1.	Výdaje příštích období	---	---	---	---	---
	2. Výnosy příštích období	---	---	---	---	---

Zdroj: Vlastní zpracování podle [25]

Příloha G: Výkaz zisku a ztráty společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. v letech 2008-2012 v tis. Kč

Označení	Položka	Účetní období				
		2008	2009	2010	2011	2012
I.	Tržby za prodej zboží	---	---	---	---	---
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	---	---	---	---	---
+	Obchodní marže	---	---	---	---	---
II.	Výkony	194 291	251 344	319 901	267 570	176 280
II. 1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	199 987	239 138	323 919	260 226	187 958
2.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	-5 696	1 893	-4 018	7 344	-11 678
3.	Aktivace	---	313	---	---	---
B.	Výkonová spotřeba	124 281	164 534	207 400	179 946	108 112
B. 1.	Spotřeba materiálu a energie	108 350	143 396	186 147	158 920	87 570
B. 2.	Služby	15 931	21 138	21 253	21 026	20 542
+	Přidaná hodnota	70 010	86 810	112 501	87 624	68 168
C.	Osobní náklady	35 405	46 937	52 717	54 400	54 725
C. 1.	Mzdové náklady	25 434	34 254	38 402	39 799	39 530
C. 2.	Odměny členům orgánů společnosti a služeb	887	1 060	1 146	997	1 403
C. 3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	8 921	11 412	12 925	13 344	13 498
C. 4.	Sociální náklady	163	211	244	260	294
D.	Daně a poplatky	579	599	626	680	716
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	6 879	10 232	11 343	9 026	6 551
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	1 742	1 347	2 265	1 243	895
III.1.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	1 560	145	300	21	378
III.2.	Tržby z prodeje materiálu	182	1 202	1 965	1 222	517
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	1 505	1 039	1 422	948	244
F.1	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	1 453	11	---	---	---
F.2	Prodaný materiál	52	1 028	1 422	948	244
	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	---	---	42	-29	-13
IV.	Ostatní provozní výnosy	248	728	799	461	896
H.	Ostatní provozní náklady	1 716	2 306	2 487	2 284	2 737
V.	Převod provozních výnosů	---	---	---	---	---
I.	Převod provozních nákladů	---	---	---	---	---
*	Provozní výsledek hospodaření	25 916	27 772	46 906	22 019	4 999
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů	---	---	---	---	---
J.	Prodané cenné papíry a podíly	---	---	---	---	---
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	---	---	---	---	---
VII.1.	Výnosy z podílů ovládaných a řízených osobách a v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	---	---	---	---	---
VII.2.	Výnosy z ostatních dlouhodobých cenných papírů a podílů	---	---	---	---	---
VII.3.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	---	---	---	---	---
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	---	---	---	---	---
K.	Náklady z finančního majetku	---	---	---	---	---
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	---	---	---	---	---
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	---	---	---	---	---
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	---	---	---	---	---
X.	Výnosové úroky	12	40	50	297	231
N.	Nákladové úroky	---	122	701	1 275	1 126
XI.	Ostatní finanční výnosy	---	---	---	---	---
O.	Ostatní finanční náklady	181	150	133	181	158
XII.	Převod finančních výnosů	---	---	---	---	---
P.	Převod finančních nákladů	---	---	---	---	---
*	Finanční výsledek hospodaření	-169	-232	-784	-1 159	-1 053
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	5 404	5 523	8 841	3 952	808
Q.1.	- splatná	5 404	5 523	8 841	3 952	808
Q.2.	- odložená	---	---	---	---	---
**.	Výsledek hospodaření za běžnou činností	20 343	22 017	37 281	16 908	3 138
XIII.	Mimořádné výnosy	---	---	---	---	---
R.	Mimořádné náklady	6	143	8	2	---
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti	---	---	---	---	---
S.1.	- splatná	---	---	---	---	---
S.2.	- odložená	---	---	---	---	---
*	Mimořádný výsledek hospodaření	-6	-143	-8	-2	---
W.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům	---	---	---	---	---
***.	Výsledek hospodaření za účetní období	20 337	21 874	37 273	16 906	3 138
****.	Výsledek hospodaření před zdaněním	25 741	27 397	46 114	20 858	3 946

Zdroj: Vlastní zpracování podle [25]

ABSTRAKT

HANZALOVÁ, Martina. *Posouzení bonity společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. a její schopnosti splácet poskytnutý úvěr* Diplomová práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 101 s., 2014

Klíčová slova: bonita, úvěrová analýza, finanční analýza

Předložená diplomová práce je zaměřena na posouzení bonity společnosti a její schopnosti splácet poskytnutý úvěr. Po formální stránce je rozdělena do šesti samostatných kapitol. Teoretická část je věnována stručné charakteristice cizích zdrojů financování, která přechází k problematice aktivních úvěrových obchodů a úvěrového procesu. Zcela stěžejní význam má zde úvěrová analýza provedená s cílem posoudit bonitu úvěrového klienta a jeho schopnost splácet poskytnutý úvěr za použití finanční analýzy, bonitních a bankrotních modelů. V praktické části je představena posuzovaná společnost Elektrostav Strakonice, s.r.o., která je žadatelem o poskytnutí investičního úvěru od Komerční banky, a.s. Na základě úvěrové analýzy provedené dle metodiky Komerční banky, a.s. je možné zhodnotit bonitu této společnosti a rozhodnout, zda jí bude požadovaný úvěr poskytnut. Na závěr jsou koncipovány návrhy a stanovena doporučení na zlepšení stávající hospodářské situace společnosti Elektrostav Strakonice, s.r.o. v následujících letech.

ABSTRACT

HANZALOVÁ, Martina. *Assess the creditworthiness of the company Elektrostav Strakonice, s.r.o. and its ability to repay the loan*. Diploma thesis. Pilsen: Faculty of Economics University of West Bohemia in Pilsen, 101 p., 2014

Key words: creditworthiness, credit analysis, financial analysis

This thesis focuses on assessing creditworthiness and ability to repay the loan. After the formal site is it divided into six separate chapters. The theoretical part is devoted to a brief characterization of foreign sources of funding that goes to the issue of active lending and loan process. Quite crucial importance here credit analysis performed to assess the creditworthiness of the borrower and his ability to repay the loan granted for the use of financial analysis, rating and default models. In the practical part is introduced the company Elektrostav Strakonice, s.r.o., which is an applicant for the provision of investment loans from Komerční banka, a.s. Based on a credit analysis performed by the methodology of Komerční banka, a.s. is possible to assess the creditworthiness of the company and decide whether would be the loan granted. At the conclusion are conceived proposals and recommendations to improve the current economic situation of the company Elektrostav Strakonice, s.r.o. in the coming years.